

maharamayana

Deze tekst is uitsluitend voor persoonlijk gebruik. Commercieel gebruik is niet toegestaan. Evenmin is het toegestaan de tekst te wijzigen, bewerken, geheel of gedeeltelijk te publiceren, of anderszins te vermenigvuldigen. Toegestaan is het kopiëren van citaten of kleine tekstgedeelten voor studie- en discussiedoeleinden.

© Copyright 2004 - Stichting Ars Floreat

www.arsfloreat.nl

info@arsfloreat.nl

maharamayana

de toespraken
van de wijze vasishtha

de geschiedenis
van koningin chudala

de driehoek / amsterdam

copyright en vertaling:
stichting school voor filosofie / amsterdam

deze vertaling is gebaseerd op de engelse vertaling uit
het Sanskriet door Hari Prasad Shastri

*A Dutch translation of Hari Prasad Shastri's "Teachings
of the Sage Vasishtha" published by Shanti Sadan,
London. English version re-published as "World Within
the Mind", available from:*

www.shantisadan.org

isbn 90 6030 175 7

niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm of
op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

no part of this book may be reproduced in any form, by
print, photoprint, microfilm or any other means, without
written permission from the publisher.

voorwoord

Dit grote klassieke werk, Yoga-Vasishtha, dat een onderdeel vormt van de Maharamayana, bestaande uit tweehonderdveertigduizend verzen in het Sanskriet, wordt toegeschreven aan de beroemde Indische Wijze Valmiki. Het epos wordt beschouwd als een werk van de hoogste orde over de Vedanta-filosofie; onder meer door Sri Shankara, de grootste van alle Oosterse filosofen en mystici, eveneens door Sri Vidyaranya, alsmede door de yogi's en monniken van de Himalayas en de geleerden van heden ten dage.

Het is duidelijk dat het Westen op zoek is naar de metafysische waarde en waarheid van Yoga, hetgeen gepaard gaat met de wens om de werkelijke betekenis te leren kennen van het geestelijke leven, dat daarin wordt aanbevolen en beschreven.

Deze uittreksels vatten de essentie van deze leer samen zoals zij door de Wijze Vasishtha is uiteengezet aan zijn leerling Prins Rama, die naderhand bekend stond als de ideale Mens en Heerser van het oude India.

Het boek eindigt met het verhaal van Koningin Chudala dat Sri Vasishtha aan Prins Rama vertelt.

Hari Prasad Shastri

Van Hari Prasad Shastri verschenen eveneens
bij Uitgeverij Shanti Sadan, Londen:

The heart of the eastern mystical teaching
(Shri Dada Sanghita)

A tale of spiritual unfoldment
(Prakasha Brahmachari)

Wisdom from the east

Meditation - its theory and practice
(Nederlandse vertaling verschenen bij Ankh-Hermes/Deventer)

Yoga handbook

Echoes of Japan

The eternal wisdom

Scientist and mahatma
(Swami Rama Tirtha)

Spring showers

Vedanta light

www.shantisadan.org

de toespraken van de wijze vasishtha

de eerste toespraak

Bij zonsopgang voegde de befaamde heilige zich bij het vorstelijke gezelschap. Gekleed in een okergeel kleed, zijn statige figuur lichtelijk gebogen, hield hij even stil toen de koning en zijn zonen zich verhieven en zich daarop neerbuigend, schonk hij hen de groet van de Maharishi, als volgt:

'Om! Namō Narayanaya, Mahatma!'

De heilige hief zijn rechterhand op en gaf zijn zegen, en eenmaal gezeten op de leeuwentroon, sprak hij zijn leerling, Prins Rama als volgt toe:

OM
TAT SAT

De heilige Vasishtha sprak:

Geliefde Prins! Een wijs mens kijkt toe op de bewegingen van zijn geest terwijl hij in de wereld leeft en alle plichten vervult die het leven hem oplegt. De geest moet niet alleen in beslag genomen worden door de ijdele wereldlijke zorgen, noch moet hij zich alleen bezig houden met gedachten die betrekking hebben op het leven in de wereld. Wij moeten de geest niet toestaan om zich zonder voorbehoud te begeven in het uitgebreide veld van uiterlijke genietingen, noch om te verblijven bij de voorwerpen en handelingen van de zintuigen.

O Rama! Laat hem alleen in Buddhi¹⁾ verblijven,

¹⁾ *Buddhi*: In de yoga-leer is Buddhi het onderscheidingsvermogen, een hoger aspect van het intellect.

en laat hem geen ander genot smaken dan het genot van het Zelf. Een wijs mens verblijft geheel en al in het Zelf, en zijn gelijkmoedigheid is te vergelijken met de standvastigheid van een Himalaya-piek; onbewegelijk in alle seizoenen en alle tijden. Wanneer de tijd daar is, komt deze serene geestesstaat tot rijpheid, die verworven wordt door voortdurende beoefening van Yoga¹⁾ en door het dienen van een leraar.

Zo gaat de Yogi, bevrijd van angst en zorg, voorbij aan de ergernis en dwalingen van de wereld; ook is hij niet bevreesd om ooit uit deze staat te vervallen. Wanneer hij eenmaal het doel heeft bereikt, lacht hij om de rondtollende baan van de aarde en hij verwerpt haar evenals iemand die op een hoge heuveltop zit, glimlacht om de dingen ver beneden hem in de vallei.

O geliefde leerling, de Meesters van AdhyatmaYoga houden vol dat een van de gemakkelijkste wegen om deze geestelijke staat te bereiken, opperste toewijding aan God en aan de Yoga is.

Gij, O Rama, hebt deze waarheid gekend, dat God over de wereld heerst en gij hebt de goddelijke Natuur in haar drievoudige staat begrepen. (Wakende staat, droomslaap en droomloze slaap).

Evenals ge in een oceaan niets anders ziet dan een zeer groot watervolume, zo vindt ge in het universum niets anders dan de ene, universele Heerser. Evenals wij een bloem herkennen aan de geur die bij haar hoort, zo is ook de kennis van Atman²⁾ onafscheidelijk verbonden aan de kennis van de geest.

De opperste Geest, onbegrensd door tijd en ruimte, neemt uit Zijn eigen vrije wil en door de grote kracht

¹⁾ *Adhyatma-Yoga*: Letterlijk: Zelf-Kennis. (Adhya-Atman). Dit is de Yoga van de non-dualistische (a-dvaita) filosofie, wiens grootste exponent en commentator Sri Shankara was.

²⁾ *Atman*: Het Opperste Zelf; de onsterfelijke en onveranderlijke hoogste geest in de mens.

van Zijn almacht de begrensde vormen van tijd en plaats op zich. Weet dat de wereld, hoewel zij zich als substantieel voordoeft, niets substantieels in zich heeft; het is een leegte waarin de beelden worden weerkaatst die erin geprojecteerd worden door de geest.

Weet, Sri Rama, dat de wereld een betoverd schouwspel is, opgevoerd door de magische kracht van Maya¹).

In werkelijkheid is deze hele wereld *Brahman*²). Hij is het substratum van de wereld. Wat is er nog buiten *Brahman*? Waar kwam het vandaan? Waar is het geplaatst? De wereld is de schepping van dwalende kennis en zij is het idool van de onwetende mens. Ga uw dierbare wens, op haar gericht, en uw gedachten die op haar betrekking hebben, uit de weg, o geliefde leerling, en blijf aan de eeuwig lichtende Atman denken.

Prins Rama overpeinsde de leerstellingen van zijn heilige Guru en dacht: Wat heeft ons dwalen in deze wereld te betekenen? Waarom zijn al deze talloze mensen en dieren gedwongen om het toneel van dit vluchtige schouwspel op en af te gaan? Wat is de aard van de geest en hoe wordt hij bestuurd? Wat betekent deze Maya van het Universum? Op welke wijze wordt de ziel erdoor gebonden en welk voordeel of ander goed kunnen wij verwachten wanneer wij ons ontdoen van deze illusie? Wat kan de Guru zeggen over de wijzen waarop wij de onstuimige lusten van de geest kunnen bedwingen en wat is de uitwerking daarvan? En verder, wat leert hij over de kalmte van de geest? Ons eigen hart en geest zijn erop gericht om deze wereld van verschijnselen

¹) *Maya*: de scheppende macht van de alomtegenwoordige Heer, die altijd van Hem afhankelijk blijft.

²) *Brahman*: het Absolute.

voor ons uit te spreiden; en het is onze eigen ziel die een realiteit maakt van dit onreële bestaan. Al deze dingen staan in de geest met elkaar in verband en toch kan hun kracht sterk verminderen als wij de lusten en wensen van de geest op de juiste wijze in bedwang kunnen houden. Het zwakke licht van de Rede wordt verduisterd door de donkere wolk van hartstochten die via de zintuigen kunnen ontstaan. Hoe moet ik dat onderscheid maken tussen rechtschappen en onrechtschappen?

Aan de ene kant is de geest een gids tot spirituele kennis - en aan de andere kant is hij een verleider tot de genietingen van de wereld. O! Wanneer zal mijn bezorgdheid tot bedaren komen? Wanneer zal mijn geest opgenomen worden in de opperste Geest, evenals een woelige golf tot rust komt aan de borst van de rustige zee? Wanneer zal het licht van de rede de duistere wolk van onwetendheid verdrijven, die mijn hemelse essentie hult in de sluier van dit ellendige lichaam?

Laat mij de woorden van de heilige wijze overpeinzen; en laat mij ook nadenken over het gedrag van iemand die naar bevrijding verlangt. Laat mij de deugd beoefenen; laat mij met een zuivere geest de bijeenkomsten van de Yogi's bijwonen; en laat mij vol liefde dienst bewijzen aan mijn geestelijke Leraar. Laat mij doof zijn voor alles wat niet goddelijk is; laat mij leven in gebed en het toepassen van meditatie.

de tweede toespraak

Met muziek werd het begin van de tweede dag ingeluid, en weer kwam Prins Rama, met zijn koninklijke vader en broeders, naar de vorstelijke bijeenkomst. Toen sprak de grote Wijze hem aldus toe.

OM

De heilige Vasishtha zeide:

Gezegende Rama! Weet dat deze wereld een voortdurende illusie is; zij wordt in stand gehouden zowel door mensen met een onstuimige natuur, als door mensen met een zeer trage aard; zij zijn het die deze denkbeeldige structuur ondersteunen, evenals een gebouw ondersteund wordt door zuilen.

Zij die intelligent zijn, zouden de verschijnselen van de wereld moeten onderzoeken en na daar waargenomen te hebben wat waar en onwaar is, zouden zij zich alleen bij het ware moeten houden. De wereld wordt door de geest geschapen en door hem ontvangt zij haar omvang en aldus wordt de wereld der verbeeldingen geschapen. De beste wijze om de geest te beschermen tegen begoocheling is: ten eerste om kennis te verkrijgen van de elementen van spirituele filosofie; ten tweede om bezadigdheid te beoefenen; verder, om in gezelschap van het Goede te verkeren, hetgeen de geest tot zijn eigen, oorspronkelijke zuiverheid leidt. Wanneer de geest dan geheel vervuld is van heiligheid en nederigheid, moet hij zijn toevlucht zoeken bij de leraren van Yoga, die gezegend zijn door de onsterfelijke Rishi's en geleerd in de filosofie.

Door de aanwijzingen van de Guru en door zijn eigen meditatie, wordt de geest in staat gesteld om de aanwezigheid van God in hemzelf te ontdekken; hij aanschouwt het universum, dat voor hem ligt uitgespreid, gelijkend op glinsterend maanlicht. Wanneer de menselijke ziel dit eenmaal heeft leren kennen, ondervindt zij de opperste Goddelijke Geest als onvergankelijk en nooit zal er ook nog maar een spoor van dwaalbegrip of twijfel in te vinden zijn.

O mensen! O gij allen die onbekend zijt met de goddelijke Geest *Brahman*, gij hebt het leven met al zijn ellende te verdragen, doch wanneer gij *Brahman* kent, worden eeuwige gelukzaligheid en vrede uw deel.

Geliefde zoon! Weet dat de opperste Geest, de Atman, even onbevlekt is door zijn buitenste schil, het lichaam, als de hemel onbevlekt is door stofwolken. Alle wereldlijke verschijnselen die zich voor ons uitspreiden zijn slechts als de golven van een grenzeloze oceaan van goddelijke Geest.

Wanneer ge mediteert over de opperste Atman als uw Zelf, en door het te beschouwen als het Licht van uw zuivere Buddhi, zult ge verzwolgen worden door de glorie van *Brahman*.

Wees verdraagzaam, kalm en gelijkmoedig; blijf altijd rustig en bescheiden in uw geest; wees als een rijk juweel, laat uw innerlijk licht naar buiten schijnen. Dan zult ge bevrijd worden van de koortsachtige zorgen van het leven der wereld. Maak u los van de sleur van uw wensen. Laat uw geest voldoening vinden door in Atman te verblijven; wetend dat deze wereld onecht is, zal geen enkel mens misleid worden door haar steeds wisselende tonelen.

De sluimerende geest van de discipel wordt gewekt door de geestelijke Guru; gebruik makend van juiste redenering wekt hij de geest, en druppelt er het Woord van de Waarheid in.

Door in de eerste plaats ijverig te zorgen voor

goede en medelijdende Guru's en vervolgens met behulp van juiste redenering, bereiken mensen met zuivere geest het licht van de Waarheid en ontdekken zij haar goddelijk licht in hun eigen ziel.

Dan worden zij wat ik nu ben, O Ramaji!

OM!

Toen vroeg Prins Rama:

Wees zo goed mij te vertellen, o grootmoedige Wijze, hoe het mogelijk is dat de schepping voortkomt uit de opperste *Brahman*, die gij voorstelt als bewegingloos en in de leegte vertoevend?

De heilige Vasishtha antwoordde:

O Prins! Zodanig is de aard van *Brahman* dat alle kracht onophoudelijk van Hem uitstroomt; daarom zegt men dat alle kracht in Hem gezeteld is. In *Brahman* vertoeven zowel het wezen als het niet-wezen; ook eenheid, dualiteit, veelvoudigheid en het begin en einde van alle dingen.

Prins Rama vroeg verder:

Geëerbiedigde Heer, uw toespraak is zeer diepzinnig en ik kan er de betekenis niet van begrijpen. Datgene wat uit iets anders wordt voortgebracht, is altijd van dezelfde aard als dat wat het voortbracht. Licht komt voort uit licht, koren uit koren, een mens uit een mens; daarom moet datgene wat geschapen is door de onveranderlijke en bewegingloze Geest, van nature ook onveranderlijk en geestelijk zijn; bovendien is de intelligente Geest van God zuiver en smetteloos terwijl de hele schepping uit grove materie bestaat en onzuiver is.

Toen zeide de grote wijze:

Weet, Sri Rama, dat *Brahman* oppermachtig is en dat er geen onzuiverheden in Hem zijn; de golven

aan de oppervlakte van het water mogen dan wel niet schoon zijn, maar de diepten van de oceaan worden er niet door besmet.

Prins Rama antwoordde:

Geachte Heer, *Brahman* is geheel zonder leed, terwijl de wereld er vol van is. Daarom kan ik uw woorden niet begrijpen wanneer u zegt: "Dit spruit voort uit Dat".

De heilige wijze bleef na deze woorden een tijd lang stil en overdacht het volgende in zichzelf:

De welopgevoede mensen kunnen het niet helpen dat zij in twijfel verkeren over sommige dingen, totdat zij deze dingen naar hun tevredenheid uitgelegd krijgen, zoals in het geval van Sri Rama. Slechts zij die geen of een slechte opvoeding hebben genoten, zijn niet geschikt om geestelijk onderwijs te ontvangen, omdat zij zich voortdurend met wereldse zaken bezig houden, hetgeen de oorzaak is van hun ondergang.

Hij die eenmaal het transcendentale licht heeft aanschouwd en die een helder inzicht heeft in geestelijke Waarheid en geen verlangen meer heeft naar zintuiglijke genoegens, zo iemand komt langzamerhand tot de overtuiging dat *Brahman* alles in alles is.

De discipel moet eerst voorbereid en gezuiverd worden door meditatie, toewijding en het dienen van de yoga; ook moet hij zich dagelijks oefenen in rust, evenwichtigheid en zelfbeheersing, dan pas kan hij stap voor stap ingewijd worden in de grote waarheid van '*Kham Brahman*' (Alles is God).

Toen sprak de heilige Vasishtha tot de Prins:

Gezegende Ramaji, aan het einde van deze Toespraken zal ik u vertellen of het schuim van de grove lichamen wel of niet toegekend kan worden aan *Brahman*. Weet intussen, dat *Brahman* almachtig

is en allesdoordringend en dat Hijzelf 'alles' is, in dezelfde zin waarin ge een tovenaar voor het oog der mensen allerlei wonderen ziet verrichten, die niet anders zijn dan onechte manifestaties. Weet dat alles wat te eniger tijd en plaats en in welke vorm ook plaats vindt, slechts een variatie is van de Ene, de bij zichzelf bestaande Realiteit. Indien ge dit weet, zult ge niet verwonderd zijn over veranderingen die zich in tijd en plaats voordoen, daar het universum, vervuld van de Geest van God, eindeloze manifestaties tentoonspreidt van het Oneindige.

Hij die God in alles ziet en vervuld is van gelijkmoedigheid, staat zijn geest niet toe om heen en weer te schommelen met veranderingen in de natuur of met wisselvalligheden van het lot. De Heer manifesteert de krachten die in Hemzelf zijn, evenals de zee haar golven manifesteert.

De geest is de getuige van de geestelijke Waarheid wanneer hij in onovertroffen en onveranderlijke gelijkmoedigheid verblijft, en niet terneergeslagen is door voorvallen die om hem heen plaats vinden, daar hij het licht van de Waarheid in zichzelf ziet.

Waar een lamp is, daar is ook licht; en de schijnende zon brengt de dag met zich mee. Waar een bloem is, daar is ook haar geur en waar de levende Geest is, daar is ook de kennis van de wereld in hem.

Weet, Sri Rama, dat het een normale of gebruikelijke zegswijze is, om tegen de onwetenden te zeggen: 'Dit alles is gemaakt door God of het komt van God' - doch in de ware en geestelijke zin is dit niet zo. Er is geen verandering en geen verdeling in Zijn natuur. Tijd en ruimte kunnen niet betrokken worden op het Opperwezen, dat eeuwig en onveranderlijk is; noch zijn er werkelijke 'verschijningsvormen' of 'verdwijningsvormen' in Hem.

Doordat de geest uit Hem geboren is, is hij in het bezit gesteld van zowel de kracht als het licht van

Zijn Intelligentie, en is aldus in staat gesteld om het werkelijke doel van zijn incarnatie tot stand te brengen. Dit is: Zelf-kennis.

Het is haarkloverij om vol te houden dat de ene vlam van een vuur het product is van een andere vlam en er is geen waarheid in deze bewering. De vlam wordt niet geproduceerd, doch is het vuur zelf.

Evenzo is het ook een paralogisme om te zeggen dat de ene mens het product is van een ander mens, omdat de Ene *Brahman*, oneindig zijnde, geen ander ding kan produceren buiten Zichzelf.

Brahman is het intellect; *Brahman* is de geest. Hij is zuivere Intelligentie. Het hele universum is *Brahman*, toch gaat Hij dit oneindig te boven. In werkelijkheid is de wereld een leegte, want alles is slechts *Brahman*. Buiten de waarheid van het bestaan van *Brahman*, kan er niets als absoluut zeker bewezen worden: daarom is het dat de heilige Schrift (de Veda) verklaard heeft: 'Voorzeker, alles is *Brahman*.'

O Ramaji, in mijn laatste Toespraken zal ik volledig op dit onderwerp ingaan; voordat ge dit kunt begrijpen, moet uw geest veel meer geoefend zijn.

Evenals het ene wapen gescherpt wordt door het andere, en evenals het ene vergif geneutraliseerd wordt door een ander, zo brengt ook het vernietigen van onwetendheid vreugde in de geest. Het bestaan van de wereld hangt voorzeker af van de opperste *Brahman*: weet dit, en vraag niet: 'hoe' of 'waarvandaan' dit gerealiseerd werd.

Overwin uw wensen en verlangens door u te oefenen in onthechting en afstand doen. Dien alle levende wezens. Luister zorgvuldig naar de Leer en naar hen die eenheid van geest hebben bereikt. Wees niet gelijk aan hen die, gevangen als zij zijn in de honderdvoudige valstrikken van valse wensen en verlangens, en die deze omzetten in de veelzijdige vormen van hun eigen wensen, van het ene leven overgaan in het andere (van de ene incarnatie in de

andere), gelijk de vogels die van de ene boom naar de andere vliegen en daarop neerstrijken. Tracht alle aardse wensen en verlangens te laten varen, O Rama, en wijd uw hart aan de heilige Yoga.

OM

de derde toespraak

OM

De heilige Vasishtha zeide:

Geliefde Prins: Beschouw alle dingen in het licht van de shastra's¹⁾ en dompel u onder in hun ware betekenis; maak een goed gebruik van de Toespraken van uw eigen Leraar, en overweeg die in uw eigen geest, maak ook gebruik van de voortdurende oefening om alles wat zichtbaar is, niet voor waar aan te nemen, totdat ge het onzichtbare Ene zult leren kennen.

Door bezadigdheid komt ge tot deze heilige staat; evenals door kennis van de shastra's, en door de uitwerking daarvan; door de Waarheid te horen van geestelijke Leraren en ook door uw eigen overtuiging kunt ge dit bereiken.

Prins Rama antwoordde:

O heilige Guru! Gij zijt de zon van de dag van geestelijke Kennis en een brandend vuur in de nacht van al mijn twijfels; gij zijt de blinkende maan, die de hitte van mijn onwetendheid verkoelt. Wees zo goed om mij uit te leggen, wie van de twee de meeste verdiensten bezit, de actieve man van het gewone leven of de kluizenaar die zich aan het zoeken van de Waarheid heeft gewijd?

De heilige Vasishtha zeide:

Beiden zijn zij gelukkige zielen, zolang zij binnen zichzelf genieten van de kalmte van geest.

¹⁾ Shastra's: geschriften.

Hij die de eigenschappen en kwaliteiten van alle dingen ziet als een manifestatie van de Opperste Geest, geniet van een kalme gelijkmoedigheid in zijn eigen wezen - en deze wordt samadhi genoemd.

De actieve man van de wereld die verlichting heeft ontvangen en de God-gerealiseerde wijze, zittend in zijn kluis, ondervinden beiden dezelfde geestelijke vrede - en beiden hebben ongetwijfeld de staat van gezegendheid en van bevrijding bereikt.

Het is slechts de activiteit of de inactiviteit van de geest die de enige oorzaak is van rusteloosheid of van rust in de mens. De wolk van zich dicht opeenstapelende wensen dient om de geest van ijdelheid te vervullen - en is de oorzaak van al haar verdriet en zorgen: daarom, o geliefde zoon, moet ge altijd trachten om uw fysieke zinnen te overwinnen.

Wanneer de geest in rust verkeert, als gevolg van het uitgroeien boven angst, droefheid, wensen en verlangens, en hij dus heel stil is, dan wordt deze staat Samadhi genoemd.

Weet dat de woningen van hen die in het gewone leven staan, maar die een goedgedisciplineerde geest bezitten, alsook de geest van hen die alle gevoel van egoïsme hebben uitgebannen, even goed zijn als de eenzame wouden, koele grotten of vredige bossen, O Ramaji!

Mensen met een zuivere geest bekijken de hoge en heldere gebouwen in de steden in hetzelfde kalme, koele licht als waarmee zij de bomen in een woud aanschouwen. Hij die in zijn innerlijkste wezen de wereld in God ziet, is in werkelijkheid de Heer van de hele mensheid!

Voor de Yogi met een beheerste geest is de wereld een en al kalmte; want het is de goddelijke Geest die zichzelf manifesteert in de vorm van het ego en ook in de vorm van de wereld.

Hij die zowel uiterlijke als innerlijke kalmte heeft verworven door Yoga toe te passen en die, dankzij

de hulp van zijn geestelijke Guru de wereld als onafscheidelijk van God ziet - zo iemand verheugt zich overal in Samadhi; maar hij die naar de verschillen kijkt en zijn eigen ik afscheidt van het ik van anderen - zo iemand wordt eeuwig en altijd heen en weer gestuwd, als door de rollende golven der zee.

Hij die al zijn wereldlijke plichten vervult met de organen van handeling en zijn geest voortdurend gevestigd heeft op innerlijke meditatie en die niet bewogen wordt door vreugde of verdriet, zo iemand wordt een onbewogen Yogi genoemd.

Hij die kalm toekijkt op de gang van zaken in de wereld, zoals die aan hem voorbijgaat of zich aan hem voordoet en die vervuld is van kalmte, glimlachend om alle wisselvalligheden - zo iemand wordt een liefdevolle Yogi genoemd.

Weet, O Ramaji, dat iemand die zulk een geestelijke kalmte en geestelijk evenwicht bezit, de hoogste volmaaktheid bereikt. Zo iemand blijft volkomen onbewogen door opstijgen of vallen en onverschillig wat zijn eigen lichamelijke leven of dood betreft.

Het weten dat de hele schepping weer terug wordt genomen in Gods schoot, is de enige medicijn tegen de misvatting dat het ego een afgescheiden, dualistische grootheid is, - en dit is het enige middel tot ware vrede in de geest. Evenals het wegnemen van de illusie dat een stuk touw een slang is, onmiddellijk angst wegneemt en rust in de geest brengt, evenzo brengt het weten dat alle ego in Atman thuishoort vrede en kalmte in de geest.

In zulk een onberoerde geest is er geen verlangen of wens die zich roert, net als er geen zaadje voortspruit uit het hart van een steen; en de gedachten die erin oprijzen zijn als golven die op en neer gaan in de zee, dat wil zeggen, als golven die op en neer gaan in hun eigen element, water. Hij weet dat alles zijn eigen Zelf is en dat het universum, zonder enige afscheiding of verdeeldheid, slechts zijn eigen Atman

is; zo is hij een met de heilige en opperste God.

Wanneer de geest bevrijd is van voortdurende rusteloosheid en koortsachtige activiteiten, herkrijgt hij zijn vorige kalmte, evenals de rollende golf terugkeert tot de staat van kalmte in het water waar zij uit oprees.

Kleinzielige geesten echter worden door hun hebzucht tot twijfelachtige en droevige zaken geleid, evenals insecten die zich in stof en vuil ophouden. En hun gierige instincten maken dat zij zintuiglijke voorwerpen begeren te bezitten en daarbij zien zij de Atman in henzelf geheel en al over het hoofd.

O Ramaji, wanneer ge in staat zijt de grootheid van uw eigen Zelf te zien door het licht van de heilige Yoga, zoals die onderwezen werd door de beroemde Manu zelf, dan zult ge vinden dat dit Zelf veel groter en machtiger is dan alle oceanen en hemelen tezamen.

Weet wel, O geliefde Prins, dat evenmin als de zon ophoudt zijn licht te laten schijnen op de andere helft van de aarde nadat zij hier is ondergegaan, zo zeker gaat uw intellect voort met te schijnen nadat het zijn weg hier, in dit leven, heeft afgelegd.

Daarom, verlos de sterke olifant van uw geest van zijn kluisters van egoïsme of van andere banden van hebzucht.

Toen de heilige Vasishtha zijn Toespraak beëindigd had, boog hij zich eerbiedig voor alle Yogi's en leerlingen die daar aanwezig waren. De koning en zijn zonen boden de Maharishi (Grote Leraar) bloemen, water en andere gaven aan, en de goden strooiden hun hemelse bloemen van bovenaf, roepende:

JAI! JAI! JAI!

OM

de vierde toespraak

Prins Rama sprak de grote wijze als volgt aan:

Eerbiedwaardige Heer! Op welke wijze kunnen wij het wiel van misleiding stilzetten, dat door zijn voortdurend ronddraaien nooit ophoudt elk deel van het lichaam af te slijpen?

De heilige Vasishtha antwoordde:

Weet, O gezegende Rama, dat deze ronddraaiende wereld een wiel van misleiding is en dat het mensenhart is als zijn naaf of as; door de voortdurende draaiïng veroorzaakt het alle misleiding die aan de oppervlakte te vinden is. Indien ge, door u krachtig in te spannen, deze beweging in het middelpunt van uw gevoelens en wensen kunt stilzetten, zult ge daarmee bereiken dat ook de ronddraaiïngen van de grote cirkel van misleiding tot stilstand komen.

De ziel die deze wijze raad niet in acht neemt, is blootgesteld aan eindeloze ellende (het steeds wederkerende wereldproces). Terwijl ge door dit altijd voor ogen te houden, alle moeilijkheden zult vermijden.

De wereld is gevangen in de geest, evenals de ruimte gevangen is in een aarden pot. Gij, O Rama, die voor altijd gevangen zit in de verbeeldingen van uw eigen geest, evenals een mug gevangen zit in de ruimte van een fles, zij zult alleen bevrijd worden door uit deze denkbeeldige gevangenschap te breken - evenals de mug uit de fles in de open lucht wegvliegt.

De weg om deze misleiding van de geest teniet

te doen, is om uw aandacht op het tegenwoordige ogenblik te vestigen, en niet toe te staan dat uw gedachten zich ophouden bij gebeurtenissen in het verleden of in de toekomst. De geest is verduisterd zolang hij de mistbank van al haar wensen, verlangens en verbeeldingen voor zich heeft, net als de hemel tijdelijk verduisterd is indien zij bedekt is met wolken van waterdamp.

Altijd wanneer er activiteit is in de geest, gaat dit vergezeld van een hele nasleep van wensen, alsook van een gevoel van genoegen of van pijn.

De geest van wijze mensen is ook niet zonder activiteit, doch doordat deze mensen de ijdelheid van alle aardse dingen kennen, zijn zij vrij van de gevoelens die de ziel aan banden leggen.

Zulke vrije mensen hebben de onsubstantialiteit en de onzekerheid leren kennen van alle wereldlijke objecten en gebeurtenissen, zowel door hun begrip van de aard der dingen, als door de heilige leerstellingen van Adhyatma Yoga die in verschillende Sat-Sanga's¹⁾ en elders gegeven worden; alsook door hun verbinding met hun Guru's en het in acht nemen van de meditatie-oefeningen en een onzelfzuchtig leven.

Laat alles onaangeroerd wat ge door uw eigen toedoen kunt verkrijgen, Sri Rama, en blij standvastig en onafhankelijk van wat dan ook in de wereld. Vertrouw alleen op uw eigen bewustzijn van de Oneindigheid. Weet dat ge 'slaapt' wanneer ge 'wakker' zijt, denk over uw eigen Zelf als 'alles' en enig - en verenigd met de Opperste Geest.

Wij vereren de Yogi's die de ware natuur van het Zelf hebben leren kennen en die daardoor hun geestelijke staat hebben bereikt.

Al het licht verbleekt als kaarslicht voor het Licht van Atman, en de schitteringen van alle zonnen zijn

¹⁾ *Sat Sanga's*: bijeenkomsten van wijzen en leraren.

niet meer dan gebroken stralen vergeleken met dat Licht der Lichten.

Hij die de Waarheid van God kent, staat boven de rest van de mensheid door dat offer van het kleine zelf (ego), en door de grootheid van zijn geest, die hij verkreeg door de Yoga oefeningen.

Hij die zuiver van geest is, vol toewijding aan God, en die in het gezelschap van Guru's verblijft die ervoor zorgen dat de kennis van Yoga overal verspreid wordt - is even schoon om te zien als een zwaan met blanke vleugels temidden van alle andere mooie vogels van een zilverkleurig meer.

Een levende ziel die zijn geluk in wereldlijke voorwerpen plaatst, kan nooit deze ware gelukzaligheid ondervinden. Zoals de wens of de gedachte in de geest is, zo wordt de ziel herboren in zijn volgende belichaming. Daarom heeft een pasgeborene zoveel slaap nodig, omdat hij nog steeds denkt dat hij zich in de nacht van de dood bevindt.

Het reikhalzen naar goedheid en geestelijke grootheid maakt een mens goed en groot, evenals iemand die een Indra (machthebber) of een heerser wenst te zijn, daarvan droomt in zijn slaap.

Een volledig onderzoek van de Waarheid zal uw wensen en verlangens uitdoven, en het uitdoven van deze wensen zal uw geest terugbrengen tot haar oorspronkelijke rust en vrede. Het toppunt van wijsheid bestaat uit de realisatie dat er niets echts is in de wereld.

Zij die ware Yogi's zijn, die hun geestelijke vooruitgang boven alles stellen, die de Waarheid hoog achten en ook hun Leraar, leven enkel en alleen voor de goddelijke kennis. Alleen zij hebben de macht om hun lot (*Karma*) onder hun eigen gezag te brengen. Zij alleen zetten kwaad om in goed, en maken dat hun voorspoed voort zal duren.

Hij ziet heel juist, die in zichzelf de almacht van de oneindige Geest heeft ontdekt en daarin verblijft.

Hij weet werkelijk, die zijn ziel ziet als een draad, waaraan alle dingen zijn geregen, als paarlen aan een snoer.

Hij is een verlichte ziel, die de zogenaamde 'drie-wereld' (van de wakende, de droom- en de droomloze staat) ziet als aspecten van zijn eigen Zelf, die om hem heen golven in de zee.

Hij is wijs, die liefdevol en medelijdend naar deze zwakke wereld kijkt, en die de aarde vol deernis beschouwt als zijn jongere zuster.

Aangezien het uur van het avondgebed naderde, besloot de heilige Vasishtha zijn toespraak, en het vorstelijke gezelschap verhief zich, bloemen strooiend op de hoge 'Leeuwenzetel' van de onsterfelijke Vyasa¹). Daarbij riepen zij allen in koor:

JAI! JAI! JAI!

OM

¹) *Vyasa*: de beroemde Wijze Vyasa wordt onsterfelijk genoemd vanwege zijn onsterfelijke werken als de Mahabharata, de Purana's en de Brahma-Sutra, die tezamen de basis van de Vedanta-leer vormen.

de vijfde toespraak

OM

De heilige Vasishtha zeide:

O gezegende Rama, weet dat zelfzucht de wortel is van de bomen van verderf en ellende in het woud van deze wereld; de brede, wijduitlopende takken daarvan dragen de giftige bloemen van wensen en verlangens. Wees daarom vol ijver, geliefde zoon, om dit gevoel van zelfzucht uit uw hart te bannen, en tracht gelukkig te zijn door altijd te denken aan de nietswaardigheid van uw kleine ego.

Zelfzucht is als een duistere wolk, want het verbergt de heldere schijf van de maan der Waarheid onder zijn schaduw en het maakt dat het zuivere, heldere maanlicht er niet doorheen kan schijnen. Deze misleiding van de 'realiteit' van de wereld kan nooit weggevaagd worden zonder juiste kennis betreffende de 'irrealiteit' daarvan, zoals die wordt gevonden in de Shastra's en gegeven door de levende stem van een ware Guru.

Hij die de irrealiteit van de wereld en de realiteit van *Brahman* predikt, wordt dikwijls voor dwaas uitgemaakt door de onwetenden - want het is niet mogelijk dat een wijze en een onwetende op dit terrein overeenstemmen, evenmin als een nuchter mens het vinden kan met een dronkaard.

De materialisten, Ramaji, weten niets van de geest; zij geloven dat materie zijn eigen oorzaak en gevolg in zich heeft. Doch de wijzen zien de aldoordringende geest in alle vormen van de schepping,

evenals de substantie van het goud in alle gouden voorwerpen aanwezig is.

Een intelligent mens die gelooft dat de opperste en altijd stille geest van *Brahman* het hele universum doordringt, kan niet van dit sterke geloof afgebracht worden.

Er is slechts één Wezen Dat werkelijk bestaat; Dat Waarheid en Bewustzijn zelf is; Wiens natuur eeuwige vrede en zuivere intelligentie is. Deze Opperste Geest is smetteloos, altijd in rust, en wordt niet beter of slechter.

Daar Hij zo smetteloos is, altijd in rust, en volmaakt, ziet Hij niets anders dan wat werkelijk bestaat; en alle 'schepingen' hebben hun bestaan in deze Oceaan van vrede, als deeltjes van Zijn Goddelijke pracht.

Evenals de sterren hun schittering vertonen in de duistere nacht en evenals de golven aan de oppervlakte van de oceanen schijnen te drijven, zo 'schijnen' alle verschijnselen zich in Zijn Realiteit te manifesteren.

Wat dat Wezen zich ook voorneemt te zijn, dat is Hij onmiddellijk, maar toch is alleen zuiver Bewustzijn de enige ware Realiteit. Daarom zijn alle 'verschijnselen' alleen echt en waar, wanneer zij beschouwd worden als van Hem uitgaande en tot Hem terugkerend, en in Hem hun bestaan hebbend.

Wij zijn ook uit die goddelijke Wil voortgesproten. Daarom is er noch bestaan noch niet-bestaan in ons als zodanig. Wanneer de Intelligentie in een dynamische staat is, wordt het de wereld der verschijnselen genoemd; en wanneer het in een staat van rust verkeert, dan is het zuiver Bestaan.

Luister nu oplettend, Sri Rama, dan zal ik u vertellen hoe ge deze goddelijke Waarheid moet zien.

Hij wiens geest verlicht is door de wonderbaarlijke waarheid van deze heilige Adhyatma Yoga, staat voor altijd onder bescherming van geestelijke wetten

- evenals het Kosmische Ei altijd beschermd wordt door de Schepper.

Kom tot de Leraar, geliefde Rama, in vertrouwen en eerbied, luister dagelijks naar de heilige Waarheid die van zijn lippen komt, en dien hem met al uw vermogen. Eens zult ge de goddelijke kennis door hem ontvangen en zult ge bevrijd zijn.

Zij die ontevreden zijn met de kennis die zij nu bezitten, en die zich verder wensen te bekwamen, zij die dorsten naar wijsheid en ware zoekers van de Waarheid zijn - alleen zij kunnen menselijke wezens genoemd worden - alle anderen hebben slechts een dierlijke natuur.

De steeds weerkerende wens om te zien wat men gezien heeft, is niet de weg om bevrijd te worden van de banden der wereld - doch is veeleer de oorzaak van vele toekomstige geboorten.

Laat de geestelijke sferen weerklinken van de roem van uw deugden, uw verzaking, uw geestelijk gedrag, onzelfzuchtige dienst aan de mensen en uw toewijding aan God door uw Guru. Van deze mensen wordt gezegd dat hun goede daden als manestrallen zijn, en dat zij werkelijk leven, terwijl zij die niet delen in zulke geestelijke roem, reeds dood zijn terwijl zij nog leven.

De rijpe vruchten van de vervulling van goddelijke Kennis kunt ge verwerven door geduldig de voorschriften van de Shastra's te volgen en tevens de mantra's die bij de initiatie door de geestelijke Guru worden gegeven - zonder haast om een resultaat te bereiken, en door uzelf tot volmaking te brengen door langdurige oefening.

Welk nut hebben rijkdom, schoonheid, roem en macht zonder kennis van de Waarheid? Wijd u daarom aan het leren van geestelijke kennis en beschouw rijkdom slechts als waardeloze rommel. Ontwaak en aanvaard een medicijn tegen ouderdom en dood, door middel van deze kennis van de heilige filosofie, en

realiseer u dat alle rijkdom en bezit, alle genoegens en genietingen, ons schade toebrengen tenzij zij worden aangewend voor het welzijn van anderen; anders zijn zij er slechts op gericht om ons lichamelijk omhulsel te enerveren en kwaad te doen.

O gezegende Rama, weet dat dit de hoogste Waarheid is. Gezegend zijn zij die het horen; en drievoudig gezegend zijn zij die de realiteit hiervan tot hun ene doel in het leven maken. Dit is het:

Brahman is het intellect;
Brahman is de geest;
Brahman is zuivere intelligentie;
Hij is substantie;
Hij is klank;
Hij is het principe van alle dingen;
Het universum is *Brahman*;
Toch gaat Hij dit alles oneindig te boven.
In werkelijkheid is de wereld een leegte -
Want alles is slechts *Brahman*.

Mijd deze grote vertoning van de wereld, die zo materieel is voor het oog, en toch zo onbevredigend wanneer wij haar ondergaan; zij is het hol van de draak van verlangens en wensen, en hij spuwt het schuim uit van het vergif van zijn hartstochten. Tracht uw wensen op te geven, dan zult ge al uw moeilijkheden uit de weg gaan; houd ermee op om aan een object te denken, dan zal uw verlangen ernaar vanzelf verdwijnen.

Zelfs voor het verpletteren van een bloem is enige inspanning nodig, doch er is geen inspanning nodig om uw wensen te vernietigen, want zij zullen vanzelf verdwijnen door er geen aandacht aan te schenken. Indien uw gedachten op *Brahman* zijn gericht, en afgewend zijn van alle objecten, zult ge in staat zijn om te doen wat anderen onmogelijk toeschijnt.

Alleen door onwetendheid komt de gedachte bij

ons binnen dat er geen ander doel is in ons leven dan de wens om dit of dat te doen - en dan weer terug tot een andere wens! Wanneer al dit rusteloze haken naar dingen uitgewist wordt in de geest, wordt hij tegelijkertijd bevrijd van alle angst en zorg.

Geef al uw vertrouwen op elk zichtbaar verschijnsel op, laat al deze dingen met rust, en verblijf standvastig in het bewustzijn: 'Ik ben oneindig.'

Voordat het idee van 'wenselijk' of 'ongewenst' uit de geest is geschrapt, is het net zo moeilijk om werkelijke vrede en de genade van gelijkmoedigheid te verkrijgen, als het voor het maanlicht is om door een zwaar bewolkte hemel heen te dringen.

Wens en afkeer lijken op twee apen die op de boom van het hart zitten; zolang wij voortgaan met aan die boom te schudden, kan er geen vrede zijn, Sri Rama.

OM

de zesde toespraak

OM

Prins Rama sprak de wijze aldus aan:

O eerwaarde Guru, gij hebt gemeenschap met de mysteriën van alle dingen, terwijl er in mijn inborst een grote twijfel oprijst als een golf in de zee. Hoe komt het, Heer, dat de onzuiverheden zich vast kunnen zetten in de geest, aangezien de geest toch gevestigd is in de altijd zuivere en smetteloze Oneindige Geest, *Brahman* - die niet gebonden is aan tijd of ruimte? Of anders gezegd: aangezien er nooit iets anders was, is of zijn zal dan het bij zichzelf bestaande Ene, hoe en vanwaar konden zich dan zulke onzuiverheden uit Hem ontwikkelen?

De heilige Vasishtha zeide:

Goed gezegd, geliefde Prins! Ik zie dat uw begrip nader tot de weg tot bevrijding uit onwetendheid komt, en dat zij nectar peurt uit de bloemen van de paradijstuin. Toch is dit niet de juiste tijd om deze vraag te stellen. Deze vraag moet gesteld worden wanneer ik aan het slot van het onderwerp toe ben.

Het is beter om de geest te onderzoeken door te kijken naar de aard van haar wensen, verlangens en werken, waardoor de herhaalde geboorten van de mensen veroorzaakt worden. De geest brengt zichzelf in verrukking door te denken aan de voorwerpen van zijn verlangens; dan vereenzelvigd hij zich met die voorwerpen en krijgt daardoor dezelfde vorm. Dan wordt het lichaam dat afhankelijk is van de geest,

in die vorm gekneed, zodat het het evenbeeld van de geest wordt - net als een briesje de geur ontvangt van de bloembedden waar het overheen strijkt.

De subtiele zintuigen (horen, zien, enz.) worden hierdoor geprikkeld en zetten de uiterlijke zintuigen (oor, oog, tong, enz.) in werking. Waar de geest zich ook uit gewoonte mee bezig houdt, en wat hij tot zich neemt, datzelfde zendt hij uit in de vorm van haar twee activiteiten, handeling en wil.

De Wijzen van de Adhyatma Yoga erkennen dat de geest in essentie *Brahman* zelf is en zij leren dat vrede en zelfbeheersing de enige middelen zijn om bevrijding te bereiken.

Geliefde leerling, weet dat de geest de bron is van alle regels en oefeningen van Yoga, evenals de zee de bron is van elke parel die in haar schoot verborgen ligt.

Zo moeten de discipelen, dierbaar aan hun Guru's, zich eraan gewennen om in die gelukkige staat te verblijven, waarin de geest, weggevlucht uit de sfeer van de wereld der verschijnselen en bevrijd van alle genot en pijn, gelijk op een vogel die, plotseling ontdekkend dat hij kan vliegen, zijn schaal en de aarde onder zich laat en wegvliegt.

O zondeloze Rama, koester geen gehechtheid aan de wereld der verschijnselen, want die is onwerkelijk, een illusie, die niets dan kwaad en zorgen voortbrengt - een valstrik voor de onvoorzichtigen.

De Wijzen hebben dit bewustzijn van de wereld der verschijnselen een betoverd toneel genoemd - *Maya* - een schijn die aan onwetendheid te danken is; niet meer dan een gedachte die de oorzaak en het gevolg is van al onze handelingen. Weet dat het de misleide geest is, die deze zichtbare wereld voor uw ogen schept, en veeg het weg uit uw geest als stof en vuil. Door de abstracte meditatie van de bedachtzame Yogi, toegewijd aan de heilige Yoga, worden de uiterlijke indrukken verzwakt, en wanneer hij

voortdurend zijn ziel losmaakt van alle uiterlijke objecten, houdt hij haar puur en standvastig in zichzelf. Wanneer de geest dan ook ophoudt zijn subjectieve overdenkingen serieus te nemen en ongevoelig wordt voor genoeg en pijn, dan voelt hij in zichzelf het genot van eenheid.

Een geest die onderworpen is aan eindeloze wensen en verlangens, is als de heldere hemel die bedekt is met een wolkendeek; zulk een ziel, Sri Rama, lijdt als een vleermuis die verblind is door het daglicht, totdat zij, al haar valse verbeeldingen opgevend, tot kennis komt van de Eenheid van *Brahman*, en tot oneindige gelukzaligheid.

Evenals iemand die zich in een woud bevindt, bevrijd wordt van de valse vrees voor een tijger en in zichzelf tot rust en kalmte komt, zo zult ge ook, wanneer ge diep in uzelf kijkt, geen banden vinden die u aan de wereld binden; want de begrippen 'dit is de wereld' en 'dit ben ikzelf' zijn slechts misvattingen van de geest.

Onze verbeeldingen vallen ons de ene keer lastig en laten ons een andere keer met rust, zij nemen willekeurig verschillende vormen aan, evenals liefhebbende echtgenoten in onze jeugd de rol van vrouw spelen en van verzorgster wanneer wij oud zijn.

Hij wiens geest een natuurlijke neiging heeft tot het genot van lichamelijke genietingen, moet voor alles deze neigingen tegengaan, evenals een tuinman onkruid uit de grond trekt.

Een wijs en dapper man, die van plan is om zijn vijanden te overwinnen, streeft er eerst naar om de interne vijanden van zijn geest, hart en ledematen te onderwerpen aan zijn gezag. Dit zijn de waarlijk fortuinlijken op deze aarde, want zij bezitten de kracht om zichzelf en hun eigen geest te beheersen, in plaats van door hen beheerst te worden.

Ik acht de zuivere heilige mensen hoog die de reusachtige en kronkelende slang van de geest, die

opgerold lag in het hol van hun hart, overwonnen hebben; zij verblijven in de innerlijke gelijkmoedigheid en rust van hun ziel. Weet dat de koningen der aarde, in hun aardse paleizen, niet zo gelukkig zijn als zij die heer zijn over het koninkrijk van hun eigen lichaam en meester over hun geest.

De mens is blootgesteld aan de gevaren van deze duistere en onwetende wereld, evenals een vogel die in de wateren van de oceaan is gevallen.

Daarom, O Prins, moet ge evenals een sterke buffel die zichzelf uit een modderpoel ophijst, uw geest door middel van uw wil opheffen uit de onreine wateren van deze misleidende poel van het bestaan.

Hij wiens geest niet beroerd is door de wisselvalligheden van vreugde of verdriet, noch door de lotswisselingen van dood en ziekte, is geen menselijk wezen meer, maar gelijkt op een Yaksha.¹⁾

De wereld is niet van u, noch zijt gij van de wereld; neem niet het valse voor het ware aan. Koester nooit het valse idee in uw geest, Sri Rama, dat ge meester zijt over grote bezittingen en plezierige dingen want zowel gijzelf als alle plezierige dingen zijn alleen voor het genot van de opperste Schepper en Meester van alles.

Tenzij gij het goede van alles tot uw eigen goed maakt, zult ge slechts nog meer banden aan uw voeten leggen. Zelfs het goede van uw eigen rijk is nog een misleiding, een begoocheling, O Prins, indien het afgescheiden is van het goede van alle wezens.

Vereer en dien de oneindige, alles-omvattende Liefde als uw eigen Zelf - verblijf in vrede, en schenk die vrede aan allen.

OM

¹⁾ Een bovennatuurlijk wezen, meestal gezien als een dienaar van de Goden.

de zevende toespraak

OM

Prins Rama sprak de heilige wijze aan:

Eerwaarde Heer, heb de goedheid om mij te vertellen hoe een onwetend mens bevrijding kan verwerven. Hoe kan iemand die vadsig en traag is, en verslaafd aan laagheid, die nooit in contact is geweest met Yogi's noch ooit enig geestelijk onderwijs heeft gehad, een staat van verlichting bereiken?

De heilige Vasishtha antwoordde:

Gezegende Ramaji, een onwetend mens, die nooit tot enige staat van Yoga is gekomen, wordt meegesleurd op de stroom van wedergeboorte door honderden geboorten heen, totdat hij in een of andere incarnatie geestelijk licht ontvangt; het kan ook zijn dat hij door om te gaan met heilige mensen ontevreden wordt met de wereld - en dit is een basis voor één van de stadia van Yoga.

Vernietig zingenot, O Rama! Dit is het eerste stadium. Waartoe dienen vele woorden wanneer het in weinige woorden gezegd kan worden? De wensen en verlangens zijn de sterkste banden - en geen wensen te hebben betekent volkomen bevrijding.

Hij die een sterk gevoel van het ego heeft, wordt nooit bevrijd van de ellende van het leven, want het is juist de ontkenning van dit ego die bevrijding veroorzaakt.

Zij die verslaafd zijn aan zingenot, beschouwen de

gelukzaligheid van Nirvana¹⁾ als niets! Zij verkiezen wereldsheid boven het uiteindelijke geluk van anderen; en hij die zulk een rol speelt, wordt in dit opzicht als een actief en energiek mens beschouwd. Zulk een mens van de wereld lijkt op een schildpad die, hoewel hij zijn hals terugtrekt in zijn schild, deze soms toch door dorst uitstrekt om het zoute water te drinken van de zee die hij bewoont.

Na ontelbare geboorten kan een dergelijke ziel een beter leven verkrijgen, dat leidt tot zijn redding en bevrijding. Doch aan de andere kant zal de man die de nietigheid van de wereld overdenkt en de ellende die vastzit aan zijn leven daarin, zichzelf niet mee laten sleuren door de stroom van zijn dagelijkse wereldlijke plichten hier op aarde. Wanneer hij begint te bedenken op welke wijze hij vrij van hartstochten kan komen, en hoe hij de woelige oceaan van Samsara kan oversteken, dan pas bereikt hij de juiste en normale staat van de geest.

DE ZEVEN STADIA VAN YOGA

I. Hij die zich terugtrekt van de dwaze amusements en de lage activiteiten van de mens; hij die zich bezighoudt met verdienstelijke daden in plaats van zijn aandacht steeds te richten op de fouten en gebreken van anderen; hij die onverschillig is voor alle zingenot en lichamelijke genietingen; wiens woorden altijd vol oprechtheid en medeleven zijn en passen bij de tijd en plaats waarin zij worden uitgesproken; die het als zijn plicht ziet om het gezelschap van de

¹⁾ *Nirvana*: Ware of bewuste onsterfelijkheid. Dit Sanskriet-woord Nirvana, dat niet alleen bij het Buddhisme thuishoort, en dat vaak ten onrechte als 'uitdoving' wordt gekenmerkt, is niet een leegte maar juist het tegenovergestelde, een volheid, of: alle kennis, bewustzijn en geluk.

Goeden op te zoeken, die hij leert na te volgen in gedachten, woorden en daden; zo iemand wordt geacht in het eerste stadium van Yoga te staan. Hij verzamelt ook de klassieke geschriften over de goddelijke filosofie en bestudeert die ijverig; hij overdenkt de inhoud ervan en past hun leerstellingen toe, want deze zijn in staat om hem te redden uit het waanbeeld van de wereld.

II. Dan klimt hij op tot het tweede stadium van Yoga, hetgeen onderzoek wordt genoemd.

Hij hoort de verklaringen van de Shruti en de Smriti uit de mond van de volgens traditie gekozen Guru. Deze handelen over de regels van juist gedrag en de methoden en oefeningen van Yoga en Meditatie. Hij werpt zijn buitenste mantel, bestaande uit trotse ijdelheid, afgunst en gierigheid af, evenals een slang zijn huid afwerpt. Na op deze wijze zijn geest te hebben schoongeveegd, wijdt hij zich vol toewijding en liefde aan de dienst van zijn geestelijke Guru en van alle heilige lieden, en van hen hoort hij toespraken over de mystieke leer van de Yoga filosofie.

III. Dan komt hij aan het derde stadium van het Heilige Pad. Hij leert nu om standvastig te zijn in zijn geest, volgens de leerstellingen; hij brengt zijn tijd door met gesprekken over geestelijke onderwerpen en ook met het goed doen aan anderen. Hij heeft zich bevrijd van het gevoel subject of object te zijn van zijn eigen handelingen. (Dit betekent dat de Yogi zichzelf niet langer ziet als degene die de handelingen doet, en ook dat hij er niet meer door beïnvloed wordt). Hij weet dat alle menselijke verhoudingen en banden een einde hebben en dat hij op

zijn tijd afstand moet doen van alle aardse schatten. Indien hij zich deze gewoonten eenmaal eigen heeft gemaakt en daarbij voortdurend deugd en meditatie in toepassing brengt, zal hij ongetwijfeld onbepaalde verlichting in zichzelf leren kennen en het zo duidelijk voor zich zien alsof het in zijn eigen hand is. Deze kennis van de opperste Schepper van het universum doordringt hem van de vaste overtuiging dat het niet het persoonlijke 'ik' is, doch God, die alles in de wereld ten uitvoer brengt; en daar zo iemand zijn gevoel van ego heeft opgegeven, is hij onthecht van alle dingen, en denkt niet meer dat hij het 'zelf' gedaan heeft. Tevredenheid is als een zoete geur in de geest en deugdzaam daden zijn als de schone blaadjes van een roos. De bloem van innerlijke discriminatie opent zich, evenals de lotusknop, door de zonnestralen van de rede en brengt de vrucht van heiligheid voort in het derde stadium van Yoga. Zelfs het verwezenlijken van een gedeelte van deze graden van Adhyatma-Yoga is reeds voldoende om het slechte karma¹⁾ van vorige levens uit te wissen. Deze drie stadia, O Ramaji, worden tezamen de wakende staat genoemd, omdat de Yogi alleen in deze staat zijn gewaarzijn van het verschil van de dingen vast kan houden.

IV. Hij die zijn geest aan Yoga wijdt, van het begin tot het eind met onverdeelde aandacht, ziet alle dingen in een en hetzelfde licht. Wanneer het misleidende begrip van dualiteit uit het gezicht verdwijnt en de innerlijke kennis van de goddelijke eenheid helder boven alles schijnt, ziet de

¹⁾ *Karma*: is de wet van oorzaak en gevolg met betrekking tot menselijk gedrag.

Yogi de wereld als een droomgezicht, en dan wordt hij geacht het vijfde stadium te hebben bereikt.

V. De vijfde staat is er een van uiterste gelukzaligheid. Overal om zich heen ziet hij niets anders dan een visioen van God. De Yogi geeft dit op en, neerdalend in zijn geest tot in lagere regionen - hetgeen inderdaad een grote opoffering is - dient hij zijn eigen Zelf in anderen.

VI. De zesde staat is er een van bevrijding tijdens het leven, waarin zowel eenheid als dualiteit voor altijd verdwijnen. Hij is vol van goddelijke verrukking in zijn eigen Zelf en bezit hogere machten, hoewel hij in de ogen van de onwetenden en van buiten gezien als waardeloos wordt beschouwd.

VII. De zevende staat is niet door woorden te omschrijven en breidt zich onmetelijk uit buiten de grenzen van aarde en hemel. Daarvan wordt gezegd dat het gelijk is op de staat van Brahma en Shiva¹⁾.

OM

¹⁾ *Shiva*: Het derde aspect van de Hindoesche Drieëenheid: Brahma, Vishnu en Shiva. Deze heersen resp. over de schepping, het onderhoud en de oplossing van het universum. Shiva wordt ook gezien als de Heer der Yogi's.

de achtste toespraak

OM

Prins Rama sprak de heilige wijze aldus aan:

O hoogvereerde Guru, uw toespraak doet een twijfel in mijn geest oprijzen en ik bid u ten zeerste om die als een herfstwolk te doen verdwijnen.

Wees zo vriendelijk, Heer, aangezien gij volledig bekend zijt met geestelijke kennis, mij uit te leggen hoe het komt, dat wij de lichamen van levende en bevrijde wezens niet kunnen zien opstijgen in de hemelen?

De heilige Vasishtha antwoordde:

Weet, Sri Rama, dat het vermogen om op te stijgen in de hemelen en te vliegen een natuurlijke eigenschap is van alle vliegende schepselen, zoals vogels en insecten. De verschillende bewegingen, die wij kunnen waarnemen in de schepselen, behoren bij de natuurlijke aanleg van de lichamen.

Het is helemaal niet wenselijk voor levende en bevrijde Yogi's om zich vliegende door de lucht te begeven. Dergelijke machten kunnen gemakkelijk verworven worden door on-geestelijke en on-bevrijde en onwetende mensen, zowel door bepaalde mantra's alsook door andere praktijken, die tot de lagere Yoga behoren.

Vliegen is helemaal niet belangrijk voor een spirituele Yogi, die zich alleen gewijd heeft aan de kennis van de Atman. Hij is tevreden met zijn spirituele kennis en vereniging met het Opperste Wezen. Hij

bemoeit zich niet met de praktijken van de valse of onwetende Hatha Yogi's.

Weet dat al dergelijke bekwaamheden niets anders zijn dan het uitvloeisel van grove onwetendheid betreffende de ware Natuur van de Opperste Geest.

Welke verlichte Yogi zou dan zo dwaas willen zijn om zich in deze onwetendheid te storten? Degene die een weg van geestelijke duisternis volgt, alleen om tijdelijk roem en welzijn te verwerven, moet toch zeker wel blind zijn voor zijn toekomstig welzijn?

Het is zeer wel mogelijk, voor wijzen zowel als voor onwetenden, om door het toepassen van mantra's en andere praktijken, de macht te verkrijgen om door de lucht te zweven - doch een werkelijke Yogi houdt zich daarvan op een afstand en bemoeit zich niet met dergelijke dingen, daar hij er eenvoudig geen verlangens naar heeft. Hij is tevreden in zich Zelf, en vindt rust in *Brahman*.

Hij blijft te allen tijde ongeschokt, evenals de grote Oceaan ook altijd dezelfde blijft, ondanks alle rivieren die erin uitstromen: hij gaat voort met de Goddelijke Geest in zijn eigen Zelf te beschouwen en te aanbidden.

Prins Rama boog zich in dankbaarheid neer aan de voeten van zijn liefdevolle Guru en de grote Rishi Vasishtha kuste bij wijze van zegen het hoofd van de jonge Prins.

De heilige Vasishtha vervolgde:

Weet, O edele Prins, dat de onwetende geest de oorzaak is van alle leed; terwijl zijn eenwording met God de oorzaak is van gelukzaligheid.

Een geest die in beslag is genomen door ijdele wensen voor vergankelijke dingen, is daardoor onderhevig aan herhaalde geboorten - en deze zijn een bron van eindeloos verdriet; terwijl een gezuiverde geest, vol van goede kwaliteiten, niets anders wenst

dan het hoogste goed voor alle levende wezens - en daar-
door wordt hij bevrijd van de pijnen van herhaalde ge-
boorten in deze wereld van ongeluk, leed en verdriet.

Het lichaam gelijkt op een wijdvertakte boom, overwoe-
kerd door de klimplanten van zijn handelingen; en
gierigheid of hebzucht is als een grote slang die zich om
de stam heeft gekronkeld, hartstochten en ziekten zijn als
de vogels die zich erin nestelen.

Weet, Sri Rama, dat de wereld niets anders is dan een
netwerk van de verbeelding, zij ziet eruit als een spook-
gestalte die kinderen zich verbeelden in het donker te
zien. De objecten die wij waarnemen zijn even bedrie-
gelyk als de schijnbare beweging van een berg voor
iemand die in een boot voorbijvaart.

Alle verschijningsvormen zijn een manifestatie van ons
eigen dwaalbegrip - van onwetendheid - en zij verdwij-
nen wanneer de juiste kennis zijn intrede doet.

Geliefde leerling, geef materiële dingen op en zoek alleen
het Eeuwige, de universele Eenheid - het substratum van
alle bestaan, *Brahman*. Weet dat deze Eenheid de totaliteit
van alle wezens is en het Enige dat aanbeden moet
worden.

Bedenk dat alle lichamen thuishoren bij de ene universele
Essentie, en geniet met volle teugen van de realisatie dat
uw eigen Zelf diezelfde Essentie is, die alle ruimte op-
vult. Hij in Wie alle bestaansvormen zijn opgenomen,
ondergaat zelf niet de minste verandering; wanneer ge
weet dat Hij in uw eigen Zelf aanwezig is, kunt ge niet
onderhevig zijn aan leed of verdriet, doch geniet ge van
volle zaligheid in Hem.

Alle dingen worden gezien in de spiegel van Zijn intelli-
gentie, evenals de schaduwen van de bomen aan de
oever van een rivier weerkaatst worden in de heldere
stroom.

Hij is schitterender dan de schittering zelf; duisterder
dan de grootste duisternis; Hij is het substratum

van alle substanties (want niets kan zonder Hem bestaan); en Hij staat buiten alle richtingen van de ruimte. Geliefde Prins, doe alles wat ge kunt om geestelijke rust en vrede te bereiken in die opperste staat van gelukzaligheid, waarboven niets is dat waardevoller is voor de mens.

Wees ook, Ramaji, van een diepe wijsheid en luister eerbiedig naar de heilige Leer, hetzij door mij of door iemand anders die uit dezelfde bron put. De Heilige Boeken moeten gehoord en besproken worden, want dan pas kan de ware betekenis eruit worden gedistilleerd en kan deze als een zachte balsem van ware kennis de geest doordrenken.

Evenals de zonnestralen die op een huismuur vallen, pas zichtbaar zijn wanneer ze door ons gezichtsorgaan worden overgebracht, zo dringt het licht van geestelijke kennis door in de ziel van de mens door het horen van de Shruti en door middel van zijn oren.

De hoogste leerstelling is die welke ons kennis van de Waarheid schenkt; en de ware kennis is die welke aan de geest gelijkmoedigheid schenkt, zodat hij in rust en kalmte kan verblijven, ver boven de wakende staat van de tumultueuze wereld.

Toen maakte Prins Rama in grote eerbied een diepe buiging aan de voeten van de eerwaarde wijze.

Toen sprak Prins Rama:

O heilige Guru, die ik meer lief heb dan mijn leven! Uw aanwezigheid en uw Leer hebben deze bijeenkomst besprenkeld met de geur van heiligheid en vreugde; het is zeker waar dat het gezelschap van de Goddelijken het opperste geluk van de mens is.

Toen verreezen de vorst, zijn gemalin en de ministers van staat, en boden eerbiedig bloemen, water en andere

gaven aan Sri Vasishtha, die hen wederkerig zegende met de woorden:

OM

TAT SAT

SHANTI¹⁾

¹⁾ *Om tat sat*: drievoudige aanduiding van *Brahman*. *Shanti*: Vrede.

de negende toespraak

OM

De heilige Vasishtha zeide:

Gezegende Rama, er is een streek in het Noorden, op de top van de Himalaya, die de Heilige Piek van Kailasa genoemd wordt.

Hier waart de grote Shiva rond, kijkend naar het heldere water dat in en uit de grotten en rotsen van de bergen springt.

In deze afgelegen streek leefde eens een mensenras wiens hoofd Surghu heette. Hij was machtig, gastvrij en een aangenaam mens.

Nu hebben de grote Rishi's de gewoonte om door de wereld te zwerven, het leed van de onwetenden verzachtend, en zo gebeurde het dat de wijze Mandavya eens deze mensen bezocht. De hoofdman Surghu heette de Wijze welkom en sprak hem aan: 'Ik ben uiterst vereerd met uw bezoek, het brengt mij evenveel vreugde als de lente vreugde brengt aan de winterse aarde. Mijn hart wordt voortdurend geplaagd door de gedachte aan beloning en straf die ik mijn onderdanen opleg. Heb daarom de goedheid, O eerwaarde Wijze, om deze ongerustheid van mij weg te nemen en het mogelijk te maken dat de zonneschijn van vrede en kalmte deze duisternis van mijn geest zal verdrijven en hem zal verlichten.

Sri Mandavya antwoordde: Alleen door middel van onze eigen inspanning, O hoofdman, en door volharding en zelfvertrouwen, kan de twijfel van de geest worden weggenomen en smelt zij weg als sneeuw voor

de zon. Ook zelf-kennis is van essentieel belang hiervoor. Overdenk goed het volgende in uw geest: 'Wat ben ik?' 'Wat betekent dit wereldse leven en wat is de dood die allen staat te wachten?'

Dit onderzoek zal u er zeker toe brengen om de Waarheid te eerbiedigen. Wanneer ge door zelfonderzoek uw eigen ware Natuur leert kennen, zult ge noch door vreugde noch door verdriet in beroering worden gebracht en ge zult vast en onwankelbaar zijn als een rots.

Zij die vervuld zijn van een kalme, gelijkmoedige geest, worden als de gelukkigsten onder de mensen beschouwd. En hij die deze Waarheid kent en voortdurend tevreden en gelukkig is in zijn eigen Zelf, wordt geacht een Wijze te zijn.

Grote geesten vermijden het om zich druk te maken over uiterlijke dingen, opdat zij vrij zullen zijn om het zuivere licht van de opperste Geest te aanschouwen dat in henzelf straalt. O hoofdman, niet voordat gij bevrijd zijt van uw gehechtheid aan bepaalde objecten zult ge iets kunnen zien van de universele Geest.

De universaliteit van de transcendentale Geest kan pas gekend worden nadat ge u bevrijd hebt van gehechtheid aan alle wereldse belangen. Geef het gevoel van individualiteit op en ge zult universaliteit kennen; dan pas zult ge de allesomvattende Atman leren begrijpen.

Wanneer ge met geheel uw hart en ziel tracht om de opperste Geest te kennen, en alle andere objecten en doelstellingen daarvoor hebt opgegeven, wordt het mogelijk om die Geest in zijn volheid te leren begrijpen.

Alle zichtbare objecten, die aan elkaar vastzitten met de ketenen van oorzaak en gevolg, zijn een schepping van de geest die hen tezamen houdt - evenals een draad de paarden van een snoer tezamen

houdt. Dat wat blijft na zuivering van de geest en al zijn zelfgeschapen lichamen is alleen de Atman - en dat is het Opperste.

Surghu bood vruchten, bloemen en andere gaven aan de heilige Rishi, die weer verder ging naar een andere streek om zijn zending te volvoeren, verlichting brengend aan onwetenden.

Zoals hij van Sri Mandavya geleerd had, mediteerde Surghu nu drie jaar in de stilte van zijn ziel, zich op één doel richtend, daar niet van afwijkend, en toen realiseerde hij zijn eigen goddelijke Natuur.

Hij zeide: Mijn Atman is vervuld van alle schoonheid en het is het Licht dat alle dingen verlicht. Ik zie! Ik realiseer mij dat mijn Atman werkelijk zonder vorm is en toch in staat is om alle vormen en voorstellingen aan te nemen. De oorzaak van menselijk geluk of menselijke ellende is een valse voorstelling van de geest.

Deze wereld is een schouwtoneel, verzonnen door de geest, die daar de hoofdrol in speelt; en Atman zit stil, is de Getuige van het spel. Ik aanschouw deze wonderbaarlijke kringloop van Intelligentie, die nu in volle pracht op mij neerschijnt. Heil aan U!, O heilig Licht van verblindende pracht, dat ik nu voor mij zie!

Toen heerste de hoofdman honderd jaar lang in deze staat van verlichting, waarna hij uit eigen beweging zijn woonplaats van het broze menselijke lichaam opgaf. Zo werd die intelligente ziel, bevrijd van de voorwaarden van wedergeboorte, één met de smetteloze Geest en werd opgenomen in de opperste gelukzaligheid, evenals de ruimte, die in een stenen pot is, zich met de allesomvattende ruimte verenigt wanneer de stenen pot breekt.

De heilige Vasishtha vervolgde:

Sri Ramaji, hier volgen nu enkele leerstellingen van die edele hoofdman Surghu, die ik u nu schenk voor het welzijn van de mensheid.

Wat is Samadhi? De onbewogenheid van de geest ten overstaan van trots, vijandschap, dit wordt bedoeld met de term Samadhi; wanneer de geest even onbewogen is als een rots in de stormwind en branding van de harts-tochten - dat is Samadhi.

Wanneer de geest verenigd is met de Buddhi en met hem samenwerkt - dat is Samadhi. Zo vind ik mijn Zelf in een verlichte staat, zuiver en altijd volledig bewust. Mijn geest is kalm en rustig, en mijn ziel is onder alle omstandigheden in vrede. Ik vind niets, niets dat de zoete kalmte van mijn ziel kan verstoren sedert zij haar ankerplaats heeft gevonden in ononderbroken verenigd zijn met de Heilige Geest, de Atman.

Er is niets in de wereld wat wij kunnen beschouwen als voorafgaand aan ons, want alles wat hier schijnt en schittert is in waarheid niets! - en heeft geen intrinsieke waarde.

Er is hier niets dat ik nog zou wensen, noch iets wat mij af zou stoten - want indien er niets van het een is, is er ook niets van het tegenovergestelde.

De zwijgende Wijze die alles weet, heilig en van binnen onberoerd is, wordt nooit van zijn stuk gebracht door een ongedisciplineerde geest.

Door op zijn hoogbezielde Guru te vertrouwen en hem te dienen, ontvangt de wijze leerling aanwijzingen en meditatiemethoden om zich te redden uit deze oceaan van de wereld, net als een reiziger door een veerman geholpen wordt om een rivier over te steken.

Dit is het ware Pad dat de ziel tot haar eigen zuiverheid leidt; en dat haar in staat stelt om zich te bevrijden uit het net dat de geest gevangen houdt, en uit de slavernij van het ego.

OM

de tiende toespraak

OM

De heilige Vasishtha sprak:

Weet, Sri Rama, dat deze wereld is samengesteld uit werkelijkheid en onwerkelijkheid en dat zij het stempel draagt van de Almachtige. Zij is een manifestatie van eenheid zowel als van dualiteit - en toch is zij vrij van beide.

Brahman, Die in alles is, Die volmaakte vrede is, Die geen tweede naast zich heeft, Die geen gelijke heeft, noch ergens mee te vergelijken is, breidt Zichzelf uit door Zijn eigen goddelijke macht, als het Oneindige - en Hij manifesteert Zijn Intelligentie op drie wijzen: door Schepping, Onderhouding en Oplossing.

Aan de andere kant is er de geperverteerde intelligentie, die het lichaam als het Zelf ziet, erin gevangen is en erdoor beperkt wordt; doch wanneer deze zelfde intelligentie zichzelf beschouwt als identiek met de smetteloze Atman, dan wordt zij bevrijd uit die gevangenschap en beperking.

Wanneer de geest met al zijn organen en zintuigen beheerst wordt door de Atman, dan verschijnt er een schitterend licht voor hem, - en de onwerkelijke wereld verdwijnt als een schaduw, evenals de schaduwen van de nacht verdwijnen door het licht van de opkomende zon.

Zo trekt deze wereld van verbeeldingen voor het oog van de geest weg en dwarrelt neer als een dor blad; en de verlichte ziel blijft over als een geroosterde

graankorrel, die ook geen macht meer heeft om vruchtbaar te zijn en zich voort te planten. Daarom zal de intelligentie van de mens, bevrijd van de wolk van schijn, die over de misleide geest hing, even helder schijnen als de wijde boog van het grenzeloze firmanent.

Ik heb u reeds gesproken, geliefde zoon, over het buigen en rustig maken van de geest, hetgeen de eerste stap in Yoga is naar de zaligmaking van de ziel. Nu zal ik u over de tweede stap spreken, die leidt tot de ontwikkeling en versterking van het intellect.

Volhard met oneindig geduld, moed en liefde, in uw meditatie-oefeningen, zet uw zelf-studie voort, en vereer en aanbid God in de heilige Yoga. Denk eraan dat een kleinzielige ziel, een hebzuchtige ziel, een ziel die overtuigd is van haar eigen superioriteit, nooit God zal zien.

Door lange tijd te volharden op deze weg zal de pelgrimziel een heel eind komen - dit gaat al mijn beschrijvingen te boven! Doch dit kan de heilige en toegewijde leerling zelf ondervinden zolang hij voortgaat op dit pad.

In deze staat is er niets dan goedheid en vrede. De sylabe OM is het symbool van dit geheel.

O gezegende Rama, luister nu naar de methode om God waarlijk te dienen. In alle vormen van Hem eerbiedig te dienen, moet ge ophouden met aan uw lichaam te denken, en steeds onpersoonlijkheid in acht nemen. Beijver u dan om onder leiding van uw leraar te denken aan de zuivere en vormloze Atman, die getuige is van alle werkingen van het innerlijke lichaam.

Echte aanbidding bestaat alleen uit innerlijke meditatie om de universele Geest in uw eigen Zelf te aanbidden.

Hij is de vorm van Intelligentie, het centrum van Licht en even vol van glorie als miljoenen zonnen! Hij is het licht van de innerlijke geest.

Zijn hoofd en schouders reiken boven de hemel der hemelen; Zijn lotusvoeten dalen neer tot de laagste afgrond van de ruimte. De werelden, in hun kringlopen achter en om elkaar heen in de ether, berusten in een hoekje van Zijn geweldige boezem.

Hij straalt uit tot ver buiten de grenzen van de onbegrensde leegte. Boven, beneden, in de vier windstreken en in alle richtingen en punten van de ruimte strekt Hij zich uit, onverminderd en zonder einde.

Hij omvat deze wereldsfeer, tezamen met alle werelden, met al hun bergen en andere dingen, geheel en al. En de almachtige Tijd, die de werelden steeds voortzweept, is de wachter aan de poort van Zijn eeuwigheid.

O Sri Rama, weet dat Hij in het midden van alle dingen is en dat Hij de enige is die kracht en energie aan allen en alles verleent.

TAT TWAM ASI (DAT ZIJT GIJ ¹⁾)

O vereer Hem in uzelf! Hij eist geen brandende kaarsen of het branden van wierook!

Door voortdurend aan dit onderwerp te denken en uw onderzoek weer te hervatten als u het los heeft gelaten, zult ge volledig bewust van het Zelf worden. Het offer van een zuiver hart, bevrijd van wensen en van afkeer, is Hem veel welgevalliger dan prachtige juwelen of de geurigste bloemen.

De beste meditatie is die welke vergezeld gaat van het offer van het lagere zelf, het ego, aan de Heer of aan de heilige Yoga.

Wie de Heer gedurende een vol uur op deze wijze vereert, ontvangt de beloning om de koninklijke

¹⁾ *Tat*: de transcendentale realiteit. *Twam*: gij, de jiva of individuele ziel. *Asi*: drukt de eeuwige identiteit uit van de twee, jiva en *Brahman*. Dit is een beroemde klassieke uitspraak, en daar is de hele Vedanta-leer op gebaseerd.

offers¹⁾ te brengen. En wanneer ge Hem op deze wijze te middernacht vereert, verkrijgt ge de verdienste die duizendvoudig die eerste waard is.

Wanneer de weldadigheid van naastenliefde het hart van liefderijke Yogi's vervult, en de zoete invloed van sympathie hun hart verzacht, dan is het de juiste tijd om door meditatie de Heer te dienen die binnen in u is gezeteld.

Wanneer de Yogi de onstuimige driften van het hart heeft beteugeld door de macht van juist onderscheidingsvermogen en hij de omslagdoek van goddelijk mededogen en van zachte tevredenheid over zijn hart en geest heen heeft gelegd, laat hem dan de goddelijke kalmte binnen zichzelf vereren en aanbidden. Over de Atman moet hij mediteren en zijn Guru moet hij zowel in vreugde als in leed blijven dienen.

Betreur niet wat ge verloren hebt, doch neem bezit van hetgeen u toekomt, aanbid Hem, de Opperste Geest, zonder enige terughouding of ontrouw in uw hart en ziel.

Behoud deze standvastigheid terwille van alle levende wezens en terwille van het universele van alle schepselen, ondanks en temidden van gebeurtenissen en vreemde doeleinden die de slechte mensen soms nastreven; en houd te allen tijde uw woord en gelofte van heilige toewijding aan *Brahman* en aan uw Guru.

Geef het op om aan u zelf te denken als aan die persoon; geef alle onbeduidendheden op en volhard in uw gelofte om de Opperste Geest, *Brahman*, te aanbidden, wetend dat alles het universele Ene is.

Gevangen in het net van deze droevige wereld moet de mens geen acht slaan op grote noch op kleine gebeurtenissen, die leed veroorzaken en die zich binnen

¹⁾ *Raja-suya*: koninklijk offer, bestaande uit gezangen, gaven aan Brahmana's, aalmoezen aan de armen, waardoor goddelijke zegen werd afgesmeekt en veel verdienste werd verkregen.

zijn waarnemingsvermogen voordoen. Zulke gebeurtenissen zijn slechts van voorbijgaande aard, als de kleuren van een zonsondergang die de lage hemelkoepel in brand zetten of liefelijk kleuren - en dan in het niets verdwijnen.

Geliefde leerling, wat ge ook offert in dienst van de Heer, weet dat het de gelijkmoedigheid van uw ziel is, die als het meest geschikte offer wordt beschouwd.

Gelijkmoedigheid is zoet van smaak en het heeft de bovennatuurlijke macht om alle dingen in ambrozijn te veranderen. Gelijkmoedigheid verwijdt de ziel en verheugt de geest, evenals zonlicht de hemelkoepel vult; zij moet beschouwd worden als de hoogste godsvrucht.

Door vast te vertrouwen op juist inzicht, gepaard aan onbewogenheid, wordt de mens in staat gesteld om de duistere en gevaarlijke stromen en kolken van deze wereld te overwinnen.

Een deugdzaam mens, die kalm, rustig en vriendelijk is voor alle levende wezens, voelt de weldadige invloed van de hoogste Waarheid die zich in zijn eigen geest openbaart.

Hij wiens geest kalm en sereen is als het maanlicht, bij het naderen van een feest zowel als van een strijd, of zelfs bij het naderen van de dood - zo iemand is werkelijk een heilige.

Hij wiens rustige en vriendelijke blik een zachte uitstraling doet schijnen op alles wat hem omgeeft - zo iemand is een heilige.

Hij wiens geest niet in verwarring wordt gebracht door de wisselvalligheden van dit sterfelijke bestaan, hoe lang zij ook duren of hoe ingrijpend zij ook zijn - en die niet denkt dat dit lichamelijk omhulsel hemzelf is - zo iemand staat bekend als een heilige.

Weet, O deugdzame Prins, dat hij die met vertrouwen en eerbied luistert naar deze toespraken, ongetwijfeld dagelijks zal toenemen in kennis van God.

Alle wereldlijke beproevingen en ellende zijn voor zo iemand ten einde gekomen, wanneer hij deze geestelijke onderwijzingen in zijn geest blijft overdenken.

Toen de zon onderging en de horizon in gouden gloed stond, de lotussen in de vijver zich toesloten voor de nacht, besloot de heilige Vasishtha zijn Toespraak. De vorst en zijn hele familie raakten eerbiedig de voeten van de grote Rishi aan en plaatsten geschenken in goud, zilver en edelstenen voor hem op de grond. De hemelse nimfen strooiden hun bloemen van boven neer op het gezelschap, roepende:

JAI! JAI! JAI!

OM

de elfde toespraak

OM

Prins Rama sprak de heilige wijze aldus aan:

O liefdevolle Guru! Wees zo goed om mij te zeggen welke van de oefeningen waar gij over hebt gesproken, de meest belangrijke is en die ons tot de opperste *Brahman* zal leiden?

De heilige Vasishtha antwoordde:

O Rama! geef door uw krachtige voortvarendheid uw wensen voor tijdelijke zaken op en tracht alleen datgene na te streven wat het eerste en hoogste doel is. Indien ge verzonken blijft in diepe meditatie op het Opperste Wezen, zult ge zeker het goddelijke Licht in en voor u zien schijnen.

Weet, geliefde Prins, dat het niet mogelijk is om de opperste Geest in één sprong te bereiken; gij moet er onophoudelijk aan denken en Hem voortdurend in uw bewustzijn vasthouden.

Streef ernaar om uw aardse driften op te geven, dan zult ge bevrijd worden van ziekten en gevaren; doch zolang ge uw geest niet in toom kunt houden, kunt ge niet bevrijd worden van uw wensen en verlangens; bovendien kunt ge uw rusteloze geest (*Manas*) niet beheersen, tenzij ge uw wensen en verlangens opzij zet.

Daarom zijn kennis van de Waarheid, onderwerping van de rusteloze geest en het opgeven van wensen en verlangens de drie factoren die samenwerken en de oorzaak vormen van geestelijke gelukzaligheid

- deze kan nooit bereikt worden door een van deze factoren apart te beoefenen. Zij moeten samengaan.

Tenzij gij deze drie middelen volledig beheerst, zal het onmogelijk voor u zijn om de staat van goddelijke zaligheid te bereiken door alleen maar toewijding, zelfs al beoefent ge die een hele eeuw lang.

Ga voort met deze drie factoren te allen tijde in uw leven toe te passen, hetzij in stille ogenblikken of wanneer ge druk bezig zijt; zelfs ook wanneer ge spreekt of luistert.

Onwetende mensen, die hun geest trachten te onderwerpen door de oefeningen van Hatha Yoga, of door het lichaam dwang op te leggen, zijn gelijk aan de dwazen die trachten om duisternis door zwarte inkt te verdrijven in plaats van door een brandende lamp.

Blijf altijd rustig en kalm, heb vertrouwen in uw eigen innerlijk Bewustzijn en realiseer u dat kennis macht is en dat hij die weet het sterkste wezen op aarde is; wees daarom wijs in alle opzichten.

Hij die volmaakte kennis van God heeft verworven, is vervuld van nooit aflatende verrukking in zijn eigen Zelf en is tijdens zijn leven reeds tot bevrijding gekomen, daar hij oppermachtig is in het rijk van zijn geest. Zulk een verlichte Yogi richt zijn geest nooit op bittere noch zoete dingen, doch hij vindt vreugde in zijn eigen gedachten.

De kenner van *Brahman* blijft onbewogen, zelfs wanneer zijn lichaam in stukken wordt gehakt, of gebroken, of in de woestijn wordt achtergelaten.

Wetend dat de wereld uit bewustzijn bestaat, is de geest van een Wijze geheel geabsorbeerd in de gedachte van universaliteit - en hij dwaalt vrij rond, ziet de kosmos als ruimte die in zijn eigen gewaarzijn is opgenomen.

O wijze Prins, weet dat uw Zelf-bewustzijn alles in alles is. Verwerp alles wat anders lijkt dan dit. En daar alles in uw eigen Zelf is opgenomen, is er niets

dat gij niet uw eigen kunt noemen, noch iets dat gij kunt afwijzen.

Bevrijding betekent geestelijke onthechting van alle banden die ons aan anderen binden. Door alle gehechtheid aan aardse dingen op te geven, worden wij van de wedergeboorte bevrijd; en juist deze bevrijding van wereldse gedachten helpt mee aan onze emancipatie in dit leven. Alleen hij die zich wijdt aan de plichten die zijn leven hem oplegt, en deze volvoert met een geest die bevrijd is van alle hebzucht of verwachting, vindt het geluk in zichzelf.

Leef daarom naast de kabbelende stroom van uw zoeken naar de Waarheid, dan zult ge door het licht van uw begrip leren vertrouwen op de onverwoestbare en smeteloze staat van Atman.

O Ramaji! Alles wat bestaat op aarde, in de hemelen of in de ruimte, kunnen wij verkrijgen door middel van het opgeven van vurig verlangen of afkeer.

Wat zo iemand ook tracht te ondernemen, zal hem altijd gelukken, indien hij zijn geest vrij houdt van afkeer en van aantrekking.

Doe het werk omdat het nodig is en terwille van *Brahman*. Dan zal alles u gelukken.

Toen de grote Rishi Vasishtha zijn Toespraak besloten had, stond het vorstelijke gezelschap eerbiedig op; de koning, zijn zonen en ministers raakten toen de voeten van de heilige Wijze aan, en boden hem geschenken, roepend:

JAI! JAI! JAI!

OM

de twaalfde toespraak

OM

De heilige Vasishtha sprak:

Luister, Sri Rama, dan zal ik u de beste medicijn geven om de ziekte van het hart te genezen; dit te bereiken ligt binnen uw macht, want het is een onschuldig middel en een zoete drank die naar uw smaak zal zijn.

Door uw eigen bewustzijn in te spannen en door ijverig voort te gaan met afstand te doen van alle wens-objecten, kunt ge uw weerspannige geest onder gezag brengen.

Hij die alle wens-objecten opgeeft en die altijd kalm blijft, is voorzeker een overwinnaar van de geest. De geest moet met veel zorg behandeld worden, door intelligente redenering, door de voorschriften uit de Shastra's, en door omgang met onpartijdige, bezadigde mensen en met hen die een zuivere geest bezitten.

Zoals een lenige jongen er geen moeite mee heeft om zijn lichaam in allerlei bochten te wringen bij zijn spel, zo is het ook niet moeilijk voor de geest om zich naar believen van het ene ding tot het andere te wenden.

Gebruik de geest door goede handelingen uit te voeren in het licht van uw eigen begrip, en verenig uw ziel door datzelfde licht met de meditatie over God.

Voor iemand die zich overgeeft aan de goddelijke Wil is het mogelijk om een sterk verlangd object op

te geven. Hij die evengoed het plezierige als het onplezierige kan accepteren, zal met gemak zijn geest onderwerpen, evenals een reus door zijn grote kracht een sterke jongeling kan overheersen.

De Ene, allesdoordringende en bewegingloze *Brahman* kan alleen gekend worden wanneer de wensen van de geest zijn doorgesneden met het wapen van koele onpartijdigheid.

Geliefde leerling, verenig uzelf eerst met intellectuele of abstracte gedachten en dan met uw hoogste geestelijke verwachtingen en verlangens. Wanneer ge hierdoor meester bent geworden over uw geest, beschouw dan de natuur van *Brahman*.

Gij kunt door uw eigen inspanning en uw eigen standvastigheid van aandacht de vergissingen corrigeren die de geest maakt. Een rustige en kalme geest zal alle ongerustheid en angst uitbannen en de mens, die in staat is geweest om zijn eigen geest te onderwerpen, heeft geen wens meer om de wereld aan zich te onderwerpen.

Er is niemand die hier ooit geboren wordt of hier sterft. De geest is het die zijn eigen geboorte veroorzaakt en tevens zijn eigen dood, en de transmigratie in andere lichamen en andere werelden.

De kracht van de goddelijke Intelligentie die zijn eigen energie schept, waardoor de werelden tot rotatie worden gebracht, is dezelfde kracht als de wilskracht in de menselijke ziel. Daarom is alleen de geest in staat om de geest te onderwerpen; want wie, Sri Rama, kan een koning aan zich onderwerpen tenzij hij zelf een koning is?

Ga alle wensen voor zintuiglijke genoegens uit de weg en doe afstand van alle dualisme; bevrijd uzelf van de onwetendheid dat er dood en geboorte is, en vindt uw geluk in het weten dat alles een eenheid is.

O Rama, wees een wijs mens en denk niet als de onwetenden. Overdenk alles wat ik u geleerd heb goed. Er is geen tweede maan in de hemel, hoewel

dat zo kan lijken wanneer men er verkeerd naar kijkt.

Nergens is iets dat werkelijk of onwerkelijk is - er is alleen maar de ene ware essentie van God. Er is geen werkelijke 'realiteit' in bestaande of onbestaande dingen; alles is een schepping van deze schaduwachtige grootheid, de geest. Schrijf daarom nooit enige vorm, enig figuur, of attribueer toe aan het Eeuwige - de grenzeloze en zuivere Opperste Geest, Brahman.

Welk vertrouwen kunnen wij stellen in de hele wereld, als die niets anders is dan een onecht toverbeeld? Wat betekent dan nog genoeg of pijn? Weet, mijn zoon, dat deze wereldsfeer slechts een schijnfiguur is, die de geest wordt voorgetoverd teneinde haar te misleiden.

Soms lijkt hij recht en soms krom; soms lang en soms kort; soms in beweging en op andere momenten weer stil. In feite is alles in de wereld voortdurend in beweging en ondergaat het voortdurend een verandering, toch lijkt het of het stil staat.

Mensen hechten grote waarde aan hun eigen materiële vooruitgang en aan nog veel meer voorbijgaande dingen op deze aarde - en toch is er in waarheid geen enkele vooruitgang in deze bedervende wereld. Het is als een verleidelijk, mooi opgemaakte schotel - prachtig van buiten, doch vol vergif van binnen. Zie het als een uitgebluste lamp, waarvan de vlam verdwenen is - niemand weet waarheen. Het is even ongrijpbaar als de mist; tracht het te grijpen - het blijkt niets te zijn.

Maak gebruik van de gelegenheid die ge hebt om Sat Sanga's bij te wonen, en ook van de nabijheid van uw Guru, en ken God.

Ja, ken God, O Ramaji! Dien hen die u over Hem spreken.

Hij alleen is echt. Weet dit nu, of na duizend incarnaties!

Deze wereld is niet meer dan een netwerk van de verbeelding, evenals kinderen zich verbeelden dat er een spook in het donker is.

Alle verschijningsvormen zijn slechts voorstellingen van dwaalbegrippen of van onwetendheid, en zij verdwijnen wanneer men ware Kennis heeft verkregen.

De innerlijke zekerheid van de schijngestalte van de wereld wordt door de wijzen volmaakte kennis genoemd, omdat het zien van alle zichtbare dingen een misleiding van de geest is. Daarom is het raadzaam om deze indrukken ijverig uit uw bewustzijn weg te vagen, wetend dat het vasthouden aan dergelijke wanbegrippen de oorzaak is van gebondenheid.

Wanneer de ziel onthechting bereikt, aan niets in zichzelf denkt en kalm en rustig blijft, beheerst door innerlijk bewustzijn, dan wordt zij vervuld van wijsheid en wordt niet meer beïnvloed of van haar stuk gebracht door alle verwarring in de wereld. Noch is zij dan gedoemd tot toekomstige wedergeboorten.

Tracht met de grootste volharding alle wereldlijke verleidingen uit uw geest te bannen - en steek deze gevaarvolle oceaan van leed over op de sterke bark van uw deugden.

Wanneer de bewuste ziel door verbeelding verliefd is geraakt op het idee van het een of andere object, wordt ditzelfde ding het zaad van de wedergeboorte van die ziel, of wordt zij wedergeboren in dezelfde vorm die de ziel heeft geschapen. Daarom brengt de ziel zichzelf voort, wordt door haar eigen keuze misleid en, doordat zij hierdoor het bewustzijn van vrijheid verliest, is zij onderworpen aan de banden van het leven.

De ziel trekt elke vorm naar zich toe waar zij zich met graagte aan hecht, en zij kan er niet van bevrijd worden zolang zij er genegenheid voor blijft voelen; noch kan zij terugkeren tot haar oorspronkelijke zuiverheid voordat zij bevrijd is van onzuivere driften.

O geliefde Rama, laat mij u zeggen dat wanneer ge niet kunt leven zonder de een of andere vorm lief te hebben, heb dan een Incarnatie van God lief, want

ge wordt wat ge liefhebt en wat ge met eerbied dient.
Voordat ge de Waarheid kent, zult ge nooit werkelijke vrede in de geest ondervinden; en zolang ge vreemd zijt aan geestelijke kalmte, zijt ge uitgesloten van het kennen van de Waarheid. Wijd u daarom aan uw meditaties en aan het welzijn van alle levende wezens.

Een ware Adhyatma Yogi is noch bedroefd noch verdrietig terwijl hij over de wereld zwerft; noch is hij uitgelaten of zelfgenoegzaam in zijn rust en stille momenten. Hij vindt vreugde in het doen van zijn taak, met een licht hart, evenals een lastdrager welgemoed zijn last draagt.

OM

de dertiende toespraak

OM

De heilige Vasishtha sprak:

Gezegende Rama! Eens bezocht ik de heilige Wijze Bushundi, om hem te vragen op welke wijze hij was ontsnapt aan de god van de dood, aangezien alle andere lichamen in de wereld gedoemd zijn om in zijn alles-verslindende kaken te worden gekraakt en vernietigd.

De onsterfelijke Bushundi antwoordde: Dat gij, o hoogst vereerde Rishi mij moet vragen wat gij zeer wel weet, is inderdaad een wonder! Doch een dergelijk gebod van mijn Meester, o Heilige, verstout zijn dienaar om vrijuit te spreken, terwijl hij anders zou zwijgen.

De dood zal de mens niet overwinnen, wanneer deze niet op zijn lichaam de juwelen draagt van zijn zinnelijke begeerten, evenmin als een rover een reiziger zal doden die geen kostbare gouden keten op zijn lijf draagt.

De dood zal hem niet naderen, die niet in een duistere hoek de draak van hebzucht koestert en verzorgt, die niet bedorven is door het vergif van boosheid en vijandschap, en wiens geest niet verroest is door de kanker van wereldlijke zorgen.

De dood slaat niet toe bij iemand wiens lichaam niet ontstoken is door vurige hartstochten, die als een wild vuur het opgespaarde koren van redelijkheid opbrandt en vernietigt.

De dood durft de mens niet te naderen, die zijn

vertrouwen stelt in de ene zuivere en zuiverende opperste Geest van God - en wiens ziel rust in de schoot van de Opperste Ziel.

Wanneer de geest in een onveranderlijke staat van kalme rust is gevestigd en vertrouwen stelt in zijn Maker, dan kunnen de vele ziekten en het kwaad van de wereld hem niet deren.

Hij wiens geest verzonken is in heilige meditatie bezwijkt niet voor anderen, noch ontvangt hij iets van anderen; noch ook laat hij in de steek wat hij te eniger tijd heeft of niet heeft.

Hij wiens geest rust heeft gevonden in heilige meditatie zal geen reden hebben om het te betreuren. Verhef uw geest boven alle wereldlijke bezit en vestig hem op de eenheid met de Goddelijke Geest.

Stel uw hart in op de opperste gelukzaligheid die zowel in het begin als aan het einde zuiver geluk is.

Vestig uw geest op *Brahman* - Die buiten uw begripsvormen staat - op dat heilige Licht, dat het begin en de oorsprong is van alles, en waarin alle geluk en alle ambrozijnen voedsel voor de zielen aanwezig is.

Er is niets in deze regionen, hoog of laag, dat zo liefelijk en zo blijvend is als de voortdurende vrede van een geest die op God gericht is.

Het is niet goed om de geest te plagen met allerlei takken van geleerdheid, noch brengt het enig voordeel om hem volledig in dienst te stellen van iemand anders - wanneer men nog onwetend is betreffende het eigen ware Zelf en het eigen ware welzijn. Het is helemaal niet verdienstelijk om alleen maar lang te leven, in de ban van ziekten en zorgen van de wereld.

Alle dingen zijn onstandvastig, zij brengen geen blijvend geluk, en uiteindelijk staan zij de mensen tegen; doch voor de Wijze is er slechts een Realiteit, buiten alle twijfel; deze is onvergankelijk en hoewel hij overal aanwezig is, gaat hij de kennis van alles te boven.

Deze Essentie is Atman, en alleen door daarop te mediteren, worden verdriet en kwelling van ons weggenomen. Alleen dit is in staat om de dwaalideeën en de visie die wij op de wereld hebben te vernietigen. Dan daagt er geestelijke contemplatie in de heldere atmosfeer van de geest en deze contemplatie verlicht het hele gebied van de geest, evenals het zonlicht de wereld verlicht; zij vernietigt de duisternis van het lijden en de dwaling van dualiteit.

Goddelijke meditatie in de vorm van *So Ham* (Ik ben Hem) of *Shivo Ham* (Ik ben gelukzaligheid) zonder enige wens of zelfzuchtig doel, doordringt de duisternis van onwetendheid als sereen maanlicht.

Er is een zwakke gelijkenis met dit geestelijke licht te vinden in het licht van het filosofisch intellect.

Ik blijf te allen tijde onverstoort, mijn gedachten zijn gericht op de beweging van mijn ademhaling; ik laat mij niet storen in deze staat van inkeer, zelfs al zou de Berg Meru onder mij gaan beven.

Sedert de laatste Grote Vloed is de wereld herhaaldelijk gedaald of gestegen, en ik ben getuige geweest van het opkomen en de ondergang van haar continenten, zonder ooit verandering te hebben ondergaan in mijn innerlijke vrede, die geboren is uit Zelf-Realisatie.

Ik kijk toe op de beweging van mijn in- en uitademing en ik aanschouw de alles te boven gaande volmaaktheid van *Brahman*, waardoor ik volmaakt gelukkig ben in het Zelf, en van mijn lange leven geniet.

Nooit prijs of laak ik een handeling, en deze onthechtheid aan alle belangen heeft mij tot deze gelukkige staat van een lang en gelukkig leven gebracht.

O grote Rishi! Ik heb mijn geest bevrijd van rusteloosheid en van vruchteloze nieuwsgierigheid en heb haar op *Brahman* gesteld, boven alle zorg en verdriet; op die wijze is zij kalm, standvastig en helder geworden; op die wijze heb ik een lang leven verworven.

Ik ben niet bang voor de dood, noch voor ziekte of ouderdom; ik vind mij niet op bij het idee om een keizerrijk te verwerven; deze onthechting van mijn geest is er de oorzaak van dat ik zo'n lang leven heb.

Hooggeëerde Wijze! Ik zie niemand als een vriend of als een vijand; deze gelijkmoedigheid ten opzichte van alle wezens is er de oorzaak van dat de dood mij niet kan raken.

Ik beschouw alle bestaan, O beroemde Rishi, als de weerskaatsing van de bij zichzelf bestaande *Brahman*. Die alles in alles is - en ik ken mijzelf als So Ham. Dit is de oorzaak van mijn lange leven.

Ik ben zo onverstoortbaar in mijn geest dat ik hem nooit toesta om verward te raken in wereldlijke zaken; noch sta ik zulke zaken toe om mijn hart te raken; en dit heeft mij het geluk van een onverwelkbaar leven verleend.

Ik verheug mij in het geluk van anderen en tracht de ellende van het mensdom weg te nemen; dit universele medegevoel voor het wel en wee van alle schepselen heeft mij in leven gehouden en mij te allen tijde weer nieuwe kracht ingeblazen.

Ik blijf standvastig als een rots in tegenspoed en ben vriendelijk voor alle wezens in voorspoed. Ik vind mij nooit op, noch door armoede noch door overdaad, en deze standvastigheid van de geest is de oorzaak van mijn kalme, lange leven.

Het is mijn vaste overtuiging dat ik dezelfde Intelligentie ben die zichzelf in het universum manifesteert; die in alle ruimte zowel boven als beneden de aarde is; en deze zekerheid is het die mij Meester maakt over leven en dood.

O geëerde Wijze, dit is de manier waarop ik verblijf houdt in de drie werelden, evenals een bij verblijf houdt in het binnenste van een lotusbloem; en ik sta in de wereld bekend als de Eeuwige Wijze, Bushundi geheten.

OM

De heilige Vasishtha antwoordde hem:

O hooggeachte Heer, gij hebt mij een wonderbaarlijke toespraak gehouden. Bij al mijn vele tochten in de wereld ben ik getuige geweest van de grootheid van goden en geleerde mannen, maar nog nooit zag ik een Ziener die heiliger was dan gij.

Wees gegroet, O kenner van *Brahman!*

OM

de veertiende toespraak

OM

De heilige Vasishtha sprak:

Geliefde Prins, luister nu naar de manier en de maat die de wijze Yogi volgt teneinde bevrijd te worden van de moeiten en lasten van de wereld.

Wanneer de kiem van onderscheidingsvermogen zich in de geest ontwikkelt, dankzij het afstand nemen van wereldlijke objecten, zoeken alle geestelijk gerichte mensen hun toevlucht tot de ver reikende schaduw van de grote Boom der Wijsheid, evenals een vermoeide en van warmte bevangen reiziger rust en verkoeling zoekt in de schaduw van hoge bomen.

Een wijs mens vermijdt het gezelschap van onwetenden (in de vroege stadia van de Weg). Door zijn rechtvaardig en hoffelijk gedrag en zijn kalm en onbewogen uiterlijk lijkt hij op de liefelijke Maan met haar koel licht. Hij handelt met een juist oordeel, voorzichtig en met wijsheid. Hij is beleefd en vol vriendelijke gratie in zijn manieren en direct bereid om anderen van dienst te zijn. Hij is heilig in zijn gedrag.

Het gezelschap van zuivere en wijze yogi's dient, evenals het heldere water van de hemelse Gangesrivier, tot het zuiveren en schoonmaken van de geest van zondige mensen.

Goed begrip, bijgestaan door de aanwijzingen van de Shastra's, gedijt in de geest van een heilig man, evenals een plataan zich vrij ontwikkelt in het woud. Een wijs mens volgt het voorbeeld en het gedrag van

de grote Wijzen en de voorschriften van de Shastra's zodanig dat hij hen zelf in toepassing brengt.

De mens die gedisciplineerd is, die zijn zinnen en lusten elke dag inbindt, gelijkt op de wassende maan, die elke nacht toeneemt in helderheid. En zo iemand brengt verlichting in zijn hele familie, evenals de maan haar straling uitzendt in de hemel die haar omringt.

Dan hoort hij bij het gezelschap der Goeden, en dit is voor zijn grootste en blijvende heil. Hij wordt weer gezond, evenals een zieke dat wordt door te luisteren naar zijn geneesheer en diens voorschriften te volgen.

Wanneer hij zo verheven is in zijn geest, duikt hij in de diepe betekenis van de Shastra's evenals een grote olifant in een meer met helder water duikt.

Het ligt in de aard van deugdzame mensen om hun naasten te helpen wanneer die in moeilijkheden verkeren en om hen te leiden tot hun welzijn en voorspoed, evenals de zon de mensen tot het licht trekt.

Alle rijkdom en overdaad leidt uiteindelijk tot ellende; rijkdom is de voorbode van tegenslag; zingenot is niets anders dan verleiding; zo verkeert elk aards goed vroeg of laat in zijn tegendeel.

In deze wereld van ziekte en dood is er slechts één elixer dat voortdurende gezondheid en eeuwig leven aan de mensen brengt - dat is rust en kalmte.

Het voorjaar is vol van betovering en zo zijn ook de paradijstuinen; doch alleen in tevredenheid kunt ge dat vinden dat in staat is om zuiver en goddelijk licht te verspreiden.

Weet, Sri Rama, dat iemand die geestelijke rust en tevredenheid bezit, waar hij zich ook bevindt, hetzij in stille teruggetrokkenheid, ver weg van zijn eigen land, of bij de zee, of diep in de bossen, in verre woestijnen of in een prachtige tuin - zich overal thuis voelt. Hij is niet aan een bepaalde plaats gehecht, doch blijft altijd onthecht, waar hij ook is, bij vrienden

in een aangename tuin of bij een discussie in een gezelschap van geleerden.

Waar hij ook gaat of staat, hij is altijd kalm, stil en zelfbeheerst. Hoewel hij goed van alles op de hoogte is, blijft hij altijd zoeken naar goddelijke kennis (want Waarheid is oneindig).

Zo verblijft de heilige Wijze, in een staat van bovenzinnelijk geluk, altijd in het Opperste Wezen.

Deze bovenzinnelijke staat maakt dat hij onthecht is van alle zintuiglijke objecten, en dat hij zich voortdurend bewust is van een ruimte die vervuld is van de aanwezigheid van de Alwetende Geest.

De Ziener die Gods glorie gezien heeft, leeft in een omgeving van Licht; en evenals een brandende lamp, verdrijft hij zijn innerlijke duisternis, tegelijkertijd met al zijn uiterlijke zorg en vrees, alle vijandschap en ook met alle liefdesbanden.

*Ik buig mij neer voor die zon-gelijke Wijze,
Die aan alle kanten buiten de duisternis staat,
Die verheven is boven alle dingen die geschapen zijn,
En wiens glorie nooit kan verminderen.*

OM

O geliefde Prins, door uw scherp verstand hebt gij de theorie leren kennen van geestelijke Waarheid en er blijft u niets meer te kennen over. Doch uw geest, hoewel van nature zuiver, moet nog enkele lichte veranderingen ondergaan, opdat gij de Waarheid in uw bewustzijn zult realiseren.

Het intellect van Sukadeva, de zoon van zijn grote vader, de heilige Wijze Vyasa, had de Waarheid in theorie geleerd van zijn vader, maar toch was het door in de nabijheid van zijn Guru te verkeren, dat hij Zelf-realisatie ontving. Uw geval lijkt sprekend op dat van Sukaji.

Toen vroeg Prins Rama:

Vereerde Heer, hoe kwam het dat de zoon van de Maharishi Vyasa, toen hij de Waarheid reeds kende, toch zonder algehele realisatie bleef totdat zijn Guru hem daartoe de weg wees? Heb de goedheid mij dit uit te leggen.

De heilige Vasishtha antwoordde:

Weet, Sri Rama, dat de onsterfelijke Wijze Vyasa, met grenzeloos Licht en met goddelijke Kennis begaafd, voorzeker in deze bijeenkomst van uw vorstelijke vader aanwezig is, alsook zijn zoon Suka.

Tijdens zijn jongelingschap dacht Sukadeva diep na en kende de essentiële Waarheid, door onderscheidingsvermogen en onophoudelijke contemplatie - en toch was zijn hart niet sereen en hij smaakte niet de nectar van de Vrede. De reden voor dit gemis was dat Sri Suka niet inzag dat het Zelf de hoogste Waarheid is. Als resultaat van veel lijden werd zijn hart totaal onverschillig voor de genoegens van de wereld.

Sri Suka, met het zuivere hart, in eenzaamheid zittend op de Berg Meru, stelde eerbiedig de volgende vraag aan de Heilige Vyasa:

‘O geliefde Heer, wees zo goed mij te vertellen in welke tijd en op welke plaats deze illusie van het wereldproces is geboren, deze illusie die alle mensen misleidt en verblindt; alsook hoe en wanneer het een einde zal nemen?’

Toen de grote Wijze, de ziener van Waarheid, dit hoorde, legde hij zijn zoon de filosofie uit van het opkomen en verdwijnen van de wereld van illusie.

Toen Sri Suka deze woorden van zijn vereerde vader hoorde, dacht hij bij zichzelf: ‘De wijze heeft mij niets nieuws verteld: deze filosofie ken ik al lang!’ En hij luisterde niet met eerbied naar de leer van zijn vader.

Daarom zei de grote en heilige Vyasa, bedreven in alle kennis, tot zijn zoon dat hij niets meer kon toevoegen aan hetgeen hij hem reeds gezegd had, en hij raadde hem aan om naar het hof van de wijze koning Janaka te gaan, en van hem nog meer te leren.

Zo verliet Sukadeva de vredige atmosfeer van de Berg Meru en begaf zich naar de hoofdstad van koning Janaka, waar hij bij de paleiswacht om een onderhoud met de koning vroeg.

De wacht benaderde de wijze vorst en kondigde aan dat Sri Suka, zoon van de grote Vyasa, aan de poort stond.

De Wijze koning, denkend dat wanneer hij de Leer te gemakkelijk toegankelijk maakte voor Sukadeva, deze het niet zou waarderen - want het is waar dat de mensen dikwijls niet waarderen wat zij zonder offer verkrijgen - zei tegen de wacht: 'Laat hem wachten.'

Zeven dagen lang zond hij geen teken van antwoord aan Sukaji, daar hij het wenselijk achtte om de morele discipline van zijn zogenaamde leerling op de proef te stellen, alsmede de sterkte van zijn wens om de heilige Waarheid te kennen en ook zijn onverschilligheid ten opzichte van de genoemens van de wereld.

Na die zeven dagen werd Suka op bevel van de koning toegelaten tot het buitenhof van het paleis en daar werd hij weer aan zijn lot overgelaten. Toch bleef Sri Suka onbewogen en het liet hem koud of iemand hem niet met eerbied behandelde, hoewel hij de zoon was van de beroemde en alom vereerde Rishi Vyasa.

Tenslotte liet de koning Sri Sukadeva bij zich roepen in zijn privé-appartementen en omgaf hem met alle vorstelijke luxe. Vele verleidingen werden toen op de weg van de jonge Brahmana geplaatst.

De hongerperiode van veertien dagen, gevolgd door de grote luxe van het vorstelijke paleis, maakten

geen indruk op de geest van Sukadeva, evenmin als een vliegende storm de machtige pieken van de Himalaya beroert.

Onbewogen, zowel onder ontbering als onder gebrek aan eerbied, of zelfs onder de verleidelijke genoegens van het hof, wachtte Sukadeva kalm af, zoals hem was opgedragen.

Nu de proef voorbij was, werd hij toegelaten tot de vorstelijke audientiezaal. Daar hij onderscheidingsvermogen en zelfbeheersing bezat, was hij vol eerbied, opgewekt en blijmoedig.

Koning Janaka boog zich neer en met veel hoffelijkheid sprak hij de jonge Brahmana aldus toe:

‘Nu gij al uw plichten in de wereld hebt gedaan, wat is er nu dat gij nog wenst, heer?’

Sri Suka legde kleine traditionele gaven aan de voeten van de koning, en stelde hem toen dezelfde vraag die hij zijn eigen wijze vader gesteld had.

Tot zijn grote verbazing gaf koning Janaka hem precies hetzelfde antwoord dat de heilige Vyasa hem had gegeven, en nu hij de Waarheid hoorde, realiseerde Sukadeva zich dat zijn eigen onderzoekingen hem tot dezelfde conclusie hadden gebracht, en dat zowel zijn vader als de Vedische geschriften zoals de Upanishads dezelfde Leer boden, namelijk:

Dat deze illusie van het wereldproces die het gevoel van gebondenheid en lijden veroorzaakt, het gevolg is van wensdromen, en dat zij verdwijnt wanneer deze laatste verdwijnen: en dat de individuele ziel, misleid door onwetendheid, zich vele verschillende verschijningsvormen voortovert. Dit is de innerlijke gewaarwording en de innerlijke zekerheid van de Kenners der Waarheid.

Toen zeide Sri Suka: ‘O vereerde koning, ik wens alleen maar vrede. Wees zo goed om mij in onveranderlijke vrede te bevestigen en mijn geest te bevrijden van twijfels ten aanzien van de operste Waarheid van Vedanta.’

De grote Janaka antwoordde: 'Wat kan ik u nog meer leren, jonge Muni?'¹⁾ Er is niets wat echt is in dit universum, behalve de eeuwigdurende Atman. Deze wordt gebonden door de gedachten van de geest en ook wordt hij door de gedachten van de geest bevrijd.

Gij hebt wensen en genot overwonnen en het oog van onderscheidingsvermogen gekregen - wat wenst gij nog? Ik ben er inderdaad trots op dat gij, de zoon van de grote Mahatma Vyasa, mijn gast bent.

Daar uiterlijke genoegens u niet kunnen verleiden, en gij niet in het slijk van gebondenheid en gehechtheid valt, kunt gij weten dat uw Zelf vrij is! Geef het idee op dat gij gebonden zijt - dan zijt ge vrij!

TAT TWAM ASI - DAT ZIJT GIJ, O SUKA!

Nu hij deze heilige Leer en de woorden van de Wijze koning gehoord had, kreeg de Muni Sukadeva een flits van innerlijke verlichting en ontdekte hij dat zijn Zelf vrij was van alles wat hij zag en wat hij zich voorstelde.

Hij was genezen van vrees, verdriet, opwinding en rusteloze activiteit en weer bevestigd in het bewustzijn van eeuwige vrede.

Zich voortbewegend als de Heer van alles, verzwolgen in de gelukzaligheid van zijn ware Natuur, keerde Sukadeva terug naar de Berg Meru, en na duizend jaar lang in Samadhi te hebben verkeerd, vond hij Vrede in verlossing van het lichaam - zoals een lamp die uitgaat wegens gebrek aan olie.

Zo vond Sukadeva de zuiverheid zelve, nadat hij een einde had gemaakt aan zijn zelf-identificatie met de smet van het waarneembare en zijn oorzaak, onwetendheid en nadat hij verlost was van deugd zowel als van ondeugd, geheel en al bevrijd van de dwaling

¹⁾ *Muni*: ziener.

van identificatie van het Zelf met het lichaam, en nu er een eind was gekomen aan zijn karma, vond hij eeuwige eenwording met het Opperste Zelf, evenals een druppel water zich verenigt met de Oceaan.

OM

de vijftiende toespraak

OM

De heilige Vasishtha zeide:

Luister, Sri Rama! Volg mijn raad en streef ernaar om in uw daden, uw genoegens en milddadigheid het voorbeeld te zijn van een geestelijk groot mens. Vertrouw op uw onwankelbare volharding, door onbewogen te blijven temidden van alle zorg en vrees.

Toen vroeg Prins Rama:

Vereerde Heer, heb de goedheid mij te vertellen welke daden kenmerkend zijn voor de grootste acteurs van het levens-toneel? Waar bestaan de hoogste genoegens uit en wat is de grote milddadigheid die gij mij aanraadt toe te passen?

De wijze Vasishtha antwoordde:

Deze drie deugden werden lang, lang geleden uitgelegd door de grote Shiva - hij die de sikkels van de wassende maan op zijn voorhoofd draagt - aan de Regeerder van de Bhringi's, die daardoor bevrijd werd van alle onrust en vrees.

Bhringi sprak de heilige Shiva als volgt aan:

'Heer, ik ben overstelpt door verdriet; ik ben verzonken in de woelige golven van de diepe en duistere oceaan van de wereld, waarin allen zolang heen en weer zijn bewogen; ik heb nooit de kalme en rustige haven van de Waarheid kunnen vinden. Vertel mij daarom, O grote Shiva, wat die onovertroffen Waarheid is en welke die innerlijke zekerheid is waar wij

altijd op kunnen vertrouwen en waardoor wij vrede en rust kunnen vinden in deze verbijsterende woonplaats van de wereld?’

De God *Shiva* antwoordde:

‘Stel altijd uw vertrouwen op onwankelbaar geduld, koester nooit enige zorg of vrees voor wat het ook zijn mag. Streef ernaar om een lichtend voorbeeld te zijn door alle hartstocht en activiteit op te geven.

Hij wordt als de grootste acteur gezien die alle daden, zowel vreugdevolle als andere, verricht zoals zij op hem af komen, zonder enige vrees of enige wens voor de vruchten ervan. Hij speelt zijn rol goed in het leven, die zijn taak zonder drukte of bezorgdheid verricht, die altijd zuiverheid van hart en bezonnenheid nastreeft zonder enige naijver of smet van egoïsme.

Hij die onpartijdig handelt in het leven, die niet door enig persoon of ding wordt beïnvloed en die op alle dingen toeziet als een stille getuige; hij is de grootste acteur, die zijn eigen geboorte en dood en ook zijn opkomst en neergang in hetzelfde kalme licht aanschouwt en die nooit zijn gelijkmoedigheid verliest, onder welke omstandigheden ook.

Hij geniet van serene rust, die de gedragingen van de mensheid als een neutrale en onbezorgde toeschouwer ziet, zonder iets voor zichzelf te begeren.

Hij wordt een Mens genoemd, die het hoogste heeft bereikt, die de wisselvalligheden van het lot met volmaakte vastberadenheid tegemoet treedt, evenals de oceaan onpeilbare diepten heeft onder de woelige golven aan het oppervlak.

Hij voor wie zout en suiker gelijk zijn, die onbewogen blijft zowel in gunstige omstandigheden als in tegenspoed, hij is de wijste mens.

Hij geeft blijk van de grootste zelfverloochening, die alle gedachten omtrent zijn eigen leven en dood, genoeg en pijn heeft opgegeven en die zowel zijn verdiensten als zijn fouten en gebreken vastberaden opzij heeft gezet.

Hij heeft het grootste offer gebracht, die zijn eigen geest heeft verloochend en die de vruchten van al zijn pogingen en inspanningen op het heilige altaar van zelfverloochening heeft gelegd.

Mediteer altijd over het Eeuwige, de smetteloze hoogste Geest, die geen begin noch einde heeft.

Door steeds op deze wijze te blijven denken, zult ge zelf smetteloos worden en opgenomen in dezelfde *Brahman* waar alles kalmte en geestelijke Vrede is.

Weet dat de onvergankelijke *Brahman* de bron en het zaad is van de grote verscheidenheid van manifestaties die van Hem schijnen uit te gaan.

Het is Zijn onmetelijkheid, die zichzelf uitspreidt over het universum, evenals grenzeloze en oneindige ruimte alle dingen bevat en toont binnen zijn eigen sfeer.

Het is niet mogelijk dat er iets bestaat, al ware het positief of potentieel, zonder dat het deel uitmaakt van deze universele Essentie. Blijf verzekerd van dit vaste geloof, vrij van alle angst en vrees.'

OM

De heilige Vasishtha vervolgde:

O hoogst rechtschapen Rama! Kijk altijd naar de Geest die in u is, en verricht alle uiterlijke handelingen met de faculteiten en leden van uw lichaam. Door het gevoel van het ego en van persoonlijkheid op te geven, en daardoor bevrijd te zijn van zorg en verdriet, zult ge opperste gelukzaligheid bereiken.

Toen vroeg Prins Rama:

O alwetende en heilige Wijze! Wat wordt er van de Essentie van de ziel, nadat hij egoïsme heeft opgegeven en beide in niets zijn opgelost?

De grote Rishi antwoordde:

De zuiverheid van de ziel toont zich op zeer levendige

wijze in het serene en heldere voorkomen van een mens, nadat zijn egoïsme en de daarmee gepaard gaande gebreken weg zijn gesmolten in zijn gelouterde geest.

Alle banden van hartstocht en gehechtheid zijn doorgesneden en vallen weg. Wanneer hij eenmaal de draad van zijn wensen heeft doorgesneden, verslapt zijn toorn en langzamerhand verdwijnt ook onwetendheid uit zijn geest; hebzucht wordt minder en er is langzamerhand niets meer dat hij begeert. Zelfs zijn ledematen ontspannen zich en alle zorgen zinken weg.

Dit is het ogenblik dat hij niet meer wordt terneergeslagen door verdriet en niet meer opgewonden door vreugde; hij geniet van een serene kalmte om zich heen en bereikt een grote stilte in zijn hart.

Vreugde en verdriet mogen soms nog wel eens te zien zijn op het gelaat van zulk een Godskenner, evenals een wolk tijdelijk de zon kan verduisteren, maar zij kunnen nooit zijn geest verduisteren, die zo helder is als een eeuwige dag!

Zo iemand heeft een kalme, rustige aard, hij ergert niemand, en weerstaat niemand; hij trekt zich terug en doet ijverig zijn werk voor het welzijn van alle levende wezens. Hij wordt geliefd en geëerd door allen en geniet te allen tijde van de zoete sereniteit van zijn Zelf.

O geliefde Prins! Ongelukkig is inderdaad de mens die verdrongen is in onwetendheid en die niet ernstig en oprecht zoekt naar de redding van zijn ziel, een redding die hij kan verkrijgen door het licht van hoger intellect - en die dient om hem te bevrijden van alle moeilijkheden en alle leed van de wereld.

Hij die dit sterkverlangde geluk wenst te verkrijgen, door de golven van zijn armzalige incarnaties in deze grote oceaan van geboorte en dood te overwinnen, moet zich altijd blijven afvragen: 'Wat zal ik hierna worden?' 'Wat betekent dit kortstondige

genot hier?' 'Waar gaat het allemaal heen?'

Laat hem een goede en liefderijke Guru dienen, indien hij het geluk heeft zo iemand te ontmoeten.

Deze wereld is omgeven en overstroomd door een oceaan van onwetendheid, evenals een eiland wordt omspoeld en omgeven door het brakke zeewater; en de afscheidingen van 'ik' en 'gij' zijn als de golven in deze zilte zee van dwalende kennis.

Aantrekking en afstoting zijn als twee haaien die de mens in hun kaken gevangen houden en hem ten leste in de diepte trekken.

O Ramaji! Dompel uw ziel toch in de kalme oceaan van geestelijke eenzaamheid, dompel haar onder in de nectar van meditatie. Duik en duik diep in de diepten van Eenheid, ontga de zilte wateren van dualiteit en de golven van verscheidenheid.

Weet dat gij het universele Zelf zijt, de essentie zelf van het Licht dat over de wereld schijnt; weet dat er niets anders is dan *dat*, uw Atman. Dat er niets is dat ge behoeft te betreuren of waarvan ge spijt behoeft te hebben.

Aanbid God, de schepper van alle werelden, Die altijd milddadig, vol medelijden is, en de schenker van alle dingen. Door de Ene ware Heer te vereren, vernietigt ge uw zonden en snijdt ge alle knopen door van het bestaan. Wanneer ge aldus de duisternis van onwetendheid hebt overwonnen, door de kracht van de zuiverheid in uw eigen natuur, moet ge de weg volgen van de Adhyatma Yoga - ja, de gezegende Adhyatma Yoga - door uw Guru liefdevol te dienen.

Mijn woorden, O geliefde Prins, zijn de woorden van de heilige Brahma zelf en niemand kan die horen, tenzij hij daartoe gewettigd is door zijn Satvikakarma¹⁾ gedurende vele incarnaties.

OM

¹⁾ *Satvika-karma*: verdienste, verworven door goede daden.

Toen de toespraak een einde nam, stond het hele gezelschap op, en diep buigend voor de heilige Rishi Vasishtha, riep iedereen met grote toewijding:

JAI! JAI! JAI!

de zestiende toespraak

OM

De heilige Vasishtha sprak:

Voor U, geliefde Rama, zal ik de essentie van wijsheid herhalen, opdat gij tot Zelfrealisatie moogt komen.

Gij kunt de staat van Zelfrealisatie niet bereiken zonder voortdurende oefening. Onwetendheid, zo lang en zo diep geworteld, heeft vaste voet verworven door vele incarnaties heen; deze onwetendheid is het die zich voordoet als uiterlijke voorwerpen, zowel in de vorm van substantie als in subjectieve ondervindingen.

Atman gaat alle zintuigen te boven. Wanneer de geest en de zintuigen tot rust zijn gekomen, dan alleen kan men werkelijke vrede ondervinden.

Weet dat onwetendheid twee aspecten heeft: een van een hogere en een van een lagere orde. Lagere kennis wordt geboren uit onwetendheid en ook verdrijft zij deze onwetendheid. Hier volgt een illustratie die de betekenis hiervan duidelijker maakt: Iemand droomt dat hij in een bos achtervolgd wordt door een tijger, waardoor hij in grote angst verkeert; doch hij herinnert zich dat hij een wapen bij zich heeft, waarmee hij de tijger doodt, en - ontwaakt. De tijger was een illusoire projectie van zijn eigen geest; ook het wapen was dat.

Maar het illusoire wapen bevrijdde hem van de illusoire tijger. Zo wordt gezegd dat lagere kennis uit onwetendheid wordt geboren en dat zij ook deze onwetendheid uit de weg ruimt, of in termen van de

Vedanta - 'Maya wordt geveld door Maya.' Wanneer de mens ontwaakt uit de illusoire wereld van niet-weten, is hij geheel en al bevrijd van alle angst, en realiseert hij de identiteit van zijn Zelf met *Brahman*.

De hogere onwetendheid is subjectief en het is datgene wat voortdurend de uitgaande Vritti's¹⁾ naar binnen trekt; het lagere aspect hiervan, onwetendheid, zoekt naar genot in de objectieve wereld.

Vernietig deze onwetendheid, Sri Rama! Voortdurende oefening en volharding leiden tot succes. Al het goede dat ge verwerft, is de vrucht van de boom van voortdurende inspanning.

Weet dat onwetendheid het resultaat is van dwalende kennis, die vele incarnaties beslaat, waardoor het lijkt dat zij diepgeworteld is; doch wanneer ge met geduld werkt aan zelfrealisatie, zal er voorzeker een einde komen aan deze onwetendheid.²⁾

Het mensenhart is als een boom, omstrengeld door de klimop van onwetendheid. Snijd haar door met het zwaard van ware kennis, geliefde leerling, en vervul uw taak en plichten in het leven. Dit is de weg tot het ware geluk.

Wees als de Wijze koning Janaka, die hoewel hij alles wist en kende wat er te weten en te kennen valt, toch voortging met in de wereld te leven en zijn rol te vervullen. Vestig u stevig in de kennis van het

¹⁾ *Vritti*: een technische term in de Vedanta voor een bepaalde modificatie in de geest. Indien de geest voortdurend de dynamische gedachte vasthoudt van: 'Ik ben *Brahman*', en zij steeds weer door de macht van de wil hiertoe terug wordt gebracht, dan is dit een Vritti, die metertijd de wortel van hogere onwetendheid zal vernietigen, en daardoor Zelfkennis zal voortbrengen.

²⁾ De slang die wij ons verbeelden te zien in een stuk touw dat op de grond ligt, is niet uit een ei geboren, en daarom heeft het geen beginpunt in de tijd, doch komt het aan zijn eind wanneer wij de realiteit zien, nl. dat het slechts een koord is. Zo komt ook onwetendheid aan zijn eind wanneer wij de realiteit kennen en Zelfrealisatie bereiken.

Zelf, in de diepgewortelde kennis van de Waarheid, gelijk de Zieners van weleer, die, hoewel zich bewust van de innerlijke driften en hartstochten in anderen, zelf vrij hiervan waren.

Toen vroeg Prins Rama:

O goddelijke Meester! Wees zo goed om mij te vertellen over dat wakkere gewaarzijn dat ik moet cultiveren om boven deze dwaalbegrippen van genot en verdriet uit te stijgen.

De heilige Vasishtha antwoordde:

Luister, Ramaji, naar deze wijsheid van de Zieners, kenners van de Waarheid. Deze hele wijde wereld die ge waarneemt, is de smetteloze *Brahman*, genietend van Zijn eigen glorie. Evenals de golven in de oceaan water zijn, evenzo zijn alle objecten die ge ziet in werkelijkheid *Brahman*.

Hij die geniet is *Brahman*; de genoten objecten zijn *Brahman*; de vriend is *Brahman*, en ook de vijand is dat! *Brahman* is voor eeuwig gevestigd in Zijn eigen Zelfbestaan.

Zij die directe kennis van de Waarheid bezitten, zijn geheel vrij van aantrekking en afstoting, en zijn gelukkig. Weet, dat aanwezigheid *Brahman* is, en ook afwezigheid is *Brahman*; er is niets anders dan *Brahman*! *Brahman* kent *Brahman* en is gevestigd in Zijn Eeuwige Zelf. Weet, Sri Rama, dat *Brahman* 'Ik ben' is: het is het innerlijke Zelf. Dood is *Brahman*; het lichaam is *Brahman*; *Brahman* 'sterft' en *Brahman* 'doodt'.

Evenals een stuk touw bij vergissing voor een slang wordt aangezien, zo ziet men ook vreugde en verdriet in *Brahman*. Wat de golven voor het water zijn, dat is ook het universum voor *Brahman*.

Zij die Zieners zijn, weten dit; doch zij, die nog geen kennis van de Waarheid hebben verworven, zien het heel anders.

De kennis ziet de Heer in alles. De onwetenden lijden, zij zien de wereld in al haar verscheidenheid, zij lijden als een kind dat een spook ziet in zijn eigen schaduw. De Wijzen zijn neutraal. Voor onwetenden schijnt het leven vol lijden te zijn - doch voor de Verlichte is alles *Brahman*. Evenals de echo in de bergen niet anders is dan onze eigen stem; en evenals wij in een droom onszelf zonder hoofd kunnen zien, terwijl dit niet de werkelijkheid is - evenzo is deze hele wereld onwerkelijk, geliefde zoon. Hij die tot deze volmaakte wijsheid is gekomen, ziet de wereld zoals zij werkelijk is. Hij heeft geen leeftijd. Hij is Zelf-verlicht. O gezegende Rama! Hij die mediteert over de Waarheid van 'Ik ben *Brahman*' wordt voorwaar zelf *Brahman*.

Brahman is vrij van gedachten, verbeeldingen en gevoelens. Eeuwig smetteloos, zuiver en vol van vrede, dat is *Brahman*, Hij die deze kennis van de Waarheid bezit, realiseert zich:

Ik ben Brahman;

Ik ken lijden noch vreugde;

Ik verlang niets, ik geef niets op;

Ik ben blauw, ik ben geel, ik ben wit;

Ik ben in het gras, in de bladeren, bomen en bloemen;

Ik ben in de heuvelen, de stromen, de valleien en de bergtoppen;

Ik ben de Essentie van alles.

Wanneer alle verbeeldingen en emoties tot rust zijn gekomen,

Dan ben ik de transcendentale Realiteit,

De onveranderlijke, de naamloze, vormloze, ben ik;

Ik ben de Getuige-Zelf;

Ik ben de basis van alle ondervinding;

Ook ben ik het Licht dat ondervinding mogelijk maakt.

*Ik ben de man die een jonge vrouw liefheeft,
En die haar schoonheid met de maan vergelijkt;
Ik ben bewustzijn, dat de vreugde verlicht
In het hart van een minnaar.
Ik ben de smaak in een vrucht;
Winst en verlies zijn mij gelijk;
Evenals het koord van een halssnoer verborgen is,
Hoewel het alle kralen bij elkaar houdt
Evenzo ben ik de Realiteit die verborgen ligt in alle wezens.
Ik aanbid en vereer Atman
De Essentie van alle levende wezens;
De Atman die de nectar is in de Maan;
En de luister en pracht van de zon!*

OM

O geliefde Prins! Dit is de overtuiging van de kenners der
Waarheid.

OM

de zeventiende toespraak

OM

De heilige Vasishtha besloot:

Gezegende Rama, ken de Opperste Geest in uw hart en peins daarover zoals de Wijze-koning Janaka ook deed; en leer van de wijzen hoe ge moet mediteren.

Zolang ge voortgaat met uw zintuigen af te houden van de objecten, zo lang zal de goddelijke Geest uw innerlijke ziel met Zijn aanwezigheid opluisteren.

Het zien van de Oppermachtige zal de vele vooroordelen uit uw geest bannen en evenzo alle afschuwelijke dingen, die ge mocht aanschouwen; het zal zich in overvloed uitstorten voor uw ogen.

Noch de vrome daden der mensen, noch hun rijkdom, noch hun vrienden, zijn hun van enig nut om hen van de ellende van het leven te bevrijden; alleen hun eigen streven zal hun van nut zijn voor de verlichting van hun ziel.

Zij die vertrouwen op het geloof in hun Goden, en zich op hen verlaten om beloning en vervulling te verkrijgen voor hun tegenwoordige en toekomstige wensen, lijden aan dwaalbegrip en zij kunnen nooit de erfgenamen van Onsterfelijkheid worden.

Het bewustzijn dat 'dit lichaam mijzelf is' lijkt op de schaduw van de nacht en kan alleen verdreven worden door de rijzende zon van ware kennis.

Denk niet aan het bestaan of niet-bestaan van uzelf of van anderen, doch bewaar de rust van uw geest, door geen aandacht te schenken aan gedachten over wel-of-niet of mogelijk bestaan. Hierdoor zult ge

het gevoel van onderscheid kwijtraken tussen de schepper en het geschapene of de voortbrenger en datgene wat hij voortbrengt.

Nogmaals: het koesteren van een goede mening over dingen, die ge goed acht en een afkeer van andere dingen, die ge als slecht ziet is een ziekte van de geest, die alleen onvrede en ongelukkigheid veroorzaakt.

Wees niet gebonden aan iets dat ge schoon acht, noch afgeschrikt door iets dat afkeer inboezemt; ban al dergelijke onderling tegenstrijdige gevoelens uit uw geest.

Wees gelijkmoedig door u te richten op de Ene voor Wie alle dingen gelijk en even goed zijn.

Ken uw ziel, Sri Rama, als een koord dat alle schakels van de schepping en het bestaan samenbindt evenals vele parels samengebonden worden door het koord van een halssnoer.

O geliefde zoon, er zijn drie oorzaken van uw binnentreden in het geestelijk Licht. Ten eerste uw kennis betreffende het bedrog van dualiteit; ten tweede de stralende luister van uw lamp van het intellect, door Gods genade; en tenslotte, het uitgebreide terrein van uw begrip, verkregen door mijn onderwijs. Daarom moet ge dagelijks als volgt mediteren, Sri Rama:

*Ik heers over de wereld in de vorm van Indra;
En onder mijn gezag als monnik staat het klooster,
Dat ik als erfdeel heb ontvangen.
Ik ben zowel het mannelijke als het vrouwelijke;
Ik ben de jongeling en ook het meisje;
Ik ben zeer oud wat betreft mijn ziel,
En jong ben ik van lichaam,
Dat steeds wordt 'herboren' en telkens vernieuwd.
Voor mijn eigen vreugde en genot
Heeft Atman de wereld tevoorschijn gebracht
Als een kind dat speelgoed maakt voor zijn spel.
Ik ben de zoete geur van bloemen,*

*En de prachtige tinten van hun blaadjes;
Ik ben de conceptie van alle vormen,
En ook het waarnemen van alle waarneembare dingen.
Van elk bewegend of onbeweeglijk object in de wereld
Ben Ik het innerlijke Licht,
Toch ben ik vrij van alle wensen.
Zoals het eerste element van vocht overal
In de natuur is verspreid
- in de vele vormen van water -
Zo is ook mijn ziel verspreid over alles wat groeit.
Ik tred als bewustzijn binnen in
Het innerlijke van alle dingen,
In de vorm van gewaarwording doordring ik alles, naar mijn
eigen goeddunken.
Ik heb mijn grenzeloos rijk herwonnen
over de drie werelden
Zonder te vragen naar zulk een heerschappij,
Zonder hen ook aan mijn wil te onderwerpen.
O wijde, ver-reikende Geest van God!
Ik buig mij voor U neer als mijn eigen Zelf;
Ik vind mijzelf verloren in U,
Als in de wijde oceaan van de universele vloed.
Deze tempel van Brahman, of de wereldse orde,
Is zeer eng en bekrompen,
Evenals het oog van een naald te smal is
voor een olifant om er doorheen te gaan!
Ik die de Ongeboren, de Ongeschapen Geest ben,
Heers in triomf over deze vergankelijke wereld.*

OM

Toen sprak Prins Rama:

O eerwaarde Heer, helaas is het zo, dat onwetendheid van de geest de mens leidt tot het slaafs dienen van het botte en gevoelloze lichaam; het is altijd zo geweest dat onze broeders, die nu eenmaal niet beter weten, te veel hebben toegegeven aan hun lichaam,

terwijl zij daar nooit iets blijvends door hebben gewonnen. De Heer troont even vast in elk lichaam als geur en vloeibaarheid ingeboren zijn in bloemen en in water.

O heilige Leraar! Gij hebt mij de weg tot zelfrealisatie gewezen, daar gij ingenomen waart met het offer van mijn individueel ego. Nu ben ik bevrijd van de koorts van hartstochten en het valse idee van egoïsme, en hierdoor is mijn onwetendheid verdwenen.

De valk van mijn onwetendheid is weggevlogen uit de kooi van mijn lichaam - ik weet niet waarheen! - en in zijn vlucht heeft hij het koord van wensen waarmee zijn poten waren vastgebonden, stukgebeten.

O geliefde Guru! Ik verwonder mij erover wanneer ik terugdenk aan hetgeen ik tot nu toe geweest ben; door egoïsme als met ketenen in deze persoonlijkheid gebonden.

Mijn geest is nu tot rust gekomen als een vuur dat uitgeblust is; hij is bevrijd van de zorgen en moeiten van de wereld. Nu ben ik vrij van de banden van alle verleidingen en hartstochten van dit leven - en ook van elk verlangen daarnaar.

Door het oplossen van mijn innerlijke duisternis, ben ik over de onoverkomelijke oceaan van gevaren heen gekomen, en daarmee ontkomen aan het onverdraaglijke onheil van transmigratie.

Ik heb de Ene Grote God in mijzelf en in allen aanschouwd.

OM

TAT SAT

SHANTI

(moge vrede met u allen zijn)

de geschiedenis van koningin chudala

hoofdstuk een

De heilige Vasishtha zeide:

O geliefde Prins! Lang, lang geleden, in de Dwapara Yuga¹⁾ leefde er een rechtvaardige en zachtmoedige koning, die zich ervan weerhield, enig levend wezen kwaad te berokkenen, en die zeer geliefd was bij zijn onderdanen.

Zijn naam was Sikhidwaja en zijn koninkrijk besloeg de streek die nu Malwa heet in India.

Eens, op een dag in het voorjaar, toen de bossen op hun mooist waren, ging hij op jacht en temidden van deze prachtige omgeving kwam de gedachte aan een levensgezellin in hem op.

Zijn ministers zetten zich dus aan het werk om een huwelijk tot stand te brengen met de dochter van een andere koning. Zij heette Chudala. Zij was een volmaakt echtgenote, zeer schoon van uiterlijk, geleerd en vriendelijk, en zachtmoedig van karakter, en bovenal was zij een grote Yogini.

Naar het voorbeeld van de God Vishnu en Zijn echtgenote Laksmi, waren de koning en Chudala

¹⁾ De Vedanta onderscheidt vier tijdperken (yuga's) binnen elke wereldperiode. Dit zijn:

I. Satya of Krita Yuga - het gouden tijdperk

II. Trita Yuga - het zilveren tijdperk

III. Dwapara Yuga - het bronzen tijdperk

IV. Kali Yuga - het 'zwarte' of ijzeren tijdperk

Verder leert het dat rechtschapenheid, die volledig in de mensheid aanwezig is in de Satya Yuga, telkens met $\frac{1}{4}$ vermindert in elk volgend tijdperk. Dus is in dit 'Zwarte' of IJzeren tijdperk nog slechts $\frac{1}{4}$ over van de oorspronkelijke volmaakte rechtschapenheid.

zeer gelukkig met elkaar en beminden zij elkaar. Doch, evenals water langzamerhand wegloopt uit een klein lek in een groot watervat, zo moesten ook de schone lichamen van deze twee mensen zich onderwerpen aan de ouderdom.

De grote liefde en toewijding tot God maakten dat de koningin de onwerkelijkheid van de wereld ging inzien, en zij haalde de koning over tot haar gezichtspunt.

Zij dachten als volgt:

De wereld is onwerkelijk en de dorst van de mens naar genot wordt nooit geheel en al, noch blijvend bevredigd. Jeugd en macht zijn als een blikseminslag en van zeer tijdelijke aard. Onze jeugd gaat zijn weg, evenals water dat uit onze hand loopt. Het lijden is een onafscheidelijke metgezel van de geest, en het volgt onherroepelijk op al onze vreugde en al ons genot.

Het lichaam wordt opgeëist door de dood, evenals een rijpe mangovrucht van de boom valt. Wij moeten wijs zijn en een eind maken aan deze wereld-ziekte (wederkerende geboorte en dood), want welke tegenwerpingen wij ook mogen maken, niemand kan jeugd en lichaam voor altijd behouden. Niets kan ons blijvend tevreden stellen behalve de kennis van God.

Nadat zij tot deze overtuiging waren gekomen, benaderden de koning en zijn gemalin een Mahatma die Brahman had gerealiseerd, en die zelf de oceaan van het wereldproces had overgestoken, en nu de belichaming zelf van waarheid en wijsheid was.

Zij legden hun traditionele gaven met grote eerbied aan de voeten van deze Rishi en begonnen hem te dienen.

Zij luisterden met de grootste aandacht en eerbied naar hetgeen de Mahatma hen leerde over het Zelf, dat altijd zuiver, oneindig en het absolute Geluk zelf is; ook leerden zij dat wanneer zij dit kenden, zij alle leed voor altijd zouden hebben overwonnen.

Chudala, wier goede handelingen haar geest hadden gezuiverd, begreep de grote betekenis van de waarheid en vroeg zich af: 'Wat ben ik? Wat is deze wereld? Wat is haar oorsprong?' Al spoedig kwam zij tot de volgende conclusie:

'Ik kan niet het lichaam zijn, want het is gevoelloos en onbeweeglijk, terwijl ik zelf bewust ben. Het lichaam beweegt zich door de macht van de zintuigen; ik ben ook niet de zintuigen, want die zijn niet zelfbewust.

Noch ben ik de geest, die de zinnen beheerst, noch het onderscheidingsvermogen (Buddhi), want ook die zijn niet zelfbewust. Daarom moet ik, dit zegt mij mijn zelfbewustzijn, verschillend zijn van al deze dingen, die slechts faculteiten zijn. Noch is mijn Ego mijn Zelf, omdat het zijn licht ontvangt van het bewustzijn en begrip; zelfs de Buddhi heeft geen blijvend Zelf-bewustzijn, terwijl ik, Atman, het Bewustzijn zelf ben.

Mijn Zelf is de Waarheid; het is als de zon in een staat van voortdurende dageraad. Hoe wonderbaarlijk is dit Zelf! Het is Absolute Gelukzaligheid. Ik heb mijn ware Natuur weer ontdekt, die eeuwig, onvergankelijk en oneindig is.

Evenals de herfstlucht (die het zuiverst is na de natte moesson) vrij is van wolken, zo ben ik zonder smelten voor altijd vrij van de koorts van aantrekking en afstoting.

Ik ben ontdaan van aardse wensen en van het rijzen en dalen van zintuiglijke waarnemingen. Ik ben bevrijd van de gedachte van 'ik' en 'gij'. Daar ik bevrijd ben van alle identificatie met de geest, ben ik onverstoord en zonder 'tweede'. Er is geen mogelijkheid meer tot modificatie in mijn Zelf.

De grote Yogi's hebben dit eeuwige principe Brahman of Atman genoemd. Deze 'Atman' verschijnt teneinde zich als geest en wereld te manifesteren, en toch is er geen verandering in Zijn oorspronkelijke Natuur.

Evenals de rotsen en stenen van een berg niet anders zijn dan de berg, zo is ook dit hele waarneembare universum niet anders dan alleen Atman. De wereld is als een stad in een schimmenspel, zonder een werkelijk, eigen bestaan. De Zelf-gerealiseerde Yogi leeft in eenheid, terwijl de onwetende mens in dualiteit leeft.

Een kind maakt figuren van klei om mee te spelen en noemt ze een olifant, een paard, een konijn, enzovoort - terwijl zij in feite niets anders zijn dan klei. Onwetendheid verleent vele vormen en kleuren aan de zuivere Realiteit, Atman. Nu zie ik duidelijk de basis van het bewustzijn van het Zelf.'

Zo realiseerde de Yogini Chudala haar eigen ware Zelf als onverwoestbaar, onvergankelijk, en eeuwig zuiver. Zij verklaarde:

'Ik heb noch geboorte noch dood in mijn Zelf, de wereld 'verschijnt' door de macht van bewustzijn. De goden, mensen, bewegende en onbeweeglijke dingen, zijn alle Atman. Evenals de golven, druppels of schuim, niet anders zijn dan de zee, zo is er ook niets anders dan Atman, want geen enkel object heeft een eigen bestaan, behalve Atman alleen.

Het Ego is nooit in mijn Zelf gekomen. Nu ik deze grote Waarheid heb gerealiseerd, zal ik vrij door de wereld zwerven en anderen tot verlichting brengen.'

OM

De heilige Vasishtha vervolgde:

Weet, O Rama, dat Chudala nu vrij was van de dorst naar genoegens en genot, en dat zij leed noch vrees meer kende. Zij realiseerde zich dat er voor haar niets meer overbleef om te weten.

Zij genoot van eeuwige Samadhi, gevestigd in de gelukzaligheid die altijd voortduurt. Er zijn geen woorden om het geluk van de koningin te beschrijven.

Toen hij Chudala in deze staat zag, vrede en geluk

uitstralende, kwam er een grote verwondering over de koning Sikhidwaja. Hij zeide:

‘Geliefde, ik zie dat gij opnieuw jong geworden zijt, en mij dunkt dat gij hemelse vreugde hebt ondervonden! Wellicht heeft een god (deva) u nectar te drinken gegeven, die u onsterfelijk heeft gemaakt, of het kan ook zijn dat een grote Yogi u zijn zegen heeft geschonken.

Het is duidelijk dat de modificaties van uw geest doordrenkt zijn van de essentie van wijsheid, en gij hebt voorzeker *dat* bereikt, dat groter is dan het beheersen van de drie werelden. Gij zijt in vrede, en ik zie geen enkele wens of hartstocht meer in u.’

Chudala antwoordde: ‘O onovertroffen Heer! Ik heb die gezegende staat bereikt die boven en buiten het vergankelijke en waarneembare ligt, en in deze staat is geen enkel spoor meer aanwezig van dualiteit.

Ik geniet van de afwezigheid van ‘genietingen’, dit heeft Zelf-realisatie mij gebracht. Nu ik afstand heb gedaan van de vorstelijke genoegens, ben ik gevestigd in de gelukzaligheid van het Zelf en ik ben vrij van alle aantrekking en afstoting.

Ik weet zeker, O koning, dat alles wat men waarneemt of opvat, slechts een droom is en dus onwerkelijk; en deze normale staat van ‘normaliteit’ die ik heb ontdekt, staat buiten bereik van de zintuigen zowel als van de geest. Deze ‘normale’ staat is vrij van de smet van het ego, zij is het substratum van alles, de Atman, de Essentie van alles, het universele Zelf.

Deze nectar die ik heb gedronken, heeft mij het bewustzijn van ware Onsterfelijkheid geschonken en heeft mij voor altijd van alle vrees bevrijd.’

De heilige Vasishtha zeide:

De koning Sikhidhwaja begreep de betekenis niet van Chudala’s uiteenzetting, O Ramaji, en hij lachte om deze vreemde wijsheid, en bespote haar. Hij zei:

‘O geliefde wat gij zegt is onzinnig en ik begrijp

uw gezichtspunt niet. Gij noemt alles wat wij duidelijk kunnen waarnemen, onwerkelijk; en datgene wat onwaarneembaar is Werkelijkheid! Niemand kan uw uiteenzetting aanvaarden, want er is geen logica in. Iemand die er zulke vreemde overtuigingen op na houdt, dwingt geen eerbied af.

Gij moogt dan zeggen dat gij gelukkig zijt nu gij de vorstelijke genoegens hebt laten varen, doch klinkt dit niet als de woorden van iemand die zijn verstand heeft verloren? Welk genot kan er nu bestaan dat buiten het bereik van de zintuigen ligt? Rijkdom, jeugd, vrolijkheid, lach, gezondheid, het gezelschap van de jeugd - dit alles is genotvol!

Ge zegt dat ge Atman zijt, of Brahman, of God. Wie zal deze onzin geloven? Deze ideeën passen niet voor een koningin en nog minder past haar deze dwaze houding.' Nadat hij zo gesproken had, stond Sikhidhwaja op en verliet het vertrek. Daar het middag was, ging hij zich baden.

Koningin Chudala verwonderde zich over de houding van de koning en zij maakte zich bezorgd over zijn gebrek aan verlichting. Zij sprak niet meer met hem over deze goddelijke wijsheid, en bleef als tevoren op dezelfde wijze in het paleis leven.

hoofdstuk twee

De heilige Vasishtha vervolgde:

De koningin, Chudala, was zelf-gerealiseerd en ingewijd in alle volmaaktheid van Yoga. Zij verplaatste zich in de tussenliggende ruimte en zag de wezens die daar leven, ook de nymfen en andere hemelse wezens.

Dan daalde zij weer af en ging het paleis binnen waar de koning lag te slapen. Hij was zich niet bewust van haar afwezigheid, doch stond op bij zonsopgang en na de voorgeschreven wassingen te hebben verricht, ging hij naar het vertrek waar hij zijn gebeden zei en mediteerde.

Voorzichtig, langzaam en op indirecte wijze begon Chudala de koning te onderwijzen en vroeg de geleerde pandits om hem uit te leggen dat de wereld slechts een droom is, een lange, slepende ziekte, waarvoor Zelf-realisatie het enige geneesmiddel is.

Ondanks alle moeite die zij deed, en de geleerde pandits met haar, verkreeg de koning geen verlichting en bleef hij voortleven zonder het ware geluk te voelen.

Toen vroeg Prins Rama:

O heilige Meester! Chudala was een grote Yogini en zij had Atman gerealiseerd. De brahmins waren toch zeer geleerd en deden hun best, daarom kan ik niet begrijpen waarom de koning ondanks hun lessen, in onwetendheid verbleef. De koning schoot toch niet tekort in begrip en waarnemingsvermogen en toch bereikte hij de bevrijding niet, hoewel hij het voorbeeld

naast zich had van een God-gerealiseerde gemalin.

De heilige Vasishtha zeide:

Evenmin als een draad door een niet-doorboorde parel heengaat, evenmin konden de lessen van de Yogini invloed hebben en doordringen tot het hart van de koning. O gezegende Rama! Tenzij de leerling zelf mediteert en nadenkt, en de Leer met toewijding en doorzettingsvermogen toepast, zullen zelfs de woorden van Brahma zelf, vergeefs zijn. Want het is zo, dat alleen Atman zichzelf kent en Atman is noch een object van het verstand, noch van de zintuigen.

Hierop antwoordde Prins Rama:

Vereerde Heer, indien Atman Zichzelf kent en niet beïnvloed wordt door enig middel van buitenaf, welk nut heeft dan een Guru, of hebben Sat-Sanga's?

De heilige Vasishtha legde het als volgt uit:

Geliefde Prins! De Guru en de Geschriften wijzen de weg en geven de traditionele methoden van de Yoga. Zij maken de leerling duidelijk: 'Uw ware Zelf is Atman', doch zij kunnen hem geen Zelf-realisatie schenken. De leerling moet zelf de rest doen.

De Guru kan niet denken noch zich oefenen voor de leerling. Men kan de opkomende maan wijzen aan iemand die goede ogen heeft en dan kan hij haar zelf zien. Maar wanneer iemand bijziende is, kan hij de maan niet zien. Zo gaat het ook met de geestelijke Waarheid; de Guru en de Shastra's schenken haar aan de leerling, maar deze laatste moet zelf de meditatie en het overdenken toepassen, teneinde te realiseren wat zij leren.

Atman is niet een object van de geest of van de zintuigen. Indien gij tegen mij zegt: 'Gij onderwijst toch ook door middel van de geest en de zintuigen,

waarom doet ge dit dan, terwijl ge weet dat Atman niet een object van de zintuigen is?' Dan is het antwoord: 'Vergeet de geest en de zintuigen; ga naar hun oorsprong, dan zult ge Atman kennen.'

Mijn zoon, hier volgt een voorbeeld. Er was eens een koopman die in een zekere stad leefde en die zeer vermogend was, doch daarbij een gierigaard. Hij deelde zijn rijkdom niet met de behoeftigen, noch gaf hij iets aan de brahmins en de Yogi's, daar hij steeds meer en meer rijkdom wilde vergaren. Hij wenste het juweel te bezitten dat Chintamani genoemd wordt, en dat van onschatbare waarde is.

Hij kwam voorbij een hoop afval, en bleef daar een hele dag in zoeken en wroeten, omdat hij dacht dat hij het juweel daar zou vinden. In de avond vond hij een schelp; toen dacht hij dat er nog wel meer te vinden was in de vuilnishoop, dus ging hij er elke dag heen en vond nog een schelp en nog een. Pas na vele jaren zoeken vond hij het juweel, Chintamani.

O Ramaji! De Leringen van de Guru - zoals *Tat Twam Asi* (dat zijt gij) en *Aham Brahman Asmi* (ik ben Brahman) - zijn als de schelpen. Evenals het vinden van de schelpen uiteindelijk leidde tot het ontdekken van Chintamani, zo leiden de leringen van de Guru uiteindelijk tot Zelf-realisatie.

De heilige Vasishtha vervolgde:

De koning verliet dus de koningin, Chudala, en ging naar de tempel om te bidden en te mediteren. De wijze woorden die hij van haar gehoord had, begonnen hun uitwerking te hebben en zijn hart werd overstroomd door gedachten van zelfverloochening en onthechting.

Hij dacht: 'Ik heb nu zovele jaren van mijn leven van alles genoten, en toch ben ik niet verzadigd; het genot dat ik vond in zintuiglijke objecten leidde altijd tot lijden als onvermijdelijk gevolg. Nu zie ik dat zowel de wereld als haar genietingen slechts een illusie zijn.'

Toen gaf Sikhidhwaja goud, land, vee, bezittingen, en vele andere dingen in liefdadigheid weg; ook gaf hij vele gaven aan de Brahmanen en grote sommen geld aan de armen.

Chudala vroeg de familie priesters om hem de leer van de onwerkelijkheid van de wereld te onderwijzen, om hem te bewijzen dat Zelf-realiserende de enige bron is van werkelijk geluk en het enige middel om een einde te maken aan de eindeloze cyclus van geboorte en dood.

Toen de koning deze waarheid hoorde van de priesters, overwoog hij op welke wijze hij bevrijd kon worden van zorg en verdriet, en hij besloot om een pelgrimstocht te gaan maken naar de heilige Kluizenarijen in de Himalaya's.

Hij baadde zich in de heilige rivieren, gaf vele liefdadige geschenken aan de Brahmanen en de behoeftigen die op zijn weg kwamen, en ontmoette vele Wijzen en volmaakte Zielen.

Terugkomend van zijn pelgrimstocht ging hij naar het vertrek waar de koningin vertoefde en sprak haar als volgt aan: 'O geliefde Chudala, ik heb besloten om naar het woud te gaan om een streng en sober leven te leiden. Het schijnt mij toe dat alle vreugden van de wereld de een of andere vorm van lijden zijn. Het koninkrijk schijnt mij leeg toe, en geen haar beter dan het woud.'

De koningin antwoordde: 'O koning, de tijd is nog niet voor u aangebroken om een kluizenaar te worden. Gij zijt niet zeer oud en gij moet nog genieten van de vreugde van uw rijk. Evenals de bloemen die zo schoon zijn in het voorjaar hun schoonheid verliezen zodra het winter wordt, zo zullen ook wij, wanneer wij ouder worden, ons terugtrekken in het woud en daar zullen wij gelukkig zijn. Wanneer ons haar begint te grijzen als de kleurloze bloemen in het woud, dan zal het ons passen om kluizenaars te worden.'

De koning zag echter niet de wijsheid in van haar opmerkingen en hij hield vast aan de onthechting die hij nu beoefende.

De pelgrimstocht en de liefdadigheid die hij had bewezen, hadden zijn hart gezuiverd en het vervuld van het gevoel dat de wereld onwerkelijk was. En toch, zoals ook de waterlelie haar schoonheid niet volledig ontplooit zonder dat het maanlicht op haar schijnt, zo ontving de koning geen echte voldoening van vrede, daar hij geen kennis van de Waarheid bezat.

Hij zeide: 'O Chudala! Laat mij toch afstand doen van het koninkrijk en mij in het woud terugtrekken. Gij zult u wellicht afvragen wie mij daar zal dienen, ver weg van mijn paleis en mijn dienaren? Ik verzeker u dat aarde mij zal dienen, het gezelschap van hoge bomen zal altijd bij mij zijn, de jonge hertjes en vogels mijn kinderen, de serene atmosfeer van het stille woud zal mijn deken zijn en de bloemen zullen mijn omgeving sieren.'

Voor de volgende morgen verliet de koning het paleis. De koningin en haar dienaressen volgden hem en zij brachten de nacht tezamen door in het dichte woud.

Te middernacht ontwaakte de koning en ziende dat Chudala en haar gezellinnen in diepe slaap en vergetelheid waren, stond hij stil op, en hen verlatend, ging hij alleen op weg. Eenmaal keerde hij zich om naar zijn hoofdstad, en zeide: 'Vaarwel, vorstelijke vreugden en rijkdom! Vaarwel, vrienden en lotgenoten!'

Hij ging met haastige stap verder, dieper het woud in, en hoorde het gebrul van tijgers en het sissen van slangen. Toen de zon opging, baadde hij zich in het water van een koele en frisse bergstroom en deed daarna zijn dagelijkse gebeden en meditatie.

Om wat te eten plukte hij wat rijpe vruchten, en daar hij vreesde dat zijn onderdanen hem zouden ontdekken,

haastte hij zich voort, liep door valleien, klom tegen heuvels op en stak snelstromende bergrivieren over.

Nadat hij twaalf dagen lang op deze wijze verder was gereisd, bereikte Sikhidhwaja de voet van de Mandarachala Berg.

Daar koos hij een plaats uit waar hij kon leven en bouwde zich een hut van takken en bladeren.

Toen plukte hij bloemen en vruchten en legde die voor een klein altaar in zijn eenvoudige hut.

Zo leefde hij, stond iedere dag voor zonsopgang op, en na zijn ochtendwassingen herhaalde hij zijn mantra met volledig geloof, vertrouwen en concentratie. Midden op de dag verrichte hij zijn tweede badceremonie, en offerde bloemen en vruchten aan God, die hij vol eerbied aanbad.

In de loop van het derde deel van de dag nam hij een kleine maaltijd tot zich van wilde vruchten en bessen, en hernam dan weer de mantra. Tenslotte droeg hij bij zons-
ondergang gebeden op aan God en bleef daarna tot middernacht zijn mantra herhalen.

hoofdstuk drie

De heilige Vasishtha zeide:

Gezegende Rama, gij hebt gehoord hoe de koning zijn dagen doorbracht, luister nu hoe het verder ging met de koning.

Toen Chudala in de vroege ochtend ontdekte dat de koning haar had verlaten, was zij bedroefd en zei tegen haar gezellinnen: 'De koning is het gevaarlijke woud ingegaan; hoe ontroostbaar zijn wij zonder onze heer en meester.'

Toen oefende de koningin haar Yogakrachten uit en zweefde in de ruimte. Zij zag de koning voortgaan in het dichte woud en beschouwde zijn karma en wat het voor de toekomst inhield.

Hoewel haar eigen karma haar verzekerde dat zij terug zou keren aan de zijde van de koning, realiseerde zij zich dat hij nog niet rijp was om de goddelijke Waarheid te ontvangen en dat het heel goed en nuttig zou zijn voor zijn geestelijke vooruitgang, wanneer hij een tijdlang het kluizenaarsleven in het woud zou ondergaan.

Daarop keerde Chudala ongeschokt weer terug naar het paleis en ging volkomen rustig in haar eigen kamer slapen. Die dag liet zij de Eerste Minister weten dat de koning voor privé zaken weg was gegaan, en dat hij enige tijd weg zou blijven uit zijn hoofdstad. Ook gaf zij instructies om de administratie aan de gang te houden.

Acht jaar lang regeerde de koningin het rijk en droeg zij bij tot de vrede en het geluk van haar onderdanen.

Evenals de tuinman met liefde en zorg zijn lotustuin verzorgt, zo zorgde zij voor de belangen van de mensen.

Gedurende al die tijd wijdde Sikhidhwaja zich aan meditatie, studie van de Geschriften en herhaling van zijn mantra. Hoewel zijn lichaam verzwakte, werd zijn geest sterk.

Eindelijk wist Chudala dat Sikhidhwaja rijp was om hogere geestelijke Waarheid te ontvangen, daar zijn hart gezuiverd was en zijn ijdelheid, eerzucht en egoïsme overwonnen.

Zij steeg op naar de Tuin van Indra (Paradijs) en wandelde daar, genietend van de hemelse bloemen en luisterend naar het zingen van de hemelse vogels met veelkleurige pluimage. Toen stak zij de regionen van de wolken en van bliksem en mist over en vloog over de hoogste bergen heen, zij baande zich een weg door de stormen en zag vele kluizenaarsplaatsen in de Himalaya's genesteld tegen de groene heuvels en de hoge toppen, naast kabbelende bergstroompjes.

Toen zij tenslotte de Mandarachala Berg had bereikt en daarheen afdaalde, zette zij zich op een rots van bergkristal en kwam in samadhi. Toen zag zij de koning, levend in een eenzame hut, mediterend en zich bezig houdend met Yoga oefeningen, maar nog steeds zonder Zelf-realisatie, werkelijke verlichting of echte vrede.

Hoewel zij ernaar verlangde om hem tot de goddelijke kennis der Waarheid te leiden, wist zij dat het niet geschikt zou zijn om hem in haar eigen vorm en gestalte hierover te onderwijzen, want hij zou haar slechts als zijn gemalin zien en zou niet met volle aandacht naar haar luisteren. Daarom veranderde zij haar gedaante in die van een brahmacharin.¹⁾

¹⁾ *Brahmacharin*: volgeling die door een Guru geaccepteerd is en die als leerling van de mystieke Leer gelofte heeft afgelegd van beheersing in gedachte, woord en daad, en die samen met de Guru in een kluizenarij woont.

Evenals een golf, die de ene vorm verlaat om een volgende aan te nemen, zo nam Chudala de gestalte aan van een jonge asceet en begon een voet boven de aarde te wandelen, in de lucht.

In deze vorm, als brahmacharin, in de ene hand een waterkom, en in de andere een rozenkrans van rudraksha pitten, met sereen gelaat, het voorhoofd geverfd met heilige as, en het heilige witte brahmin koord over zijn schouder, verscheen zij voor de koning.

Toen hij de brahmacharin zag, rees Sikhidhwaja op, boog zich voor hem neer, bood hem bloemen en vruchten aan, en vroeg zijn gast om onder een schaduwrijke boom te gaan zitten.

Toen zei hij: 'Deze dag heeft mij geluk gebracht, nu ik u hier in mijn nederige bladerhut zie; zeg mij, o zoon van een Deva, wat u hier brengt?'

De Brahmacharin antwoordde: 'O koning, ik ben op een lange pelgrimstocht en ik heb vele prachtige rivieren, heuvels, bloemen en bomen gezien, doch ik zag er geen die zuiverder van toewijding en devotie is dan gij zijt. Gij hebt grote soberheid betracht en vele geestelijke oefeningen gedaan en daarmee hebt gij uw lagere zelf overwonnen.

'Daarom buig ik mij voor u neder; wees zo goed mij te zeggen of gij iets gedaan hebt om zelf-realisatie te bereiken?'

De koning nam een bloemenslinger die hij gemaakt had ter aanbidding van God, en legde die om de hals van de brahmacharin, terwijl hij hem een eerbiedige groet bood.

Hij zeide: 'Het is zeer zeldzaam, O brahmacharin, om zulk een heilig mens als u te ontmoeten; ik weet dat het bieden van gastvrijheid aan een ongevraagde gast meer waard is dan het aanbidden van een Deva. Hoe sierlijk is toch uw lichaam, het doet mij denken aan de schoonheid en liefelijkheid van mijn echtgenote die op u gelijkt - doch gij zijt een brahmacharin

en hebt u gewijd aan Yoga, en het past niet om te zeggen dat gij op mijn koningin gelijkt.

Vertel mij, gezegende, wiens zoon gij zijt en met welk doel gij mij bezoekt, en wat uw reisdoel is?

De brahmacharin antwoordde: 'In oude tijden, o koning, bezocht de goddelijke Narada de vallei van Sumeru, de verblijfplaats van het eeuwige voorjaar. Bloemen, tere jonge blaadjes, fluisterende bergbeekjes en prachtige vogels zijn in die vallei, en daar leven vele Brahmana's, die zich met contemplatie bezig houden, in hutten en grotten. De goddelijke en Heilige Narada verheugde zich die heilige plaats te zien, bevoeid door de heilige rivier de Ganges, en die alleen toegankelijk was voor gezuiverde zielen.

Hij zette zich daar neder en kwam in samadhi en hij verbleef in die gezegende staat van bewustzijn. Toen hij neerdaalde van de hoogten van zijn samadhi, hoorde hij het tinkelen van sieraden van een vrouw, en daar hem dit zeer verwonderde, keek hij om zich heen en zocht naar de oorsprong van het geluid.

Zo kwam hij aan de lachende stroom van de Ganges, die voortsnelde als vloeibaar zilver, en ontwaarde de hemelnimf Urvashi, die zich met haar gezellinnen in de heilige rivier baadde.

Toen zijn blikken op hun naakte en schone gestalten vielen, verloor hij zijn geestelijke onderscheidingsvermogen en zijn geest kwam onder de bekoring van zinsgenot.'

De koning onderbrak hem hier, zeggende: 'O brahmacharin! Sri Narada was een grote Wijze; hoe was het mogelijk dat zelfs zijn geest in beroering werd gebracht door die ontklede hemelnimfen?'

De brahmacharin antwoordde: 'Zolang het lichaam bestaat, blijft ook de natuur van de functies ervan bestaan; dit is evenzeer het geval bij wijze mensen als bij onwetenden; het verschil is dat een wijs mens niet opgewonden raakt wanneer genotsgevoelens opkomen

en zijn lichaam overstelpen, noch is hij onderworpen aan wanhoop of vertwijfeling wanneer hij door lijden wordt belaagd.

De onwetende mens is echter als een slinger, die heen en weer gaat tussen een lach en een traan, of als een wit laken dat gemakkelijk in allerlei kleuren geverfd kan worden. Maar de ware Wijze gelijkt op een wassen plaat, die niet aangetast wordt door kleur, en waar geen druppel van het water van genot of pijn op blijft hangen.

De ziel van de wijzen wordt niet beïnvloed door genot of door pijn, doch de onwetenden zien hier genot en ginds pijn; alleen de Wijze ziet alles als een weerkaatsing van de grote Atman, die aan alles ten grondslag ligt, en dientengevolge is hij niet gebonden, maar vrij.

Weet, o koning, dat de wens de moeder is van alle activiteit. De wereld is tot bestaan gebracht door de verstoring in het evenwicht van de drie guna's, (Sattva, Rajas, Tamas)¹⁾ door de wens van het zuivere Bewustzijn. Wanneer de afhankelijke ziel in de kundalini²⁾ verblijft, en zich met emoties en zintuigen identificeert, dan lijdt zij en verheugt zich, naar gelang van de weerkaatsing die daarin veroorzaakt wordt, doch wanneer de ziel zich door de macht van kennis realiseert dat zij los staat van alle illusie, ziet zij zichzelf zoals zij werkelijk is - absolute Gelukzaligheid!

¹⁾ *Guna's*: volgens de Hindoesche metafysica zijn het universum en alle geschapen wezens samengesteld uit drie kwaliteiten (guna's). Dit zijn: licht, harmonie, zuiverheid en evenwicht (sattva guna), activiteit, hartstocht en strijd (rajas guna) en inertie, duisternis, traagheid en onwetendheid (tamas guna). De natuur van iedere mens wordt beheerst door een van deze drie guna's die, tezamen genomen, de basis vormen van de menselijke 'personaliteit'.

²⁾ *Kundalini*: Kosmische vitale energie in het universum en in de mens.

Dus, wanneer zij weet: 'Er is geen activiteit in mijn Zelf, en ik ben niet het lichaam', dan wordt zij passieloos, en is zelf Gelukzaligheid.

Een verbrande boom draagt geen bladeren of vruchten, en zo weet de Jiva¹⁾, wanneer zij bevrijd is van de onwetendheid van hartstochten, dat zij van nature vol gelukzaligheid is.'

De koning antwoordde: 'O gezegende brahmacharin, uw woorden zijn vol wijsheid en zij schenken mij zoveel vrede, dat ik er niet genoeg naar kan luisteren! Wees nu zo goed om mij van uw eigen geboorte en leven te vertellen.'

De brahmacharin antwoordde: 'Sri Narada, de goddelijke Rishi, veroorzaakte op wonderbaarlijke wijze mijn geboorte. Ik werd niet uit een vrouw geboren, doch werd door de heilige Wijze tot bestaan gebracht door de macht van een heilige mantra.

Toen ik op die wijze geboren was, bracht Narada mij bij zijn eigen vader, die mij liefdevol opnam en mij zijn zegen schonk, zeggende: 'O kind, moge het u gegeven zijn Brahman te kennen.' Daarom is de goddelijke Rishi Narada mijn vader en men noemt mij Kumbha.'

'O Deva!' antwoordde de koning, 'Gij schijnt mij toe de geïncarneerde Wijsheid zelve te zijn en uw woorden verraden uw hoge staat.'

¹⁾ *Jiva*: Persoonlijke Zelf.

hoofdstuk vier

De brahmacharin vervolgde:

‘Ik heb u nu verteld over mijn geboorte, O koning, vertelt gij mij nu wie gij zijt en voor welk doel gij hier zijt?’

Sikhidhwaja antwoordde: ‘Na zeer veel uitstekend karma, zoals aalmoezen schenken aan Brahmanen en de armen, na vele offeranden en lang bidden tot God, is het pas mogelijk dat iemand zulk een wijs mens als gij kan ontmoeten.’

Kumbha onderbrak hem, zeggende: ‘O koning, genoeg, genoeg van zulke eerbewijzen. Wees nu zo goed om over uzelf te vertellen.’

Toen zeide de koning: ‘Mijn naam is Sikhidhwaja. Ik heb mijn koninkrijk opgegeven omdat ik het vol onvolmaakt-heden en lijden vond, die de oorzaak zijn van steeds wederkerende geboorte en dood.

Nu woon ik in dit woud, omgeven door de schoonheid van de natuur. Ik weet zeker dat gij alles van mij weet, doch daar gij het vraagt, vertel ik u dit.

Ik bid en mediteer drie keer per dag en zeg vol vertrouwen mijn mantra. Toch heb ik niet die innerlijke Vrede verworven die blijvend is. Hoewel ik vele pelgrimstochten heb gemaakt, ken ik geen rust. Daarom bid ik u om mij verlichting te schenken, opdat ik die geestelijke Vrede moge ontvangen die blijvend is.’

De brahmacharin antwoordde: ‘Gij hebt uw koninkrijk opgegeven en leeft nu in deze hut, en houdt u aan strenge regels. Eens noemde gij uw koninkrijk het uwe, en nu noemt gij deze hut de uwe. Wat is het verschil? Uw geest is als een bij die in een

cel woont, hoewel hij zich overal heen verplaatst; gij hebt het ene object opgegeven, en hebt dadelijk een ander gevonden.

Gij weet niet waarom gij de wereld hebt afgezworen. Eens waart gij omgeven door de luxe van een paleis en nu bezit gij bloemen, een hertehuid en een rozekrans. Die schenken u niet de ware Vrede. Ontwaak tot uw ware Zelf, dan pas zult ge vrede kennen.

Eens vroeg ik mijn vader, Sri Narada: 'Wees zo goed mij te zeggen of Kennis beter is dan Handeling?' Hij antwoordde: 'Kennis leidt tot volmaakt geluk; toch zijn riten goed voor de onwetenden. Indien een mens zich niet aan ritueel houdt, zoals erediens, aalmoezen schenken en dienen van de Brahmana's, dan zal hij geneigd zijn om zich over te geven aan zondige handelingen, en daardoor terugvallen tot duistere incarnaties. Handeling leidt niet tot Vrede, alleen Kennis doet dit.'

'O koning, waarom zijt gij vervallen in deze poel van onwetendheid? Eens leefde gij in een paleis, nu in een hut, en het resultaat is niet verschillend. Verandering van woonplaats heeft geen geestelijke verdienste, want nog steeds zijt gij onwetend.

Zolang de mens voelt dat hij iets 'doet', leeft hij nog in onwetendheid. Wees vrij van alle wensen en activiteiten, en ontwaak tot uw ware Natuur. Zonder wensen te zijn, betekent vrij te zijn. Verwachtingen scheppen gebondenheid.

Mediteer aldus: 'Ik ben Brahman', koester geen andere wensen en vestig u vast in absoluut bewustzijn, dat is het enige doel van kennis, en dit is het enige dat waard is geweten te worden.

Streef ernaar om uw ware Zelf te leren kennen. In welk een draaikolk van onwetendheid zijt gij terecht gekomen! Zonder kennis van het Zelf is geen geestelijke Vrede mogelijk, noch in deze noch in gene wereld.

Evenals een boom onbeweeglijk is wanneer er geen wind is, zo is ook de ziel vol vreugde wanneer zij vrij is van alle verwachtingen.'

Toen riep de koning uit: 'O brahmacharin! Gij zijt mijn geestelijke vader, gij zijt mijn Guru! Gij hebt mijn ogen geopend voor een grote waarheid. Ik zie nu dat mijn wensen altijd de oorzaak zijn geweest van mijn lijden. Ik voel dat ik ben als de uitgedroogde stam van een boom. Wees zo goed, o grote Heer Guru, mij te vertellen op welke wijze ik vrede kan verwerven.'

De brahmacharin vervolgde: 'Nadat gij de wereld vaarwel had gezegd, had gij naar een Sat-Sanga moeten gaan van geestelijke en geleerde Brahmana's en gij had deze moeten vragen: 'Wat is gebondenheid? Wat is bevrijding? Wat ben ik? Wat is deze wereld? Hoe is de wereld geschapen en hoe zal hij zich oplossen?'

Daar gij zonder Sat-Sanga's en zonder het gezelschap van deze heilige Guru waart, zijt gij geworden als de stam van een boom in dit woud. Ik raad u aan om Sat-Sanga's te gaan bezoeken en om de herinnering aan voorbije vreugde op te geven en geen verwachtingen te koesteren voor de toekomst. Aldus heb ik het van mijn vader, Sri Narada, gehoord.'

De koning antwoordde: 'O Rishi! Ik erken u als mijn Guru. Wees zo goed om mij naar Sat-Sanga's te begeleiden en mij de weg te wijzen naar de uiteindelijke Bevrijding die Volmaaktheid is.'

De brahmacharin antwoordde: 'Ik wil u gaarne onderwijzen, doch de lessen zullen geen vrucht dragen indien gij er niet uw volle aandacht aan schenkt, en de woorden in het diepst van uw hart bewaart. Een kraai die op het dak zit, hoort ook de Waarheid op een Sat Sanga, toch blijft hij een kraai! Wees niet als de kraai, o koning! Hoor de Waarheid en neem die in u op. Laat uw hart en uw geest gekleurd worden door de Waarheid die gij hoort.'

Toen zei Sikhidhwaja: 'Heer, ik zal uw aanwijzingen volgen. Evenals ik de raadgevingen van de Schriften betreffende de riten heb gevolgd, zo zal ik nu uw heilige bevelen opvolgen.'

Kumbha antwoordde: 'Weet o koning, dat de lessen die ik u geef voor uw eigen bestwil zijn; neem hen aan zonder enige reserve in uw geest. Evenals alles wat een wijze vader tot zijn zoon zegt slechts voor zijn welzijn is, zo moet gij goed weten dat alles wat ik u zal leren alleen voor uw bestwil is.

Blijf er vast op vertrouwen dat deze oude en heilige Waarheid u het hoogste goed zal brengen, Zelf-realisatie. Hoor het met vertrouwen aan, O koning, en met volle aandacht. Hoor het aan met verstand en met toewijding.'

hoofdstuk vijf

De Brahmacharin vervolgde:

‘Wat heb ge opgegeven, O Sikhidhwaja? Het koninkrijk was niet van u. De vrouwen en de paleizen waren niet van u. Bovendien heeft het feit dat gij dat alles hebt opgegeven, niets veranderd aan de natuur van die dingen! Die zijn vandaag precies zo gebleven als zij ooit waren.

Hetzelfde geldt ook voor alle olifanten, paarden, tuinen, parken, alles waarvan gij zegt dat gij het hebt opgegeven. O koning! Gij hebt niet alles opgegeven. Geef op wat werkelijk van u is, dat is pas echt verloochening.’

Toen Sikhidhwaja deze woorden hoorde, fluisterde hij in zichzelf: ‘Dit woud is van mij, deze bloemen en boeken zijn van mij, ik zal ze opgeven.’ Daarom zei hij: ‘Heer, ik geef dit woud op, en deze boeken en bloemen die van mij zijn. Zal dit niet volledige verloochening zijn?’

Kumbha antwoordde: ‘Het woud en de bloemen bestonden lang voor u. Zij zijn niet van u. Geef op wat werkelijk van u is, dan zult gij gelukkig zijn.’

Toen hij dit hoorde, zei de koning: ‘Heilige Wijze, deze hut, deze waterkruik, deze rozenkrans zijn van mij en ik zal ze opgeven om mijn verloochening vol te maken.’

Weer antwoordde Kumbha: ‘De hut behoort tot de aarde evenals het woud waarvan zij gemaakt is, en evenzo de andere dingen. Welk recht hebt gij om dingen op te geven die niet van u zijn?’

Toen bood Sikhidhwaja aan om zijn dekens en zijn

drinknap op te geven, doch de brahmacharin maakte hem weer duidelijk dat ook deze niet van hem waren.

Toen stond de koning op, raapte enige droge takken bij elkaar, maakte vuur en wierp daar zijn staf in, zeggende: 'Vaarwel, goede vriend, gij hebt mij lange tijd gezelschap gehouden en ik dank u daarvoor.'

Met dergelijke woorden wierp hij ook zijn hertehuid en zijn rozenkrans in de vlammen.

Er stond een sterke wind en terwijl hij onaangedaan en stil toekeek, verteerden al deze dingen in het vuur en in de stilte van het woud.

Toen hij al deze dingen tot as had zien verbranden, dacht de koning dat hij nu gelukkig zou zijn, daar hij geen bezittingen meer had, en geen gehechtheid noch afkeer voelde.

Hij peinsde: 'Ik, mij en mijn' is de wortel van alle kwaad en nu is er niets meer dat ik mijn eigen kan noemen; nu heb ik het geluk en de waarheid gevonden. Nu ben ik volmaakt. Ik ben als overwinnaar tevoorschijn gekomen.'

Hij sprak Kumbha aan, zeggende: 'O zoon van een Deva! Nu is de ruimte mijn kleed, de aarde mijn bed, de wind brengt mij koelte en de wolken zullen mij baden. Is mijn verloochening nu volmaakt?'

'Nog niet, nog niet', verklaarde de brahmacharin. 'Geef op wat van uzelf is.'

Toen vroeg Sikhidhwaja: 'Is mijn verloochening dan nog niet volmaakt? Nee, nee, ik zie het al. Mijn lichaam is nog van mij en ik zal mij van gindse rots naar beneden storten.'

Dit zeggende snelde hij erheen om zijn plan ten uitvoer te brengen, doch de brahmacharin hield hem tegen en zeide: 'Het verkrijgen van een menselijk lichaam is het resultaat van veel goed karma, verlies het daarom niet; bovendien, moeten wij nooit iets aan het lichaam wijten, want het is slechts een lichaam en op zichzelf ongevoelig. Wanneer bloemen en vruchten in een sterke wind

van de bomen vallen, zullen wij dit nooit aan de boom verwijten.

Verloochen het ego, O koning, het ego dat het lichaam in zijn macht heeft. Evenals de wind het water van de zee in beweging brengt, zo wordt het lichaam in beweging gebracht door het ego.'

'O heilige Wijze, onderricht mij verder in dit mysterie, antwoordde Sikhidhwaja. 'Ik heb hier nooit van gehoord in de leer van Hatha-Yoga.'

Kumbha antwoordde: 'Prana, de levensadem, is de wortel van het lichaam. Doe daar afstand van, o Koning. Alles wat ge in de objectieve wereld ziet, is een materialisatie van de geest. Alleen Atman is Essentie, het is noch een, noch vele.

De wortel van alle onwetendheid en lijden ligt in de geest; geef de geest op, dan zult ge werkelijk een koning zijn! Het opgeven van materiële dingen heeft geen enkele betekenis. Het is de geest die geboren en weer geïncarneerd wordt.

Zolang men niet weet dat Atman de stille getuige is van de geest, en dat de Atman nooit enige handeling verricht, zal het lijden in de een of andere vorm de Jiva belagen. De Atman te kennen, is de enige weg tot onsterfelijkheid. Evenals het veld de oorzaak is van het ontkiemen van de planten, zo is de geest de oorzaak van herhaalde geboorte en dood. Wanneer ge het veld in brand steekt, vernietigt ge de oorzaak van het ontkiemen; verloochen daarom de geest en gij zult bevrijd zijn van geboorte en dood.

Wees als de grote ruimte, O koning, die vrij is terwijl hij alles ondersteunt. Ruimte is een les in verloochening.

De objecten die verloochend moeten worden, liggen opgesloten in de geest. Onthechtheid, juist gedrag en de wens om macht te bezitten zijn alle scheppingen van de geest.

Het is de geest die deugd en ondeugd scheidt en

die zich dan in de een of de ander steekt. Wanneer de geest verloochend is en in Atman verzinkt, dan is dit ware veroochening. Bedelaars ontvangen geen genade. De geest is een bedelaar, want hij scheidt wensen en gaat er dan op uit om die te verwezenlijken.

O koning, wanneer gij werkelijk de geest hebt verloochend, zult gij het hele universum in uw Zelf zien. Evenals het koord van een rozekrans alle kralen ervan bijeen houdt, zo is Atman ook datgene wat alles onderscheut. Hij die op deze wijze, in kennis, afstand doet, bereikt het Geluk. Weet dat Maya en het ego verschillende namen zijn voor de geest.

De heerschappij van de geest wordt niet bereikt door het opgeven van materiële bezittingen. Heerschappij over de geest betekent boven de wensen te staan. Er is geen vrede en geen geluk mogelijk wanneer de geest niet verlicht is door Kennis. Atman is absolute Gelukzaligheid. Dit is zijn Natuur, en door Atman te realiseren, wordt ge vervuld van Geluk.

Teneinde Atman te leren kennen is het noodzakelijk om wensen op te geven. Uw natuur, O koning, is de zetel van eeuwige, onveranderlijke Gelukzaligheid, wat blijft er dan nog te wensen over? Door de Ruimte worden alle werelden ondersteund, daarbij inbegrepen de wereld van de Lichtende Wezens.

Indien de ruimte zelf ondersteund wenste te worden, zou dit het toppunt van onwetendheid zijn. Dus moet gij, Sikhidhwaja, uw wensen opgeven. Wanneer gij alle wensen hebt opgegeven, zult ge bevestigd zijn in de vrede van de passieloze staat.

Weet dat Atman het substraat is van alles. Zelfs het verleden, het heden en de toekomst worden erdoor vastgehouden. Evenals de golven gedragen worden door de zee, zo is alles bevestigd in Atman.

Weet ook dat het de valse identificatie is van Atman met de geest (en door de geest) die lijden veroorzaakt. Hoe kunnen de Atman, die zuiver Bewustzijn is,

en de geest, die nooit op zichzelf kan bestaan, op gelijke voet met elkaar staan? Dit is de *knoop* van bewust en onbewust, en die kan alleen ontward worden door Kennis van de Waarheid.

Evenals het allerkleinste zaadje in potentie een boom in zich heeft, zo is ook de wereld aanwezig in de geest; alleen wanneer het zaad vernietigd wordt, verdwijnt daarmee ook de potentiële boom.

Weet tenslotte ook, O koning, dat wanneer de geest door onthechting is opgelost, er ook een einde komt aan de wereld van onwetendheid.'

hoofdstuk zes

De heilige Vasishtha vervolgde:

Gezegende Rama! Toen de brahmacharin Kumbha had uitgelegd dat verloochening van de geest pas de ware verloochening is, merkte de koning op:

‘O heilige Guru, ik begrijp nu dat de geest als een aap is, die van tak tot tak springt op de boom van Wereld-manifestatie. Wees zo goed mij in te lichten over de wijze waarop ik de geest kan beheersen.’

Kumbha antwoordde: ‘Het is heel gemakkelijk, O koning, om de geest te beheersen. Doch alleen hij die de Waarheid kent, kan dit doen.’

‘Hoe dat, hoe toch? O gezegende?’ vroeg de koning. ‘Ik vind het moeilijk om de geest te beheersen, net als kinderen het moeilijk vinden om een grote glibberige vis vast te houden.’

Kumbha zeide: ‘Weet eerst hoe de natuur is van de geest. Zij is opgemaakt uit wensen, herinneringen en latente indrukken uit het verleden. Geef al deze wensen op, denk eraan dat de zoete herinneringen onwerkelijk zijn, dan zal de geest tot bedaren komen.’

Toen merkte Sikhidhwaja op levendige toon op: ‘O brahmacharin, de geest is een bloem en haar geur is de wereld; het lichaam is een strohalm en de geest is als de storm die haar heen en weer doet gaan. Leer mij nog meer, als het u belieft.’

Toen vervolgde Kumbha: ‘Bewustzijn is het eeuwig zuivere en smetteloze veld¹⁾; het ego is daar het zaad in.

¹⁾ *Veld*: Universele substantie wordt het ‘veld’ genoemd, omdat de vruchten van handelingen daar geoogst worden als op een veld. De Kenner van het veld is de Bewoner van het lichaam (Atman).

Dit ego wordt ook de geest genoemd; en dit is het, dat onwerkelijk is.

Bewegingen in het ego nemen de vorm aan van het lichaam en de zintuigen. De rede toont aan wat de ware aard is van de valse zekerheid in die vorm. Het is het gevoel van 'Ik ben', en van bewustzijn dat zich beperkt heeft tot het individu. Dat is het beperkte ego.

Het ego is dus het zaad van de Boom van het Wereldproces. Vreugden en leed zijn de zoete en bittere vruchten ervan. Wanneer men dit gevoel van ego, dit gevoel van 'Ik ben iets apart' - kan vernietigen, dan snijdt men de wortel door van deze Boom van Wereldmanifestatie.'

Sikhidhwaja was zeer ingenomen met dit grote geheim, en daar hij nog meer ervan wilde horen, zei hij: 'O heilige Kumbha! Ik zie dat de werelden, zowel subjectieve als objectieve, die in tijd-ruimte bestaan, hun oorsprong en wortel hebben in het beperkte ego.

Evenals de golven opkomen in een rustige zee, door de kracht van de wind - zo 'schijnt' de eeuwig rustige Atman verstoord te worden door het rijzen en dalen van het valse ego. Door dit uit te bannen, vernietigt men het hele wereldproces. Hoe wonderbaarlijk is deze kennis!

Hoe ontwetend was ik om mij te richten op de fysieke Yoga (Hatha Yoga). Ik heb gehoord van de traditie van vuur en brandstof; wilt gij zo goed zijn mij dit te leren? Indien ik een koninkrijk bezat, zou ik het u schenken, O heilige brahmacharin!

Ik weet ook dat het zaad van de wereld in de geest ligt en dat de geest haar oorsprong heeft in het ego.'

Toen onderwees Kumbha hem verder, zeggende: 'Wat ben ik? Wat is de wereld? Dat onderzoek naar de Waarheid wordt het Vuur genoemd. Verbrand het valse 'ik', dat zich met het lichaam identificeert, in dit vuur van onderzoek. Wanneer dit bereikt is, dan verblijft het 'Ik' in Atman.

Vertel mij nu, o Koning, wat ik u geleerd heb?'

De koning antwoordde: 'O heilige Rishi, ik weet dit: ik ben noch de aarde noch de heuvelen, noch ruimte noch tijd; en het lichaam dat gemaakt is van beenderen, bloed, weefsel en huid, ben ik ook niet; noch ben ik de rede noch de geest; ook het ego ben ik niet. Ik ben vrij van dit alles.

Toch, gezegende brahmacharin, begrijp ik nog niet hoe of wanneer dit valse ego vast werd gekoppeld aan zijn ware Zelf. Ik kan mijn bewustzijn nog steeds niet ervan losmaken, het is zo hardnekkig.'

Toen zei Kumbha: 'Geef dit beperkte ego op. Het dient nergens toe om mij te vragen naar het 'hoe' of 'waarom'. Alleen door het op te geven zult ge vinden dat ge zuiver Bewustzijn zijt.'

Sikhidhwaja antwoordde: 'O gezegende Guru, ik weet dat ik van nature Atman ben en dat deze Atman het Zelf is van alles. Ik ben Gelukzaligheid, en alles wordt erdoor verlicht; doch ik weet niet hoe het valse ego, de smet van egoïsme, mijn bewustzijn kwam te bedoezelen. Ik kan het nog steeds niet in toepassing brengen door het uit te bannen.

Ik weet door uw welwillende lessen dat mijn ware Natuur Atman is; ook dat ik vrij ben van 'Ik' en 'Gij', en toch ben ik nog niet geheel en al bevrijd van het gevoel van 'ego'. Soms denk ik dat ik het ben, doch wanneer het mijn geest weer overrompelt, dan voel ik dat ik Sikhidhwaja ben, en dan ben ik weer van deze wereld! Wees toch zo goed om mij te leren hoe ik dit moet overwinnen.'

Kumbha vervolgde: 'Er bestaat geen gevolg zonder oorzaak, O koning. Indien ge ooit een gevolg ziet zonder oorzaak, weet dan dat het iets geheel onwerkelijks is, een illusie.

Het hele universum, vanaf Ishwara tot aan een blok hout toe, is een schepping van gedachten en dus onwaar.

Ik zeg u, O koning, uit eigen, geestelijke ondervinding, dat de wereld niet meer is dan een dwaallicht,

of het schijnbare zilver dat men in parelmoer ziet. Het lichaam 'verschijnt' in Atman evenals een koord dat op de grond ligt een slang 'schijnt' te zijn, het is niet meer dan een illusie.

Evenals een droom niets meer is dan een droom (een projectie van de geest van de dromer), evenzo is dit universum een projectie van de geest. Wanneer deze illusie u verlaat, zult ge alleen Atman zien. Wat als waar geldt voor uw lichaam, geldt ook voor Ishwara, beide zijn scheppingen van Maya.'

Toen sprak de koning nadenkend: 'Ik zie het, ik begrijp nu, o grote Rishi, dat de hele wereld Maya is. Nu pas ontwaak ik en ik realiseer mij dat in werkelijkheid alles Atman is. Alles wat de geest waarneemt, is onwerkelijk. Alleen Atman is realiteit. Dit is mijn overtuiging. De oorzaak van Ishwara is Brahman. Brahman is de onverwoestbare Realiteit en Het is mijn Atman.'

Kumbha antwoordde: 'Oorzaak en gevolg bestaan alleen in de dualiteit; elk object dat bepaald is door tijd, ruimte en oorzaak, moet onwerkelijk zijn, daar het veranderlijk is. Alle veranderlijkheid is onwerkelijk.

Weet dat Atman de Ene zonder Tweede is. Het is noch een nog meer dan een. Het is noch subject noch object. Zijn Essentie is onveranderlijk. Het is de Realiteit die ten grondslag ligt aan tijd en ruimte.

De verhouding tussen oorzaak en gevolg bestaat alleen in de dualiteit. Atman is dus noch het ene noch het andere. Het is Absoluut Bewustzijn.

Evenals de sneeuwman wegsmelt onder de stralen van de zon, O koning, zo lost onwetendheid zich op in het licht van kennis. Gij zult mijn geestelijke ondervinding bevestigen dat alles Atman is.

Wees in de eerste plaats vast verankerd in uw eigen Natuur, Atman, en realiseer u dat alles - vanaf Ishwara tot de minste worm Atman is.'

Sikhidhwaja zei toen: 'O heilige Guru, dankzij uw

goedheid ben ik nu ontwaakt en weet ik dat ik smetteloos ben. Ik buig mij eerbiedig neer voor mijn eigen Zelf. Doch zeg mij, gezegende brahmacharin, waarom gij leert dat Ishwara zonder oorzaak is? Atman, die oneindig is, onverwoestbaar en zonder tweede, is toch de oorzaak van Ishwara?’

Kumbha antwoordde: ‘Gij zegt dat Atman oneindig is. Nu dan, datgene wat oneindig is moet onvoorwaardelijk zijn, niet afhankelijk van tijd of ruimte.

De afwezigheid van dualiteit in Atman maakt dat het onmogelijk de oorzaak van iets kan zijn. Een oorzaak bestaat voor en na het gevolg, evenals klei bestaat in verband met een stenen pot.

In Atman is begin noch einde. Bovendien: een oorzaak moet een verandering ondergaan of een andere vorm krijgen, teneinde een gevolg te worden. Atman is onverwoestbaar en onveranderlijk. Het is nooit van zijn eigen Natuur afgeweken.

Daar er geen dualiteit is in Atman, is het noch subject, noch object. Noch is er enige actie in. Het is eeuwig zuiver, evenals de azuren hemel of de diepten van de ruimte; en het is uw eigen Natuur, O koning!’

Toen hij deze grote Waarheid hoorde, verklaarde Sikhidhwaja: ‘Hoe wonderbaarlijk! Hoe wonderbaar! Ik zie dat Atman zonder tweede is; dat Het noch oorzaak noch gevolg is. Het is absolute Kennis. Ik ben nu bevrijd van kennis en van onwetendheid. Ik ben Nirwana. Gegroet zij mijn eigen Zelf.’

De heilige Vasishtha besloot:

Toen de koning deze woorden van Kumbha gehoord had, kwam hij in Nirwana en bleef een heel uur en een half in samadhi, zoals een vlam die niet verstoord wordt door de wind.

Toen deed Kumbha hem weer ontwaken tot gewoon bewustzijn van het lichaam en zei: ‘Wat hebt

gij te doen met trance¹⁾ of met gewoon wakend bewustzijn? Gij zijt Atman, het Absolute.

Een juweel in een kistje straalt geen licht uit naar buiten, doch wanneer het daaruit wordt gehaald, wordt de schone straling zichtbaar; zo is het ook met u. Gij zijt tevoorschijn gekomen uit het kistje van onwetendheid en nu schijnt uw licht van goddelijke kennis naar buiten.

Leef voortaan, O Sikhidhwaja, in geestelijke Vrede en bevrijd van uw beperkingen. Geen smet kan u nog treffen, want gij zijt smetteloos.'

¹⁾ *Trance*: Dit betekent hier Nirwana, zoals uit de tekst blijkt, het is een verheven, maar toch relatieve staat van bewustzijn.

hoofdstuk zeven

OM

De heilige Vasishtha vervolgde:

Gezegende Rama! Nadat hij deze woorden van grote wijsheid gehoord had, was Sikhidhwaja gevestigd in geestelijke Vrede.

Tot Kumbha zeide hij: 'O gezegende brahmacharin! Ik heb u nog een vraag te stellen: Atman is absolute Kennis en eeuwig zuiver. Hoe komt het dan dat de triade van kenner, kennen en het gekende, daarin plaats vindt?'

Kumbha glimlachte en antwoordde: 'Alle beweeglijke en onbeweeglijke dingen, alle uiterlijke en innerlijke objecten, vertonen zich slechts zolang tot zij opgelost worden wanneer de wereld-periode (Kalpa) wordt opgelost.

Dan blijft alleen nog Atman over. Dan is er noch licht noch duisternis. Atman is noch werkelijkheid, noch onwerkelijkheid; het is eeuwig Zelf-lichtend.

Evenals het licht van een schoon juweel zich uit in straling, zo 'schijnt' het licht van Atman als de wereld. Alle naam en vorm is een illusie.

Weet wel, O koning, dat noch 'ik' noch 'gij' ooit in Atman oprijst. *Dat* is eeuwige Vrede. Het is absolute Kennis en absolute Gelukzaligheid.

Leef voortaan gevestigd in deze Atman, die nietiger is dan het nietigste, en groter dan het grootste. Het omvat alle ruimte. Het universum is erin opgenomen als een klein strootje in een groot korenveld.

Wanneer het bewustzijn naar buiten is gericht, dan

doet de wereld zich voor als een materialisatie van Licht. Wind heeft een kwaliteit van beweging en toch ook van stilte of rust. Wanneer de wind zich beweegt, kunnen wij het waarnemen of voelen, doch wanneer hij gaat liggen, kunnen wij hem niet waarnemen of voelen.

Hetzelfde is het geval met Atman. Wij nemen het universum waar door het individuele bewustzijn, als manifestatie van Atman; doch wanneer die manifestatie wordt ingetrokken, ondervinden of ondergaan wij het universum niet.

Atman is absoluut Bestaan - terwijl het universum in bestaande staat is: het komt en gaat. Wanneer wij het universum dus op de juiste wijze waarnemen en ondervinden, O koning, dan is het Atman en vervuld van gelukzaligheid: doch wanneer het door onwetendheid valselijk beoordeeld wordt, 'doet het zich voor' als een wereld vol kwaad, leed en verdriet.

Daarom is het onvermijdelijk dat iemand die bezeten is van zo'n vals wereldbeeld, lijden moet; iemand daarentegen wiens bewustzijn Zelfkennis bezit, ziet de hele wereld als een tuin van gelukzaligheid.

Atman betekent Zelf. Hij die de wereld als zijn eigen Zelf ziet, die is inderdaad vrij van alle leed! De wereld, O koning, bestaat slechts in uw eigen gedachten en gevoel, en gij ondervindt vreugde of verdriet naar gelang van uw eigen bewustzijnsgewaarwordingen, die zichzelf projecteren als de wereld.

Voor diegene die geen giftige gevoelens of gedachten heeft, bestaat er geen gif; voor hem daarentegen die giftige gedachten heeft, wordt zelfs nectar tot vergif!

De wijze weet dat de wereld niet anders is dan een uitdrukking van zijn eigen gedachten-gevoelens, en daarom ondervindt hij geen leed of verdriet; terwijl een onwetend mens, ondanks overdaad aan rijkdom, altijd onderhevig is aan verdriet en leed.

Ken het grote geheim, O koning, dat de geest en

de emoties slechts andere namen zijn van Atman. Gij moet weten dat, evenals alle sieraden, zoals gouden oorbanglers, ringen, armbanden, niets anders dan goud zijn, weet dat evenzo alles Atman is.

Ondervinding en emotie zijn de uitstraling van Atman. Geest heeft de wereld in Atman geschapen. Het begin van alles is Atman; en ook de oplossing is Atman. Alles wat zich anders voordoet dan Atman is slechts illusie.

O Sikhidhwaja! Wees vervuld van gelukzaligheid en weet dat ook tijd-ruimte een illusie is. Tijd-ruimte is iets dat de geest en de zintuigen als zodanig ondervinden, doch wanneer deze modificaties worden weggenomen, is alles Atman.

Zie Brahman, zie Volmaaktheid en gij zult zelf Brahman en volmaakt zijn. Evenals de ruimte in zijn eigen Natuur bestaat, hetgeen de leegte is, zo bestaat alles in Brahman.

Het universum is een manifestatie van het Geest-principe; het Geest-principe is Brahma, de Schepper. Wanneer Hij naar buiten schouwt, projecteert en scheidt Hij het universum; doch wanneer Hij naar binnen schouwt, lost het universum zich op in zijn oorzaak.

Daarom, O koning, leef, denk, voel en zie Atman, dan zult gij u bewust zijn van Geluk en Vrede.'

De heilige Vasishtha vervolgde:

Sikhidhwaja bood zijn hut aan de brahmacharin, opdat hij bij hem zou blijven, en Kumbha sprak drie uur lang met hem over de grote Waarheid dat Atman vrij is van alle actie en kwaliteiten.

Toen de zon in het Westen onderging, stonden zij op en liepen naar het dichtbij zijnde meer, waar volop waterlelies en lotusbloemen bloeiden. Daar vervulden zij hun rituele wassingen, offerden de acht avondgebeden en zongen de heilige Gayatri (een van de heiligste formules uit de Veda).

Later gingen zij een prachtig woud binnen, waar de bomen wel in vuur en vlam leken te staan door het licht van de ondergaande zon.

Zij wandelden door vredige open plekken, prachtige bossen en ook door kale vlakten, terwijl hun geest in volmaakte rust bleef, noch opgewonden noch ooit genoeg krijgend van elkaars gezelschap.

Het was Kumbha Muni's bedoeling om te zien of al deze verschillende soorten van landschappen enige verandering teweeg zouden brengen in de geest van de koning, of hij er vreugde of neerslachtigheid van zou onder vinden.

Geen van beiden had enige persoonlijke wens om de ander van dienst te zijn, en toch overlaadden zij elkaar met vriendelijke daden. Soms trokken zij het kleed van de Deva's aan en wandelden als twee hemelingen.

Op andere tijden sliepen zij op bladeren en bloemen uit het woud, en vaak op harde stenen zonder vreugde of tegenzin te koesteren, daar zij gevestigd waren in contemplatie van Atman, die Licht uitstraalde door hun geest.

Toen sprak de koningin haar gemaal aan: 'O koning, nu ga ik naar de Hemel (Brahma Loka). De schepping werd door Brahma geprojecteerd op de eerste dag van de Chaittra-maand, en de Lichtende wezens (deva's) houden elk jaar op die dag een feestelijke bijeenkomst in de Hemel, waar ook mijn vader, de Wijze Narada aanwezig is. Doch ik zal vandaag nog terugkeren. Tot die tijd moet jij in diepe meditatie blijven. Mocht jij echter terugkomen in uw lichaamsbewustzijn, concentreer u dan op dit bosje bloemen, dat ik voor u geplukt heb.'

Toen overhandigde Kumbha hem, als een vreugdeteken, de bloemen die in de Hemelwereld door een vrouw aan haar echtgenoot worden aangeboden.

Terstond steeg Chudala op in de ruimte, terwijl

Sikhidhwaja toekeek hoe zij opsteeg als een pauw, kijkend naar een regen-zwangere wolk!

Toen zij op het punt stond om uit het oog te verdwijnen, zoals een bliksemschicht verdwijnt in een wolk, nam Kumbha een bloemenslinger van haar hals en strooide die neer op de koning beneden haar.

Zij ging binnen in haar eigen appartementen in het koninklijke paleis als koningin Chudala, en hield een Staatsraad. Zij luisterde naar de verslagen van de ministers betreffende de staatszaken en gaf hun haar raadgevingen en instructies.

Verder gaf zij een audiëntie aan de voornaamste vertegenwoordigers van haar onderdanen, en toen zij ervan verzekerd was dat alles goed ging in het land, werd zij weer de brahmacharin Kumbha, en over de wolken heen vliegend, verscheen zij weer voor het aangezicht van de koning.

Daar zij nu overtuigd was dat Sikhidhwaja eindelijk een Zelf-gerealiseerd mens was, volkomen geworteld in de kennis van het Absolute, openbaarde zij zich als Chudala, en legde hem uit hoe zij zich aan hem had voorgedaan als Kumbha, teneinde hem te onderwijzen.

Toen kwam de koning in samadhi, en overtuigde zich door een intens ondervinden van de waarheid van haar woorden. Toen zei hij tot haar: 'O Devi! O onvergetelijke Yogini! O Maharani! Geliefde Guru, hoe kan ik u ooit mijn dankbaarheid betuigen? Welk een groot medegevoel hebt gij getoond door mij te onderwijzen!

Gij hebt mij geleid over de oceanen van zijn en worden. Wanneer een man een zuivere, wijze en toegewijde vrouw als zijn levensgezellin kan verwerven, is het gemakkelijker voor hem om de Godheid te realiseren. Hoe goed weet ik dit nu!

De Maharani antwoordde dat zij helemaal niets wonderbaarlijks had gedaan en alleen haar plicht deed toen zij hem bevrijdde van zijn zelfgeschapen

banden van onwetendheid.

Toen vroeg Chudala de koning of hij enig verschil zag tussen het leven van een kluisenaar en het leven van een soevereine vorst.

Sikhidhwaja antwoordde: 'Door uw goedheid en genade, o heilige leraar, heb ik Atman gekend, en het is mij nu om het even of ik als koning in een paleis woon, of als kluisenaar in een woud.'

Hij viel neer aan de voeten van Chudala, en waste die met tranen van dankbaarheid, zeggende: 'Gelijk de ruimte heb ik geen attributen; ik ben zuiver als de sneeuw van de Himalaya's. Ik ben Alles; zelfs datgene wat ik vroeger mijn geest noemde, of Maya, is niets anders dan mijn Atman; ik ben absolute Vrede.'

Toen de koningin hem vroeg wat hij verder wenste te doen, antwoordde Sikhidhwaja: 'Ik heb geen wensen; er is niets dat ik moet verkrijgen of waarvan ik afstand moet doen. Ik zal U, mijn Guru, gehoorzamen. Voortaan staat mijn leven in uw dienst.'

De koningin noemde hem Vishnu¹⁾ en wenste hem geluk. De volgende morgen mediteerden zij samen voor het welzijn van alle wezens en zongen de heilige Gayatri.

Als zijn Guru, stelde Chudala voor dat hij terug zou keren tot zijn koninkrijk, omdat voor een ware Yogi, een koninkrijk en een woud hetzelfde zijn.

Sikhidhwaja volgde de raad van de Yogini en hernam zijn troon.

Hij regeerde samen met Chudala duizend jaar als wijze vorst over hun rijk.

Tijdens hun weldadige regering waren er geen oorlogen, geen plagen en geen hongersnood.

Kenners van Brahman rezen overal op in hun rijk.

¹⁾ *Vishnu*: Een van de namen van God.

De heilige Vasishtha besloot:

Gezegende Rama! Toen hun Prarabdha Karma¹⁾ tot een eind kwam, gaven Sikhidhwaja en Chudala hun lichaam op en vonden zij uiteindelijk, lichaamloos Geluk en werden opgelost in de Opperste Brahman.

Moge wat met hen gebeurde, o geliefde leerling, ook uw goddelijk lot zijn.

OM

TAT SAT

SHANTI

¹⁾ *Prarabdha* Karma: het lot, de levensloop.

In de Symposion-reeks verschenen:

EPICLETUS, ENCHEIRIDION

Stoïcijns filosoof uit Phrygia, een vrijgelaten slaaf, die in Rome en later in Nicopolis in Epirus, een grote kring leerlingen om zich heen verzamelde.

Hier toe behoorde ook Arrianus, die na de dood van Epictetus zijn leer in een uitvoeriger (Diatribae) en in een meer beknopt (Encheiridion) werk te boek stelde.

BHAGAVAD GITA

De Bhagavad Gita (Het Lied van de Heer) neemt evenals de bijbel en de koran zijn plaats in onder de geheiligde geschriften van de mensheid. De Gita beschrijft de samspraak tussen Shri Krishna en Arjuna op het slagveld van Kurukshetra.

TIEN UPANISHADS

Het woord "Upanishad" betekent "zitten bij", en het bedoelt het zitten van de leerling aan de voeten van de leermeester. De tien belangrijkste Upanishads zijn in dit boekje opgenomen.

HET BOEKJE VAN HET VOLKOMEN LEVEN

"Dit boekje heeft de almachtige, eeuwige God uitgesproken door een wijs, verstandig, waarachtig, rechtvaardig mens, zijn vriend, die indertijd een ridder van de Duitse orde is geweest, een priester en een custos in het huis van de ridders der Duitse orde in Frankfort; het leert menige lieflijke kenmerken van goddelijke waarheid en in het bijzonder, hoe en waar en waaraan men de waarachtige, rechtvaardige vrienden Gods kan herkennen en ook de zondige, valse vrije geesten, die de heilige kerk zeer schadelijk zijn."

inhoud

voorwoord	5
de eerste toespraak	9
de tweede toespraak	13
de derde toespraak	20
de vierde toespraak	24
de vijfde toespraak	28
de zesde toespraak	33
de zevende toespraak	37
de achtste toespraak	42
de negende toespraak	47
de tiende toespraak	51
de elfde toespraak	57
de twaalfde toespraak	60
de dertiende toespraak	65
de veertiende toespraak	70
de vijftiende toespraak	78
de zestiende toespraak	84
de zeventiende toespraak	89
hoofdstuk een	95
hoofdstuk twee	101
hoofdstuk drie	107
hoofdstuk vier	113
hoofdstuk vijf	117
hoofdstuk zes	122
hoofdstuk zeven	128